

**GODIŠNJI
FINANCIJSKI
IZVJEŠTAJI
ZA 2019. GODINU**

GRAWE Hrvatska d.d.

Sadržaj

Tijela Društva.....	5
Izveštaj Uprave i nefinancijsko izvješće.....	7
Izveštaj Nadzornog odbora	17
Financijski izvještaji za 2019.	19
Izveštaj o financijskom položaju na 31.12.2019.....	20
Izveštaj o promjenama kapitala	23
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2019.	24
Izveštaj o novčanim tokovima	27
Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike	29
Bilješke uz financijske izvještaje	47
Ostali podaci.....	79
Imovina za pokriće tehničkih pričuva.....	83
Korporativno upravljanje	85
Izveštaj o rizicima	87
Iz izveštaja ovlaštenog aktuara	95
Izvešće neovisnog revizora.....	97
Izjava Uprave.....	103
Popis kratica, slika i tablica.....	105

Radi lakše čitljivosti u ovom dokumentu se za označavanje osoba koristi muški gramatički rod. Svi izrazi za označavanje osoba upotrijebljeni u muškom gramatičkom rodu podjednako se odnose i na osobe ženskog spola.

Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa ili postotaka moguće je pojavljivanje računske razlike.

Podaci o stanju tržišta osiguranja preuzeti su iz statističkih izvještaja Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO) koji su bili dostupni na dan sastavljanja ovog izvještaja.

Tijela Društva

Glavna skupština

na kojoj je zastupljen cjelokupni temeljni kapital Društva

Nadzorni odbor

predsjednik Nadzornoga odbora

mag. Klaus Scheitegel, generalni direktor, predsjednik Uprave Grazer Wechselseitige Versicherung AG, od 4. 4. 2019.

dr. Othmar Ederer, predsjednik Uprave GRAWE-Vermögensverwaltung, do 3. 4. 2019.

zamjenik predsjednika Nadzornoga odbora

mag. Gerald Gröstenberger, MBA, član Uprave Grazer Wechselseitige Versicherung AG, od 4. 4. 2019.

mag. Klaus Scheitegel, generalni direktor, predsjednik Uprave Grazer Wechselseitige Versicherung AG, do 3. 4. 2019.

članovi Nadzornoga odbora

dr. Gernot Reiter, zamjenik generalnog direktora, član Uprave Grazer Wechselseitige Versicherung AG

dr. Othmar Ederer, predsjednik Uprave GRAWE-Vermögensverwaltung, od 4. 4. 2019.

Maja Petriček, dipl. iur., predstavnica radnika

Uprava

predsjednica Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing., od 4. 4. 2019.

dr. sc. Igor Pureta, mag. ing., MBA, do 3. 4. 2019.

članovi Uprave

mr. sc. Adriana Tomić, dipl. oec.

Hrvoje Grčić, bacc. oec., MBA, od 12. 4. 2019.

Nataša Kapetanović, dipl. ing., do 3. 4. 2019.

Izvještaj Uprave i nefinancijsko izvješće

Grawe Hrvatska d.d.

Društvo *GRAWE HRVATSKA* (u daljnjem tekstu: Društvo) osnovano 1993. kao Prima osiguranje d.d., razvilo se od osiguravatelja koji je prvenstveno bio usmjeren na ponudu proizvoda životnih osiguranja u osiguravatelja koji nudi sveobuhvatnu paletu proizvoda za osiguranje imovine i osiguranja osoba. Pripajanjem društava Adria osiguranje, sa sjedištem u Puli, i Slavonija osiguranje, sa sjedištem u Osijeku, 2001. godine, i uvođenjem skupine osiguranja motornih vozila u postojeću ponudu Društvo je utvrdilo svoju tržišnu poziciju kao kompozitno osiguravajuće društvo koje obavlja poslove životnih osiguranja i neživotnih osiguranja.

Društvo je pouzdan poslovni partner u odnosu prema osiguranicima i radnicima. Poslovanje je usmjerilo na pružanje usluga fizičkim osobama te malim i srednjim poduzećima svih vrsta djelatnosti. Suvremeni proizvodi povezani s financijskom stabilnošću vrijedan su doprinos planiranju osobne budućnosti i daljnjem razvitku gospodarstva na opću društvenu korist.

Poslovni model i upravljanje rizicima

Poslovni model Društva postavljen je na način da povezuje usredotočenost na ključne skupine korisnika i uslužno orijentiranu brigu o korisnicima, te premije prilagođene riziku. U Društvu se poseban značaj pridaje međusobnom poštovanju, otvorenoj komunikaciji, međusobnom povjerenju i socijalnoj sigurnosti.

Održivo gospodarenje i odgovorno ulaganje kapitala smatramo našom obvezom prema korisnicima i društvu. Sklapanje višegodišnjih ugovora odlika je ponajprije ugovora o životnom osiguranju. Dosljednom politikom preuzimanja rizika, opreznom izradom cjenika koja jamči premiju prilagođenu riziku, pružanjem savjeta u skladu s potrebama korisnika od strane kvalificiranih partnera u prodaji te stručno osmišljenom i vođenom politikom ulaganja, Društvo pruža dugoročno zajamčenu osigurateljnu zaštitu.

Usvajanjem interne *Politike sprečavanja sukoba interesa* Društvo pridonosi adekvatnom sprečavanju sukoba interesa i promicanju transparentnosti poslovanja čime se osigurava sigurno i stabilno poslovanje u skladu sa zakonskim i regulatornim zahtjevima. Na taj način Društvo daje svoj doprinos održavanju povjerenja javnosti u sektor osiguranja kao i u cjelokupni financijski sektor. Cilj je osvijestiti svim radnicima temeljne pravne i etičke zahtjeve koje u sklopu svojih zadataka moraju ispunjavati te ih učiniti transparentnima.

Društvo ne prihvaća nikakav oblik korupcije niti podmićivanja. Svim je radnicima strogo zabranjeno kako direktno tako i indirektno nuđenje ili prihvaćanje koristi ukoliko se time poslovne djelatnosti ugrožavaju ili ako nastaje bilo kakav oblik takvog dojma. Dodatno, Društvo preuzima odgovornost za prevenciju od pranja novca i financiranja terorizma te prati poslovnu politiku usmjerenu na rizik koja odgovara mjerodavnim zakonskim i regulativnim odredbama i nadzornim smjernicama.

Zaštita podataka o korisnicima, posebno stroga zaštita tajne o osiguranju i pridržavanje mjerodavnih zakonskih odredbi čine osnovu povjerenja korisnika društva *GRAWE*. Povjerljive informacije svih vrsta koje su dostupne tijekom poslovanja – u to se ubrajaju i informacije izvan vlastita područja djelovanja – ne smiju se koristiti za vlastite interese niti ih se smije učiniti dostupnima trećoj osobi. Svi su radnici dužni pridržavati se zakonskih odredaba o zaštiti podataka te spriječiti nedozvoljeni pristup osobnim podacima korisnika. Osobni se podaci korisnika smiju zaprimiti, pohraniti, obrađivati i prenositi samo ukoliko je to neophodno pri zakonitom izvršavanju zadataka. U vezi s implementacijom Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. 4. 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća

uredba o zaštiti podataka) i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka koji se primjenjuju od 25. 5. 2018., Društvo je poduzelo odgovarajuće aktivnosti u cilju pravovremenog usklađivanja svojeg poslovanja sa zahtjevima koji proizlaze iz navedenih propisa i minimiziranja rizika neusklađenosti. Društvo je imenovalo službenika¹ za zaštitu podataka o čemu je u propisanom roku izvijestilo Agenciju za zaštitu osobnih podataka te je ustrojilo i vodi evidencije aktivnosti obrade osobnih podataka za koje je odgovorno.

Briga o okolišu sastavni je dio svakodnevnog poslovanja na svim razinama u Društvu, a očituje se, između ostalog, kroz zbrinjavanje ambalažnog otpada, zbrinjavanje iskorištenih tonera, nabavku uređaja visoke energetske učinkovitosti (poput klima uređaja), poticanje što više interne i eksterne e-komunikacije čime se pridonosi smanjenju potrošnje papira i slično.

Rizici predstavljaju mogućnost odstupanja od planiranog cilja zbog slučajnih i nepredvidivih događaja u budućnosti, te kao takvi ne mogu se u potpunosti izbjeći, odnosno Društvo se ne može od njih izolirati. Kretanja na tržištu osiguranja, ali i sve druge promjene u okviru suvremenog standarda poslovanja, dovele su do toga da se rizicima treba upravljati na nove i sofisticiranije načine. Iz tog razloga, Društvo je prije nešto više od deset godina počelo razvijati sustav upravljanja rizicima koji je danas postavljen na način da omogućava pravovremeno identificiranje svih postojećih i potencijalnih rizika, te da omogućava njihovo kontinuirano praćenje, mjerenje i kontrolu. Osiguravatelji, kao profesionalni preuzimatelji rizika, znaju da rizici, sami po sebi nisu uvijek negativni. Iako uzrokuju nepoželjne posljedice, zapravo su bitni i potrebni za daljnji razvoj Društva. Pri tome se pazi na zdravu ravnotežu između njihovih potencijalnih negativnih učinaka s jedne strane, te potencijalnih pozitivnih učinaka s druge strane. O uspješnosti sustava upravljanja rizicima najbolje govori podatak o stupnju solventnosti Društva čiji se izračun upravo temelji na profilu rizičnosti i koji je već godinama višestruko iznad zakonski postavljene granice.

Društvo je provelo sve potrebne aktivnosti u cilju pravovremene usklađenosti s odredbama novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju (NN 112/18) kojim su u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene odredbe Direktive (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. 1. 2016. o distribuciji osiguranja.

Osiguranici

Svakodnevno iznova dokazujemo kako su naši osiguranici u središtu naših aktivnosti. U ovom trenutku povjerenje nam ukazuje više od 100.000 osiguranika.

Prethodno provedeno istraživanje zadovoljstva korisnika pokazalo je da od 735 ispitanika njih 98 % ima pozitivno iskustvo u kontaktu i suradnji s društvom *GRAWE*. Rezultati koji su ostvareni u prethodnim razdobljima potvrda su ispravno odabrane i postavljene strategije poslovanja Društva, a prvenstveno se očituje u činjenici da su korisnici prepoznali kvalitetu usluga koje Društvo nudi, te u velikom broju, po isteku ugovora ponovno ukazuju povjerenje i iznova se odlučuju za proizvode Društva.

Radnici

Osiguranicima i drugim korisnicima na usluzi su naši kompetentni radnici u internim odjelima i prodaji. Poslovanjem u 64 prodajna ureda širom Republike Hrvatske osigurana je naša zastupljenost u svim regijama, što je nužan preduvjet za pružanje kvalitetne brige o osiguraniku. Pored toga, u najznačajnijim središtima nalaze se regionalni uredi koji osiguravaju brz i nebirokratski postupak obrade odštetnih zahtjeva u slučaju nastupa štete.

¹ Kontakt mail: sluzbenik.za.zastitu.podataka@grawe.hr

Na dan bilance u Društvu je bilo zaposleno 647 radnika (2018.: 659), uključujući članove Uprave. Udio zaposlenih u prodaji osiguranja s ukupno 473 radnika, od koji su 452 zastupnici i voditelji timova te 21 voditelji i direktori prodaje, čini 73 % (2018: 488 ili 74 %) ukupnog broja radnika.

Podatak o visokom prosječnom radnom stažu ostvarenom u našem Društvu ide u prilog činjenici da radnici Društva cijene radne uvjete koji se odlikuju usmjerenošću na postignuće i izraženom odgovornošću prema zaposlenima. Za razliku od globalnog trenda kojeg karakterizira sve češća promjena poslodavca, dužina prosječnog radnog staža u administrativnim odjelima iznosi 12 godina, a u prodaji gotovo 7 godina. Zahvaljujući činjenici da Društvo zapošljava visokokompetentne radnike, od kojih se većina dugoročno identificira s poduzećem, u mogućnosti je optimalno koristiti kadrovski potencijal za održiv poslovni uspjeh. Prilikom zasnivanja radnog odnosa svaki radnik Društva se obavještava o Kodeksu ponašanja koji je radnicima u svakom trenutku dostupan na intranet stranicama Društva i koji predstavlja temeljne, obvezujuće oblike ponašanja i na taj način održava stavove i vrijednosti koje su mjerodavne u Društvu.

Sustav edukacije sa širokom ponudom internih i eksternih programa osigurava stjecanje potrebnih znanja za pružanje kvalitetne usluge i savjetovanja naših korisnika. Društvo je 2019. godine u taj segment uložilo nešto više od 1 milijun kuna. Održano je ukupno 109 klasičnih edukacija u svim regijama Republike Hrvatske, od toga 43 radionice, 42 stručna seminara i 23 seminara iz područja osobnog razvoja. Osim navedenog, zaposlenici su prošli i 120 e-školovanja (e-learning). Razvojem i usavršavanjem zaposlenika kroz sustav edukacije postavljena je osnova za daljnji uspješan rad Društva, dok istovremeno sustav e-školovanja osigurava značajne uštede, fleksibilniji pristup edukacijama i školovanjima te ukupno kvalitetniji i suvremeniji razvoj zaposlenika.

Dioničar

Kao član Grupe *GRAWE* Društvo profitira od rezultata glavnih razvojnih aktivnosti koje se odvijaju unutar Grupe. S druge strane, naši radnici također stavljaju svoja stručna znanja u službu svladavanja zajedničkih izazova. Radne skupine u kojima djeluju radnici društava kćeri iz različitih zemalja ostvaruju iznadprosječne rezultate od kojih imaju korist sva društva u sastavu koncerna.

Korporativni imidž i društvena odgovornost

Projekt „PoKRENI“

Društvo je i u 2019. godini, petu godinu za redom, nastavilo provoditi inicijativu PoKRENI s ciljem pokretanja promjena i poticanja na usvajanje, ne samo zdravih, već i životno važnih navika koje su temelj za kvalitetniju budućnost svakog pojedinca. Među mnogim aktivnostima kojima se pojedince nastoji motivirati da PoKRENU promjenu kod sebe i bližnjih, je i dobrovoljna aktivnost zajedničkog prikupljanja pretrčanih kilometara koje trkači „poklanjaju“, a Društvo, u ime trkača pretvara u novčanu donaciju namijenjenu jednoj udruzi, savezu ili zakladi za aktivnosti koje provode s djecom suočenom sa zdravstvenim poteškoćama. Ove godine Društvo je odabralo Udrugu osoba s amputacijom udova Grada Zagreba i zagrebačke županije (UAZ), odnosno, prema preporuci Udruge i liječničkih timova, troje djece s amputacijom i/ili oštećenjem donjih ekstremiteta kojima su uz pomoć donacije od 102.000,00 kn osigurane aktivne proteze koje će im omogućiti normalan rast, razvoj, igru i bavljenje sportom kako bi odrastali ravnopravno sa svojim vršnjacima. Krajem kolovoza, 31. 8. 2019. ponovno je održan *GRAWE* noćni maraton pod geslom „Neki drugi svijet“ pritom misleći na svijet u kojem sva djeca imaju jednake mogućnosti i odrastaju upravo – ravnopravno, a koji je ove godine okupio rekordan broj trkača, njih 1952. Također, na noćnom maratonu Društvo su predstavljala 132 trkača, odnosno 20 % ukupno zaposlenih i 32 % više nego prethodne godine.

Korporativno volontiranje

Tijekom rujna i listopada 361 radnik Društva (56 % svih zaposlenih) prijavio se za korporativno volontiranje, a ono se u 2019. godini održalo na 12 lokacija na području cijele Hrvatske. Tema je bila ekologija tako da su većinom odabrani prirodni lokaliteti (nacionalni parkovi, parkovi prirode, itd.) na kojima su radnici Društva proveli jedan radni dan u čišćenju parkova, šuma, okolica jezera ili u sadnji drveća, uređenju ograda i slično. To je dobrodošla pomoć okolišu i prirodi i važan doprinos naših radnika jačanju identiteta Društva i stvaranju boljeg i humanijeg društva. Volontiranje je samo jedna od aktivnosti kojima Društvo potiče zaposlenike da budu aktivni i odgovorni članovi društva i pozitivan primjer.

Jačanje svijesti o značaju preventivnih pregleda

U listopadu, mjesecu obilježavanja borbe protiv raka dojke, Društvo je provelo kampanju PoKRENI promjenu, a u studenom, mjesecu borbe protiv raka prostate, podržalo inicijativu Movember na način da je kod novougovorenih polica dodatnog zdravstvenog osiguranja kao dodatna pogodnost za osiguranike ukinuta karenca za obavljanje sistematskog pregleda te je poklonjen dodatni UZV pregled dojki, odnosno prostate. Cilj akcije bio je pridonijeti jačanju svijesti o važnosti preventivnog pregleda dojke radi ranog otkrivanja raka, kao i podizanju svijesti o važnosti redovitih pregleda prostate.

Financijska pismenost

Društvo je svjesno potrebe i važnosti podizanja financijske pismenosti građana na jednu višu razinu, te je u skladu s time uspostavilo uspješnu suradnju sa studentskom udrugom Ekonomska klinika. Ekonomska klinika neprofitna je organizacija koja okuplja tim studenata Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, koji s mentorima pružaju usluge besplatnog savjetovanja građanima, poduzetnicima i neprofitnim organizacijama, te provode aktivnosti kojima je cilj podizanje opće razine ekonomske pismenosti i poduzetničke klime. U sklopu spomenute suradnje, *GRAWE* kao društveno odgovorna financijska institucija sponzor je projekta Financijska pismenost osnovnoškolaca. Na taj način Društvo pridonosi boljem razumijevanju pojmova i proizvoda koji omogućuju financijski sigurniju budućnost. Dodatno, Društvo već dugi niz godina aktivno sudjeluje i u aktivnostima povodom Svjetskog dana novca, kojima se nastoji skrenuti pozornost javnosti, osobito mladih, na važnost poznavanja financijskih pojmova i odgovornog ponašanja s financijama. U izvještajnoj godini gotovo 1.000 učenika i nastavnika nazočilo je jednoj od čak 30 edukativnih prezentacija diljem Hrvatske u organizaciji Društva.

Članstvo u strukovnim udrugama i udruženjima

Društvo je član Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO) i Udruženja osiguravatelja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK). Društvo podupire sudjelovanje svojih aktuara u aktivnostima Hrvatskog aktuarskog društva (HAD).

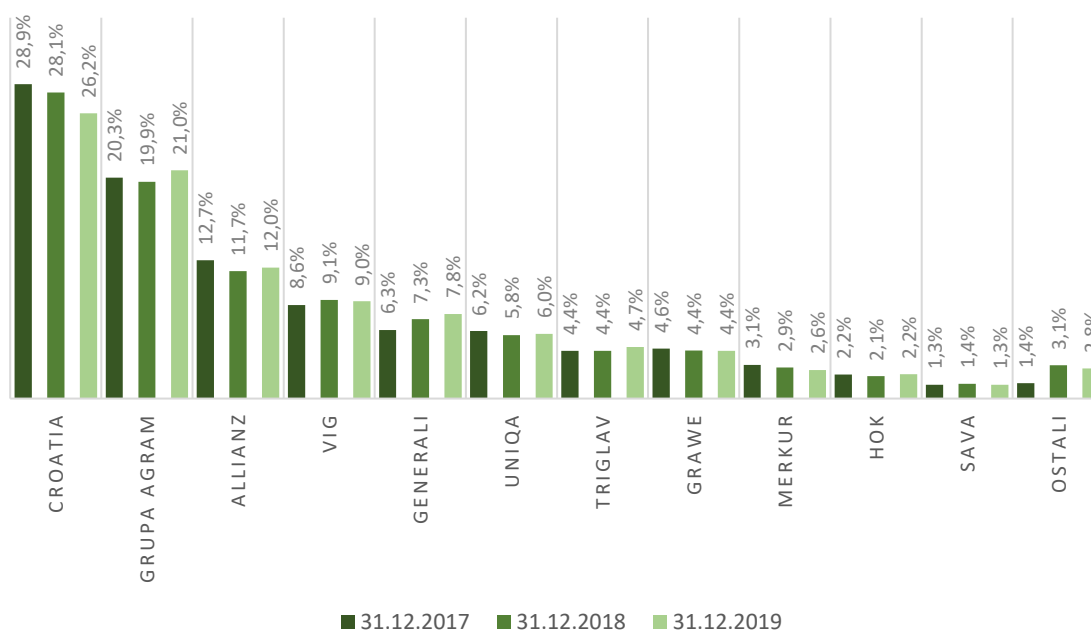
Tržište osiguranja² u izvještajnom razdoblju

Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj je 2019. zabilježilo rast od 5,3 %.

	2019.	2018.	Δ
	mil. kn	mil. kn	
Republika Hrvatska	10.293	9.774	5,31 %
Životna osiguranja	3.116	3.184	-2,13 %
Neživotna osiguranja	7.177	6.590	8,90 %
Grawe Hrvatska d.d.	451	431	4,62 %
Životna osiguranja	298	290	2,98 %
Neživotna osiguranja	153	142	7,95 %

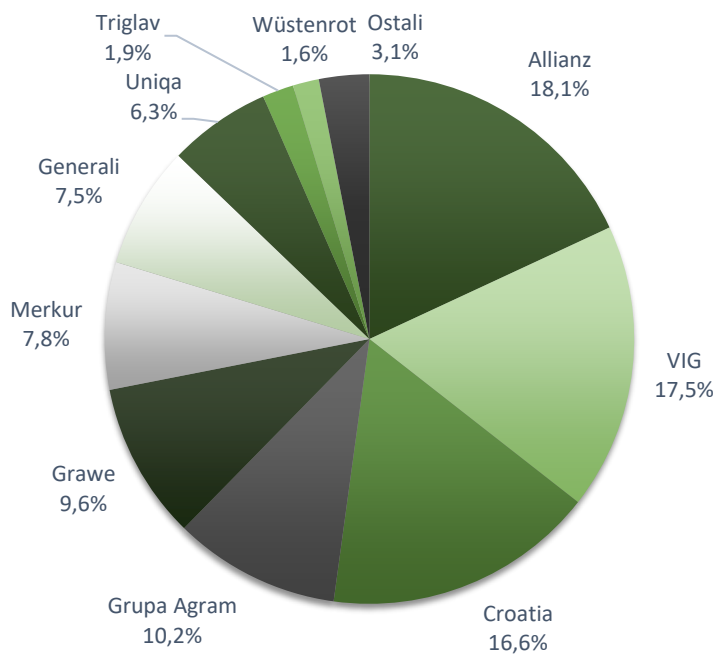
Tablica 1: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj i Grawe Hrvatska d.d. (zaračunata bruto premija)

Najveći udio na tržištu osiguranja imaju Croatia osiguranje, Grupa Agram (Agram životno, Euroherc, Adriatic osiguranje), Allianz Zagreb i VIG.

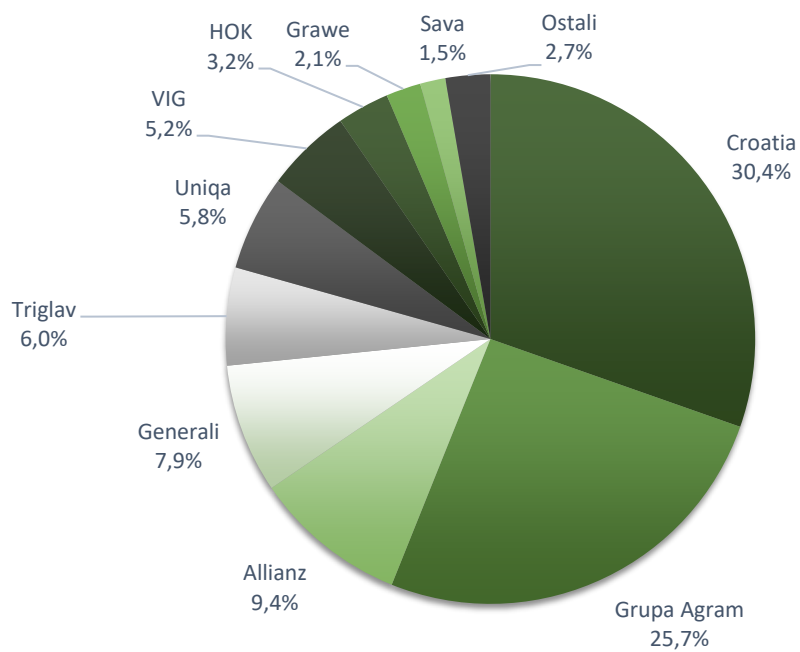


Slika 1: Tržišni udjeli na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupna premija)

² Prikazani rezultati obuhvaćaju premiju koju su domaća društva za osiguranje i podružnice stranih društava ostvarili na hrvatskom tržištu.



Slika 2: Tržišni udjeli 2019. u životnim osiguranjima



Slika 3: Tržišni udjeli 2019. u neživotnim osiguranjima

Premija

Ukupna zaračunata bruto premija Društva u obračunskom razdoblju iznosila je 451,4 milijuna kuna. (2018.: 431,5 milijuna kuna). Premija iz skupine životnih osiguranja sudjelovala je u ukupnoj premiji s 298,3 milijuna kuna (2018.: 289,7 milijuna kuna), a u skupini neživotnih osiguranja sa 153,1 milijuna kuna (2018.: 141,8 milijuna kuna).

	Zaračunata bruto premija			Zarađena bruto premija		
	2019.	2018.	Δ	2019.	2018.	Δ
	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	
Ukupno	451.397	431.481	4,62 %	445.040	428.226	3,93 %
Životna osiguranja	298.343	289.702	2,98 %	298.331	289.726	2,97 %
Neživotna osiguranja	153.054	141.779	7,95 %	146.710	138.500	5,93 %
Osiguranje od nezgode	14.937	15.137	-1,32 %	14.781	15.421	-4,15 %
Osiguranje stambenih objekata	15.600	14.934	4,46 %	15.177	14.851	2,19 %
Osiguranje kućanstva	11.859	10.987	7,94 %	11.339	10.834	4,66 %
Ostala osiguranja imovine	26.186	24.117	8,58 %	25.087	23.139	8,42 %
Osiguranje industrije	2.001	1.654	20,97 %	1.810	1.569	15,36 %
Osiguranje motornih vozila	77.879	70.874	9,88 %	73.927	68.596	7,77 %
Zdravstveno osiguranje	4.593	4.077	12,65 %	4.590	4.089	12,25 %

Tablica 2: Zaračunata bruto premija i zarađena bruto premija (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja i promjenom bruto pričuva prijenosnih premija); podskupine osiguranja prema internoj podjeli

Portfelj osiguranja³

Prema podacima na 31. 12. 2019. broj ugovora o osiguranju, ukupno promatrano, veći je za 14.824 ili za 4 % u odnosu na prethodno razdoblje, te iznosi 379.121 (2018.: 364.297). U ukupnom portfelju životna osiguranja sudjeluju sa 107.903, a neživotna osiguranja sa 271.218 ugovora.

	2019.	2018.	Δ
Ukupno	379.121	364.297	4,07 %
Životna osiguranja	107.903	108.630	-0,67 %
Neživotna osiguranja	271.218	255.667	6,08 %
Osiguranje od nezgode	34.031	34.608	-1,67 %
Osiguranje stambenih objekata	23.876	23.503	1,59 %
Osiguranje kućanstva	21.100	20.196	4,48 %
Ostala osiguranja imovine	38.382	34.935	9,87 %
Osiguranje industrije	718	500	43,60 %
Osiguranje motornih vozila	140.346	130.320	7,69 %
Zdravstveno osiguranje	12.765	11.605	10,00 %

Tablica 3: Broj ugovora o osiguranju; podskupine osiguranja prema internoj podjeli

Ukupna osigurana svota u životnim osiguranjima veća je za 0,6 % u odnosu na godinu prije i iznosi 4.406,7 milijuna kuna.

Izdaci za osigurane slučajeve

Bruto izdaci za osigurane slučajeve u skupini neživotnih osiguranja veći su za 21,7 milijuna kuna ili za 34,2 % i iznose 85,3 milijuna kuna. Stopa šteta u odnosu na zarađenu bruto premiju (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja) iznosila je 58,2 % (2018.: 45,9 %). Broj novoprijavljenih šteta u skupini neživotnih osiguranje porastao je s 10.562 u 2018. na 11.534.

Izdaci za osigurane slučajeve u skupini životnih osiguranja uključujući isplaćene udjele u dobiti (prije reosiguranja) povećali su se sa 257,6 milijuna kuna na 304,3 milijun kuna. Broj osiguranih slučajeva

³ Prema podacima iz internog informacijskog sustava BIMIS; uključujući dodatni program *Second opinion*.

porastao je s 4.160 na 4.621. Od toga je po osnovi otkupa polica bilo 1.294, a po osnovi isteka ugovora 3.090 osiguranih slučajeva.

	2019. tis. kn	2018. tis. kn	Δ
Ukupno	389.658	321.157	21,33 %
Životna osiguranja	304.309	257.580	18,14 %
Neživotna osiguranja	85.349	63.577	34,24 %
Osiguranje od nezgode	4.711	4.744	-0,69 %
Osiguranje stambenih objekata	7.504	4.607	62,87 %
Osiguranje kućanstva	4.852	3.548	36,75 %
Ostala osiguranja imovine	16.101	7.926	103,15 %
Osiguranje industrije	6.968	1.010	589,76 %
Osiguranje motornih vozila	42.433	39.079	8,58 %
Zdravstveno osiguranje	2.780	2.662	4,41 %

Tablica 4: Izdaci za osigurane slučajeve⁴. Podskupine osiguranja prema internoj podjeli

Reosiguranje

Izdaci za premije reosiguranja porasli su s 36,5 milijuna kuna na 38,9 milijuna kuna ili za 6,4 %.

Negativni saldo iz ukupnih poslova predanih u reosiguranje iznosio je 3,99 milijuna kuna, što je promjena od 9 milijuna kuna (-69,2 %) u odnosu na godinu prije.

	2019. tis. kn	2018. tis. kn	Δ
Ukupno	-3.995	-12.970	-69,20 %
Životna osiguranja	-1.212	-503	140,95 %
Neživotna osiguranja	-2.783	-12.467	-77,68 %

Tablica 5: Saldo iz poslova reosiguranja

Izdaci za obavljanje djelatnosti

Izdaci za obavljanje djelatnosti (bez provizija iz poslova predanih u reosiguranje) povećani su sa 136,3 milijuna kuna na 141,5 milijuna kuna ili za 3,8 % u odnosu na godinu prije.

	2019. tis. kn	2018. tis. kn	Δ
Ukupno	141.538	136.345	3,81 %
Plaće, porezi i doprinosi ⁵	62.648	58.062	7,90 %
Provizije	33.051	29.644	11,49 %
Ostali izdaci	45.840	48.639	-5,76 %

Tablica 6: Izdaci za obavljanje djelatnosti

Ulaganja

U segmentu ulaganja Društvo se rukovodi, u prvom redu, načelom sigurnosti te načelom dugoročnog ostvarenja profita i prinosa od ulaganja. Glavni cilj ulaganja sastoji se u kontinuiranom osiguravanju ispunjavanja obveza iz ugovora o osiguranju. Ostvarivanje adekvatnog sudjelovanja u dobiti osiguranika je pored spomenutoga cilja sljedeća važna odrednica politike ulaganja Društva.

Ukupna ulaganja, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni, porasla su 2019. za 8 % i iznosila su 3.672 milijuna kuna.

⁴ Uključujući troškove obrade i likvidacije šteta u visini od 9 milijuna kuna (2018.: 9 milijuna kuna)

⁵ Bez dijela troškova uprave koji su sadržani u stavci Izdaci za osigurane slučajeve, v. Tablica 63

Najveći dio uložene imovine odnosi se na obveznice i to 89,1 % (2018.: 89,5 %). Ulaganja u udjele u investicijskim fondovima iznose 4,3 % (2018.: 3,8 %), u povezana društva 3,3 % (2018.: 3 %), u nekretnine 2,6 % (2018.: 3 %), te u depozite 0,1 % (2018.: 0,1 %).

Dani zajmovi iznosili su ukupno 24 milijuna kuna, a za 13,5 milijuna kuna zajmova su kao instrument osiguranja povrata ugovorene otkupne vrijednosti polica životnog osiguranja. Iznos od 10,7 milijuna kuna odnosi se na zajam odobren društvu Grawe nekretnine d.o.o. Udio zajmova u ulaganjima iznosi 0,7 % (2018.: 0,9 %).

Izdavatelji obveznica su gotovo isključivo Republika Hrvatska ili međunarodne banke s izrazito dobrim kreditnim rejtingom.

Ulaganjima je pribrojen iznos od 54,2 milijuna kuna s naslova razgraničenih kamata, u skladu s uputom nacionalnog regulatora; v. bilješku 05.

Pričuve za povrat premija ovisne o rezultatu odnosno sudjelovanje ugovaratelja osiguranja u dobiti

Ove pričuve formiraju se za iznose koji su temeljem poslovnih planova za poslove životnih osiguranja namijenjeni za isplatu ugovarateljima osiguranja i za koje na dan bilance još nije bila utvrđena mogućnost raspolaganja. To su dakle iznosi dobiti za sljedeću godinu i buduća razdoblja. Ti iznosi su dio matematičke pričuve.

	2019. tis. kn	2018. tis. kn	Δ
Stanje pričuva na početku razdoblja	123.964	136.987	-9,51 %
Promjena	-7.548	-13.023	-42,04 %
Stanje pričuva na kraju razdoblja	116.417	123.964	-6,09 %

Tablica 7: Pričuve za još nedodijeljene udjele u dobiti (dobit za sljedeću godinu i buduća razdoblja)

Tehničke pričuve, neto

	2019. tis. kn	2018. tis. kn	Δ
Ukupno	2.829.867	2.777.373	1,89 %
Prijenosne premije	67.646	62.031	9,1 %
Matematičke pričuve	2.464.846	2.450.434	0,59 %
Pričuve šteta	211.434	196.357	7,68 %
Druge tehničke pričuve	600	600	0 %
Posebna pričuva za osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik	85.342	67.951	25,59 %

Tablica 8: Tehničke pričuve, neto

Dobit i upotreba dobiti

Uprava će podnijeti prijedlog o upotrebi dobiti na sjednici Glavne skupštine na kojoj se odlučuje o usvajanju Godišnjih financijskih izvještaja. Konačni iznos povećanja slobodnih rezervi utvrdit će se na sjednici Glavne skupštine u okviru rasprave o podnesenim financijskim izvještajima.

Prijedlog Uprave o upotrebi dobiti:

	2019.	2018.	Δ
	tis. kn	tis. kn	
Dobit obračunskog razdoblja prije poreza	38.849	37.955	2,36 %
Porez na dobit	-6.924	-6.726	2,94 %
Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja	31.925	31.229	2,23 %
Promjena rezervi	-22.925	-22.229	
Raspoređivanje ili ukidanje zakonskih rezervi			
Raspoređivanje ili ukidanje slobodnih rezervi	-22.925	-22.229	3,13 %
Dobit ili gubitak poslije promjene rezervi			
Zadržana dobit ili preneseni gubitak			
Neraspodijeljena dobit	9.000	9.000	

Tablica 9: Dobit i prijedlog Uprave o upotrebi dobiti

Značajni događaji nakon završetka poslovne godine

Nakon zaključenja poslovne godine nije bilo nikakvih događaja od posebnog značaja.

Očekivani razvoj

Uprava očekuje da će se 2020. nastaviti dosadašnji trend poboljšanja makroekonomskih uvjeta koji je tijekom 2019. godine omogućio rast kreditnog rejtinga Republike Hrvatske s BB+ na BBB-. Tom promjenom RH nakon dugo godina ponovno ima kreditni rejting na investicijskoj razini. Rast hrvatskoga gospodarstva 2019. mogao bi iznositi 3 %, što bi bilo u skladu s ranijim projekcijama. Prema predviđanjima Hrvatske narodne banke u 2020. godini očekuje se rast od 2,8 %, smanjenje nezaposlenosti, dugoročno niske kamatne stope na kredite, ali i pad javnog duga i niska inflacija.

Nezaposlenost u Republici Hrvatskoj se znatno smanjila u odnosu na prethodna razdoblja. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, stopa nezaposlenosti za 2019. iznosi 7,9 %, dok su očekivanja za 2020. ispod 6 %. To je primjetan iskorak u usporedbi s 2013. godinom kada je stopa nezaposlenosti iznosila 20,2 %. Pozitivna kretanja i dinamičan razvoj u djelatnosti turizma i u narednom će razdoblju pridonijeti gospodarskom oporavku Republike Hrvatske. Nastavak porezne reforme i učinkovitije upravljanje razvojnim projektima Europske unije dodatno će poboljšati atraktivnost Hrvatske kao ulagačke destinacije, osobito za ulaganje u sektoru turizma.

Poslovni plan za 2020. koji je predstavljen u jesen 2019. nastaviti će se izvršavati. Planom je predviđen premijski rast u neživotnim osiguranjima od 7 %, a u životnim osiguranjima od oko 1 %.

Zagreb, veljača 2020.

Uprava

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
predsjednica Uprave

mr. sc. Adriana Tomić, dipl.oec
članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc. oec., MBA
član Uprave

Izveštaj Nadzornog odbora

Nadzorni odbor je u poslovnoj godini 2019. održao pet sjednica i informirao se na temelju redovitih izvještaja Uprave o stanju *GRAWE HRVATSKA D.D.* (u daljnjem tekstu: Društvo) i tijeku poslovanja.

Nadzorni odbor pregledao je i Godišnje financijske izvještaje i Izveštaj Uprave i na iste nije imao primjedbi.

Poslovanje Društva odvijalo se u skladu sa zakonom i aktima Društva kao i odlukama Glavne skupštine. Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pružaju istinit i objektivan prikaz imovinskog i poslovnog stanja Društva.

Nadzorni odbor je s odobravanjem primio na znanje Godišnje financijske izvještaje koje mu je podnijela Uprava, zajedno s prijedlogom o upotrebi dobiti, te sukladno Statutu prepušta njegovo usvajanje Glavnoj skupštini. Primjedbi članova Nadzornog odbora na Izveštaj u cjelini ili na dijelove Izveštaja nije bilo.

Zagreb, ožujak 2020.

Nadzorni odbor

mag. Klaus Scheitegel
predsjednik

Financijski izvještaji za 2019.

Izveštaj o financijskom položaju na 31. 12. 2019.

Izveštaj o promjenama kapitala

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2019.

Izveštaj o novčanim tokovima

Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike

Bilješke uz financijske izvještaje

Ostali podaci

Izvještaj o financijskom položaju na 31.12.2019.

Aktiva

	Bilješka	2019.			2018.		
		Život ⁶ tis. kn	Neživot ⁷ tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
I Nematerijalna imovina	01		136	136		147	147
II Materijalna imovina		38.786	2.509	41.295	40.704	3.974	44.678
Zemljišta i građevinski objekti koji služe društvu za provođenje djelatnosti	02/33	38.786		38.786	40.704		40.704
Oprema	04		2.427	2.427		3.893	3.893
Ostala materijalna imovina i zalihe	04		81	81		81	81
III Ulaganja		3.201.041	471.412	3.672.453	2.993.827	408.006	3.401.833
Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	02/34	94.079		94.079	97.126		97.126
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	03/35	119.748		119.748	101.748		101.748
Financijska imovina		2.987.214	471.412	3.458.626	2.794.953	408.006	3.202.959
Financijska imovina koja se drži do dospelosti	06/36	281.211	17.867	299.078	634.502	37.494	671.996
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	07/37	2.671.980	448.509	3.120.489	2.134.023	365.365	2.499.388
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	08	9.720		9.720			
Zajmovi i potraživanja	09/39	24.303	5.036	29.339	26.428	5.147	31.575
IV Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	08/40	87.735		87.735	70.137		70.137
V Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	10/48	636	77.486	78.122	590	65.784	66.374
Pričuve za prijenosne premije, udio reosiguranja		313	6.650	6.963	277	6.159	6.436
Matematičke pričuve, udio reosiguranja		322		322	313		313
Pričuve šteta, udio reosiguranja			70.836	70.836		59.625	59.625
VI Odgođena i tekuća porezna imovina			2.245	2.245	790	2.393	3.183
Odgođena porezna imovina	44				790		790
Tekuća porezna imovina			2.245	2.245		2.393	2.393
VII Potraživanja	09/41	316	52.123	52.438	343	39.093	39.436
Potraživanja iz poslova osiguranja			15.568	15.568		15.341	15.341
Potraživanja iz poslova reosiguranja			1.398	1.398		64	64
Ostala potraživanja		316	35.156	35.472	343	23.687	24.031
VIII Ostala imovina		32.062	7.183	39.245	20.108	13.126	33.234
Novac u banci i blagajni	09/42	32.062	6.817	38.879	20.108	12.760	32.868
Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju i prestanak poslovanja	11/43		366	366	0	366	366
IX Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	12		6.965	6.965	0	5.908	5.908
Razgraničene kamate i najamnine							
Razgraničeni troškovi pribave			6.729	6.729		5.612	5.612
Ostali plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda			236	236		295	295
X Ukupna aktiva		3.360.575	620.058	3.980.633	3.126.499	538.429	3.664.928
XI Izvanbilančni zapisi	32/54						

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

⁶ Životna osiguranja

⁷ Neživotna osiguranja

Izveštaj o financijskom položaju na 31.12.2019.

Pasiva

	Bilješka	2019.			2018.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
XII Kapital i rezerve	13/45	672.846	235.858	908.704	515.671	196.302	711.973
Upisani kapital	46	50.000	40.000	90.000	50.000	40.000	90.000
Revalorizacijske rezerve		337.944	55.348	393.292	196.791	22.695	219.486
Rezerve		263.880	129.606	393.487	254.306	116.952	371.258
Zakonske rezerve		2.500	2.000	4.500	2.500	2.000	4.500
Ostale rezerve		261.380	127.606	388.987	251.806	114.952	366.758
Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	47	21.021	10.904	31.925	14.575	16.654	31.229
XIII Obveze drugog reda (podređene obveze)							
XIV Manjinski interes							
XV Tehničke pričuve	48	2.491.663	330.984	2.822.648	2.472.758	303.038	2.775.796
Pričuve za prijenosne premije, bruto iznos	14	1.822	72.787	74.609	1.809	66.658	68.467
Matematičke pričuve, bruto iznos	15	2.464.031	1.137	2.465.168	2.449.741	1.006	2.450.747
Pričuve šteta, bruto iznos	16	25.811	256.460	282.270	21.208	234.774	255.982
Druge tehničke pričuve, bruto iznos			600	600		600	600
XVI Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, bruto iznos	49	85.342		85.342	67.951		67.951
XVII Ostale pričuve	18/50		1.377	1.377		1.670	1.670
XVIII Odgođena i tekuća porezna obveza		74.183	12.150	86.332	43.198	4.982	48.180
Odgođena porezna obveza		74.183	12.150	86.332	43.198	4.982	48.180
Tekuća porezna obveza							
XIX Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	19						
XX Financijske obveze							
XXI Ostale obveze	20/51	36.381	28.303	64.684	26.737	23.882	50.619
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja		6.664	5.217	11.882	7.234	4.563	11.797
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja		504	8.874	9.379	761	7.511	8.272
Ostale obveze		29.112	14.212	43.424	18.741	11.809	30.550
XXII Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	21/52	160	11.386	11.546	184	8.555	8.739
XXIII Ukupna pasiva		3.360.575	620.058	3.980.633	3.126.499	538.429	3.664.928
XXIV Izvanbilančni zapisi	32/53						

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama kapitala

	Uplaćeni kapital ⁸	Premije na emit. dionice ⁹	Reval. rezerve ¹⁰	Rezerve ¹¹	Zadrž. dobit ili pr. gub. ¹²	Dob./gu. tekuće god. ¹³	Ukupno kapital i rezerve
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
I Stanje na 1. 1. prethodne godine	90.000		229.133	328.424	51.883		699.390
II Stanje na 1. 1. prethodne godine (prepravljeno)	90.000		229.133	328.424	51.883		699.390
III Sveukupna dobit ili gubitak prethodne godine			-9.647	42.833	-11.604		21.582
Dobit ili gubitak razdoblja						31.229	31.229
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak prethodne godine			-9.647				-9.647
Nerealizirani dobiti ili gubici od materijalne imovine (zemljišta i građevinski objekti)							
Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju			-9.647				-9.647
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit							
Ostale nevlasničke promjene kapitala				42.833	-42.833		
IV Transakcije s vlasnicima (prethodno razdoblje)					-9.000		-9.000
Povećanje/smanjenje upisanog kapitala							
Ostale uplate vlasnika							
Isplata udjela u dobiti/dividenda					-9.000		-9.000
V Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja u prethodnoj godini	90.000		219.486	371.258	31.229		711.973
VI Stanje na 1. 1. tekuće godine	90.000		219.486	371.258	31.229		711.973
VII Stanje na 1. 1. tekuće godine (prepravljeno)	90.000		219.486	371.258	31.229		711.973
VIII Sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine			173.806			31.925	205.731
Dobit ili gubitak razdoblja						31.925	31.925
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine							
Nerealizirani dobiti ili gubici od materijalne imovine (zemljišta i građevinski objekti)							
Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju			173.806				173.806
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit							
Ostale nevlasničke promjene kapitala				22.229	-22.229		
IX Transakcije s vlasnicima (tekuće razdoblje)					-9.000		-9.000
Povećanje/smanjenje upisanog kapitala							
Ostale uplate vlasnika							
Isplata udjela u dobiti/dividenda					-9.000		-9.000
X Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja u tekućoj godini	90.000		393.292	393.487		31.925	908.704

⁸ Uplaćeni kapital (redovne i povlaštene dionice)⁹ Premije na emitirane dionice¹⁰ Revalorizacijske rezerve¹¹ Rezerve (zakonske, statutarne, ostale)¹² Zadržana dobit ili preneseni gubitak¹³ Dobit/gubitak tekuće godine

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2019.

	Bilješka	2019.			2018.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. Kn
I Zarađene premije (prihodovane)	22/55	295.895	110.819	406.713	288.622	103.527	392.150
Zaračunate bruto premije		298.343	153.054	451.397	289.702	141.779	431.481
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije			-215	-215		191	191
Premije predane u reosiguranje		-2.471	-36.383	-38.854	-1.186	-35.337	-36.523
Promjena bruto pričuva za prijenosne premije		-12	-6.130	-6.142	25	-3.471	-3.447
Promjena pričuva za prijenosne premije, udio reosiguranja		36	491	527	82	365	447
II Prihodi od ulaganja	25/56	156.447	14.924	171.371	129.826	18.736	148.562
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih pothvata		516		516	681		681
Prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte		11.962		11.962	11.103		11.103
Prihodi od kamata		110.018	13.010	123.028	113.268	15.419	128.687
Nerealizirani dobiti od ulaganja		15.002		15.002			0
Realizirani dobiti od ulaganja		5.901	1.491	7.392	377	3.289	3.666
Neto pozitivne tečajne razlike		8.733	396	9.130			0
Ostali prihodi od ulaganja		4.315	27	4.343	4.398	27	4.425
III Prihodi od provizija i naknada	23/61	838	9.531	10.368	439	11.931	12.370
IV Ostali osigurateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja	62	323	1.376	1.699	366	1.568	1.934
V Ostali prihodi	24	392	417	809	50	1.592	1.642
VI Izdaci za osigurane slučajeve, neto	26/58	-303.933	-61.770	-365.703	-257.418	-53.003	-310.421
Likvidirane štete		-299.330	-51.296	-350.626	-256.851	-54.298	-311.149
Promjena pričuva šteta		-4.603	-10.474	-15.077	-567	1.295	728
VII Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja	27/59	-14.281	-131	-14.412	-22.476	-82	-22.558
Promjena matematičke pričuve		-14.290	-131	-14.421	-22.476	-82	-22.558
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja		9		9			
VIII Promjena posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, neto od reosiguranja		-17.390		-17.390	5.646		5.646
IX Izdaci za povrate premija (bonusi i popusti), neto od reosiguranja							
X Poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto	60	-83.453	-58.085	-141.538	-81.639	-54.707	-136.345
Troškovi pribave	28	-65.876	-44.572	-110.447	-64.625	-40.178	-104.803
Troškovi uprave (administrativni troškovi)	29	-17.578	-13.514	-31.091	-17.014	-14.529	-31.543
XI Troškovi ulaganja	30/57	-8.838	-380	-9.218	-44.446	-5.765	-50.211
Amortizacija zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti		-2.925		-2.925	-2.964		-2.964
Realizirani gubici od ulaganja		-1.235	-18	-1.253	-61	-3.126	-3.187
Nerealizirani gubici od ulaganja					-4.390		-4.390
Neto negativne tečajne razlike					-32.372	-2.321	-34.693
Ostali troškovi ulaganja		-4.678	-362	-5.039	-4.660	-318	-4.978
XII Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	63	-57	-3.414	-3.471	-41	-2.913	-2.955
Troškovi za preventivnu djelatnost							0
Ostali tehnički troškovi osiguranja		-57	-3.414	-3.471	-41	-2.913	-2.955
PRIJENOS		25.493	13.825	39.228	15.449	20.648	36.096

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2019. (nastavak)

	Bilješka	2019.			2018.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
<i>PRIJENOS</i>		25.493	13.825	39.228	15.449	20.648	36.096
XIII Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja	64	-42	-337	-379	-1.740	-119	-1.858
XIV Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije poreza		25.901	12.948	38.849	17.188	20.766	37.955
XV Porez na dobit ili gubitak	31/65	-4.879	-2.044	-6.924	-2.614	-4.112	-6.726
Tekući porezni trošak		-4.089	-2.044	-6.133	-3.404	-4.112	-7.516
Odgođeni porezni trošak (prihod)		-790		-790	790		790
XVI Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja poslije poreza	47	21.021	10.903	31.925	14.575	16.654	31.229
XVII UKUPNI PRIHODI		453.106	137.065	590.171	420.093	137.354	557.447
XVIII UKUPNI RASHODI		-432.084	-126.162	-558.246	-405.518	-120.700	-526.218
XIX Ostala sveobuhvatna dobit		141.154	32.653	173.806	-14.875	5.228	-9.647
Dobici/gubici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju		172.138	39.820	211.959	-18.141	6.375	-11.765
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit ¹⁴		-30.985	-7.168	-38.153	3.265	-1.148	2.118
XX Ukupna sveobuhvatna dobit		162.175	43.556	205.731	-300	21.882	21.582
XXI Reklasifikacijske usklade							

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

¹⁴ Porezi proizlaze isključivo iz nerealiziranih dobitaka i gubitaka od *Financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju*.

Izveštaj o novčanim tokovima

	2019. tis. kn	2018. tis. kn
I Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	-350.840	-83.283
Novčani tok prije promjene poslovne imovine i obveza	8.515	77.568
Dobit/gubitak prije poreza	38.849	37.955
Usklađenja:		
Amortizacija nekretnina i opreme	6.727	6.914
Amortizacija nematerijalne imovine	111	204
Umanjenje vrijednosti i dobiti/gubici od svođenja na fer vrijednost	-21.656	-479
Dobici/gubici od prodaje materijalne imovine (uključujući zemljišta i građevinske objekte)	-298	21
Prihodi od kamata	-123.027	-128.687
Ostala usklađenja	107.809	161.641
Povećanje/smanjenje poslovne imovine i obveza	-350.976	-150.942
Povećanje/smanjenje financijske imovine raspoložive za prodaju	-397.915	-173.976
Povećanje/smanjenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-7.392	4.390
Povećanje/smanjenje zajmova i potraživanja	-9	7
Povećanje/smanjenje ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	-4.525	555
Povećanje/smanjenje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama	-11.748	-742
Povećanje/smanjenje porezne imovine	790	-790
Povećanje/smanjenje potraživanja	-12.627	10.105
Povećanje/smanjenje plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda	-1.057	-597
Povećanje/smanjenje tehničkih pričuva	46.852	25.571
Povećanje/smanjenje posebnih pričuva za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	17.390	-5.646
Povećanje/smanjenje depozita zadržanih iz posla predanog u reosiguranje		-516
Povećanje/smanjenje ostalih obveza	16.458	-8.513
Povećanje/smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	2.807	-793
Plaćeni porez na dobit	-8.379	-9.909
II Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti	365.851	90.739
Primici od prodaje materijalne imovine	824	42
Izdaci za nabavu materijalne imovine	-429	-3.043
Izdaci za nabavu nematerijalne imovine	-100	-21
Izdaci za nabavu zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	-393	-88
Povećanje/smanjenje ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-18.000	
Primici od ulaganja koja se drže do dospijeća	377.616	101.116
Primici od dividendi i udjela u dobiti	4.005	4.250
Primici s naslova otplate danih kratkoročnih i dugoročnih zajmova	7.818	5.868
Izdaci za dane kratkoročne i dugoročne zajmove	-5.489	-17.385
III Novčani tok od financijskih aktivnosti	-9.000	-9.000
Novčani izdaci za isplatu udjela u dobiti (dividendi)	-9.000	-9.000
Čisti novčani tok	6.011	-1.544
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	32.868	34.411
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	38.879	32.868
Neto povećanje/smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	6.011	-1.544

Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike

Opći podaci

GRAWE HRVATSKA je dioničko društvo sa sjedištem u Zagrebu, Republika Hrvatska. Društvo obavlja poslove obiju temeljnih skupina osiguranja tj. poslove životnih osiguranja i poslove neživotnih osiguranja, sukladno važećim zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju obavljanje poslova osiguranja.

Dionički kapital je u 100 %-tnom vlasništvu društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG sa sjedištem u Grazu, Republika Austrija.

Društvo je uključeno isključivo u konsolidirane financijske izvještaje društva *GRAWE Vermögensverwaltung*, 8011 Graz, Herrengasse 18-20, koje izrađuje konsolidirane financijske izvještaje i za ostala društva koncerna. Konsolidirani financijski izvještaji dostupni su u sjedištu društva u Grazu.

Uprava Društva odobrila je objavu ovih Godišnjih financijskih izvještaja dana 21. 2. 2020. te donijela odluku o podnošenju Godišnjih financijskih izvještaja Nadzornom odboru.

Računovodstveni standardi i načela

Godišnji financijski izvještaji *GRAWE HRVATSKA D.D.* sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (u nastavku: MSFI)¹⁵ uključujući primjenu povezanih tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja¹⁶, te u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima i pravilnicima nadležnog nadzornog tijela. Svi MSFI-jevi koje je donio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde¹⁷ i koji su bili na snazi na dan sastavljanja ovih Godišnjih financijskih izvještaja, te koje je primijenilo Društvo, odobreni su za primjenu u Republici Hrvatskoj od strane nadležnog tijela. Stoga se u nastavku koristi jedinstveno pojam MSFI.

Standardi čija će primjena ubuduće biti obvezna

Donja tablica sadrži nove standarde koji su objavljeni do 31. 12. 2019. i koji će stupanjem na snagu u idućim razdobljima imati bitan utjecaj na izvještavanje Društva.

Naziv standarda	Početak primjene
MSFI 9 Financijski instrumenti	1. 1. 2022.
MSFI 16 Najmovi	1. 1. 2019.
MSFI 17 Ugovori o osiguranju	1. 1. 2022.

Tablica 10: Novi MSFI objavljeni do 31.12.2019.

Kod procjene pojedinačne materijalne imovine i obveza poštivalo se načelo pojedinačne procjene pod pretpostavkom nastavka poslovanja poduzeća.

MSFI 9

S 1. 1. 2018. MSFI 9 zamijenio je do sada važeći MRS 39. Osiguravajuća društva imaju pravo jednokratnog izbora između tih dvaju standarda tako da datum početka primjene mogu odgoditi do 1. 1. 2022. *GRAWE HRVATSKA* će koristiti pravo izbora jer od toga datuma počinje primjena i novog standarda MSFI 17. Prilikom implementacije novih standarda *GRAWE HRVATSKA* će imati podršku interdisciplinarnih projektnih grupa oformljenih na razini *GRAWE Group*.

Da bi se moglo koristiti to pravo izbora, potrebno je pružiti dokaz o obavljanju poslova osiguranja. Za *GRAWE HRVATSKA* se obveza pružanja toga dokaza smatra izvršenom. Na 31. 12. 2019. knjigovodstvena

¹⁵ engl. International Financial Reporting Standards, IFRS

¹⁶ engl. International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC

¹⁷ engl. International Accounting Standards Board, IASB

vrijednost obveza povezanih s poslovima osiguranja iznosila je više od 90 % ukupne knjigovodstvene vrijednosti svih obveza.

MSFI 9 obuhvaća propise o klasifikaciji, mjerenju i umanjenju vrijednosti financijske imovine. Za klasifikaciju financijske imovine od ključnog je značaja definicija poslovnog modela i provjera je li ispunjen kriterij novčanog toka. Područje primjene MSFI 9 utvrđeno je na razini konta na temelju vrijednosti bilance. Na temelju te analize odabrani su portfelji, potportfelji i odgovarajući poslovni model. Odobrenje je u nadležnosti Uprave.

Pravilo provjere ispunjenja kriterija novčanog toka ugrađeno je u sustav za upravljanje portfeljem te je ukupni portfelj vrijednosnih papira podvrgnut provjeri. Preko 90 % vrijednosnih papira u Društvu prošli su test SPPI s obzirom na to da se sastoje isključivo od plaćanja kamata i glavnice. Zahvaljujući jasno definiranom procesu osigurano je da se svaki vrijednosni papir prilikom njegovog uvrštenja u sustav portfelja podvrgne ovoj provjeri. U slučaju da se na temelju ugrađenog pravila provjere ne može donijeti jednoznačna ocjena, vrši se ručna provjera. Temeljem postojećeg Ugovora o izdavanju poslova ulaganja imovine tu provjeru provodi Odjel za upravljanje imovinom pružatelja usluge Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft, sa sjedištem u Grazu.

U sljedećim tablicama dan je pregled financijske imovine Društva na dan 31. 12. 2019.:

ISIN	Životno osiguranje				Neživotno osiguranje			
	Broj ugovora	FV	FV	FV	Broj ugovora	FV	FV	FV
		31.12.2019.	31.12.2018.	promjena		31.12.2019.	31.12.2018.	promjena
		tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
HRRHMF0197A5			345	-345				
HRRHMF0247E7	2	634.969	661.863	-26.894	1	80.418	56.397	24.021
HRRHMF0327A5	2	613.154	507.303	105.852				
XS0961637542	1	26.628	27.767	-1.139				
XS1117298916	2	588.908	559.233	29.675				
XS1428088626	1	29.389	26.339	3.050				
XS1713475306	2	120.877	17.536	103.341				
HRRHMF019BA2			386.426	-386.426			20.658	-20.658
HRRHMF0203E0	2	269.378	283.606	-14.228	1	18.064	30.954	-12.891
HRRHMF0227E9	3	200.838	211.548	-10.709	1	38.441	40.491	-2.050
XS1843434876	2	58.159		58.159				
HRRHMF034BA1	1	260.561		260.561				
HRRHMF0217A8					1	4.742	4.825	-82
HRRHMF0257A4					1	21.363	20.729	634
HRRHMF026CA5					2	51.464	47.985	3.479
HRRHMF0282A2					1	49.012	44.235	4.777
HRRHMF0297A0					2	201.166	137.294	63.871

Tablica 11: Tržišna vrijednost financijske imovine koja ispunjava pravilo SPPI

ISIN	Životno osiguranje				Neživotno osiguranje			
	Broj ugovora	FV	FV	FV	Broj ugovora	FV	FV	FV
		31.12.2019.	31.12.2018.	Promjena		31.12.2019.	31.12.2018.	Promjena
		tis. kn	tis. kn	tis. kn			tis. kn	tis. kn
AT0000826086	1	7.295	7.114	181				
AT0000A0H312	2	49.761	38.097	11.663				
AT0000A0J755	2	58.977	45.508	13.469				
AT0000A1EL88	1	10.465	7.364	3.101	1	1.903	1.473	430
AT0000837299	2	21.090	20.029	1.062				
AT0000986054	2	8.707	7.987	720				
AT0000A23S61	1	788		788				
AT0000708755	1	558	366	192				
AT0000708763	1	640	490	150				
AT0000708771	1	787	542	245				
AT0000990346	1	35.799	31.393	4.406				
AT0000A03KC4	1	6.040	2.133	3.907				
HRHAAIUHIBA0	1	4.846	4.033	813				
HRHAAIUHICO9	1	1.337	1.374	-37				
HRHAAIUHIGR3	1	37.728	29.805	7.923				
QOXCZ2462668	1	18.000		18.000				
QOXCZ8555887	1	111.480	106.346	5.135				
DE000LB2CMX2	1	9.720		9.720				

Tablica 12: Tržišna vrijednost financijske imovina koja ne ispunjava pravilo SPPI

Za stavke bilance koje ispunjavaju pravilo SPPI i izložene su riziku neispunjenja obveza, koji nije nizak rizik, na 31. 12. 2019. proizlaze sljedeće tržišne i knjigovodstvene vrijednosti prema MRS-u 39, podijeljene prema ocjenama kreditnog rejtinga bonitetnih agencija:

Rejting	Knjigovodstvena vrijednost	Tržišna vrijednost
	tis. kn	tis. kn
BBB-	3.260.581	3.267.531

Tablica 13: Knjigovodstvena i tržišna vrijednost financijske imovina koja ispunjava pravilo SPPI prema ocjenama bonitetnih agencija

Kod **GRAWE HRVATSKA** se polazi od pretpostavke da postoji rizik neispunjenja obveza koji je ocijenjen ocjenom slabijom od BBB- (prema agenciji Fitch ili Standard and Poor's). Ako neki vrijednosni papir ima ocjenu rejtinga BB+ i ako postoje pozitivni izgledi, ipak će biti klasificiran u skupinu nizak rizik neispunjenja obveza.

Priprema informacijskih sustava potrebnih za implementaciju MSFI 9 započela je 2019. Za izračun očekivanog kreditnog gubitka (expected credit loss) korišten je algoritam za izračunavanje u programu „R“. Za pripremu i knjiženje tih vrijednosti koristit će se alat u SAP-u FAM-financial asset management pod SAP S/4HANA.

Odgovorne osobe za nadzor projekta redovito prate napredovanje projekta i analiziraju rezultate. Postavljeni ciljevi za 2019. uspješno su ostvareni. Rad na projektu nastaviti će se i u 2020. na radionicama za društva GRAWE Grupe.

MSFI 16

S 1. 1. 2019. MSFI 16 zamjenio je do tada važeći MRS 17 kao i pripadajuća pojašnjenja IFRIC 4, SIC 15 i SIC 27. Time se uvode novine u prikazivanju ugovora o najmu u bilanci najmoprimca, što se odražava kroz znatno opsežnije Bilješke uz financijske izvještaje. Ugovorima o najmu se u smislu ovog standarda smatraju, osim najma vozila, i ugovori o najmu poslovnih prostora ili postrojenja i opreme. Za ugovore o najmu bez provedivih prava, za kratkoročnu imovinu i ugovorne odnose za imovinu male vrijednosti postoje pravila za iznimne slučajeve.

Za početak su utvrđeni svi ugovori o najmu *GRAWE HRVATSKA* i analiziran je njihov utjecaj na godišnje financijske izvještaje. *GRAWE HRVATSKA* ima ukupno 93 ugovora o najmu i zakupu, od čega je u 54 ugovoru korisnik, a u 39 ugovora pružatelj najma odnosno zakupa. Ugovori kod kojih je *GRAWE HRVATSKA* korisnik odnose se na zakup poslovnih prostora i najam informatičke opreme (pisači). S obzirom da se svi aktivni ugovori odnose isključivo na kratkoročne najmove, te na najmove čiji je predmet imovina male vrijednosti, *GRAWE HRVATSKA* koristi, u skladu s točkama B3.-B8. standarda, predviđenu mogućnost izuzeća od primjene zahtjeva iz točaka B22.-B49. istog standarda. Iz tog razloga sva plaćanja povezana s predmetnim najmovima obračunavaju se kao rashod pravocrtno kroz razdoblje trajanja.

MSFI 17

Predmet standarda za ugovore o osiguranju objavljenoga 18. 5. 2017. je iskazivanje imovine i obveza koji proizlaze iz ugovora o osiguranju u financijskim izvještajima prema MSFI-u. MSFI 17 zamijenio je do sada važeći MSFI 4 i njegova primjena je predviđena od 1. 1. 2022.

Najvažnije promjene MSFI-a 17 odnose se na metodologiju koja se koristi za vrednovanje ugovora i polica te na prikazivanje u Bilješkama vezano za ugovore o osiguranju, reosiguranju i investicijama sa sudjelovanjem u dobiti temeljem diskrecijske odluke.

Za vrednovanje ugovora o osiguranju u godišnjim financijskim izvještajima društava za osiguranje MSFI 17 stavljaju se na raspolaganje tri modela: *General Measurement Model*, *Premium Allocation Approach* i *Variable Fee Approach*.

MSFI 17 nadalje nudi pravo izbora vezano za knjiženje kamatnog učinka iz diskontiranja. Cilj prilikom odlučivanja o korištenju prava izbora bit će da se oscilacije sadašnje vrijednosti iz vrednovanja financijskih instrumenata što više kompenziraju s diskontiranjem budućih novčanih tokova prema MSFI-u 17 i da se na taj način smanji volatilitet rezultata.

Društvo je krajem svibnja 2018. počelo s intenzivnim pripremama za prelazak na MSFI 17. Implementacija MSFI-a 17 i sve potrebne prilagodbe obavljaju se uz stručnu potporu matičnog društva, te u suradnji s KPMG Austria GmbH.

Formirana je projektna grupa koja se intenzivno bavi implementacijom navedenog računovodstvenog standarda.

Grazer Wechselseitige Versicherung AG nabavilo je 2019. alat SAP FPSL za potrebe implementacije MSFI 17 u društvima kćerima. Društvu je taj alat već na raspolaganju za provođenje testnih izračuna.

Projektna grupa za implementaciju MSFI 17 sudjeluje u procesu intenzivnog upoznavanja s načinom rada SAP FPSL na radionicama koje se održavaju u suradnji s partnerom za implementaciju projekta msg Plaut Austria GmbH.

Nadalje, alati korišteni za izračune za Solventnost II moraju se prilagoditi za MSFI 17 te dalje razvijati. Provedba zahtjevnih promjena koje donosi MSFI 17 predstavlja izrazito složen zadatak kojim se prvenstveno bave odjeli za računovodstvo, za aktuarske poslove i za informatiku.

Zbog velike složenosti samih standarda, još uvijek prisutnih nesigurnosti u vezi s njihovim tumačenjem i potrebnih usklađenja s rezultatima implementacije iz MSFI-a 9 trenutačno još nije moguće kvantificirati učinak na pojedinačne stavke godišnjih financijskih izvještaja Društva.

Izveštavanje po segmentima

Poslovnim segmentima u smislu MSFI-ja 8 smatraju se sljedeće cjeline:

- ▲ Životna osiguranja
- ▲ Neživotna osiguranja

Društvo slijedom toga raščlanjuje svoje poslovne segmente u skladu s podjelom na temeljne skupine osiguranja koja je propisana za društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj. Za oba segmenta na raspolaganju su odvojeni podaci o prihodima i rashodima. Podaci u Izvještaju o financijskom položaju, Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i Bilješkama uz financijske izvještaje raščlanjeni su prema ovim poslovnim segmentima i iskazuju se odvojeno gdje god je to relevantno.

Društvo ne vrši izvještavanje po segmentima prema teritorijalnom području.

Strane valute

Svi podaci o novčanim jedinicama izraženi su, ako nije drukčije navedeno, u hrvatskim kunama (kn). Transakcije u stranim valutama izvršene tijekom godine preračunavaju se u kune primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke po vrijednosti tečaja važećem na referentni dan. Za godišnje financijske izvještaje to su vrijednosti važeće na dan bilance.

Procjene

Sastavljanje financijskih izvještaja primjenom MSFI-jeva zahtijeva od strane Uprave donošenje prosudbi i utvrđivanje pretpostavki o budućim kretanjima koje mogu u znatnoj mjeri utjecati na primjenu politika i vrijednost objavljene imovine i obveza, podatak o ostalim obvezama na dan bilance i iskazivanje prihoda i rashoda tijekom poslovne godine.

Računovodstvene politike za pojedinačne stavke financijskih izvještaja

Dugotrajna imovina i zemljišta i građevinski objekti

01. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazuje se po trošku nabave umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se priznaje kroz račun dobiti i gubitka linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine, od dana kada je raspoloživa za upotrebu. Nematerijalna imovina u pripremi se ne otpisuje.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se kao razlika ostvarene prodajne cijene i knjigovodstvene vrijednosti i uključuju se u Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Nematerijalna imovina Društva koja je prikazana u Izvještaju o financijskom položaju nije kupljena od povezanih društava niti društava sa sudjelujućim interesom.

Vrijednost priznata u Izvještaju o financijskom položaju odnosi se na računalne programe čiji očekivani korisni vijek iznosi četiri godine.

02. Zemljišta i građevinski objekti

Očekivani korisni vijek iznosi 33,3 godine.

Tržišnu vrijednost svih nekretnina procjenjuje ovlaštenu sudski vještak najmanje svakih pet godina ili češće ako postoje naznake neplanske promjene vrijednosti nekretnine. Kada je knjigovodstvena vrijednost veća od utvrđene tržišne vrijednosti, vrši se otpis na tržišnu vrijednost.

U skladu s računovodstvenim propisima za društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj i pravilnicima nadzornog tijela građevinski objekti koji Društvu služe za obavljanje djelatnosti nisu iskazani kao ulaganja. Oni su u Izvještaju o financijskom položaju evidentirani u stavci Materijalna imovina.

Građevinski objekti koji Društvu služe za provođenje djelatnosti vrednovani su prema MRS-u 16.30 po početnom trošku stjecanja ili troškovima izgradnje (*cost-method*) umanjeno za akumuliranu amortizaciju.

Nekretnine kupljene u svrhu ulaganja vrednuju se prema MRS-u 40.56 po početnom trošku stjecanja ili troškovima izgradnje (*cost-method*) umanjeno za akumuliranu plansku amortizaciju.

03. Podružnice, pridružena društva i zajednički pothvati

Ulaganja u podružnice i pridružena društva (društva kćeri) su ulaganja u poslovne udjele trgovačkih društava kojima se stječe preko 50 % vlasništva odnosno upravljačkih prava, te se time ostvaruje kontrola nad društvom čiji su udjeli stečeni.

Za početno mjerenje ulaganja u podružnice primjenjuje se metoda troška ulaganja.

Metoda troška ulaganja je metoda računovodstva ulaganja prema kojoj je ulaganje priznato po trošku stjecanja. Društvo priznaje prihod nakon datuma njegova stjecanja samo u mjeri u kojoj prima raspodjelu zadržane dobiti podružnice u koju je izvršilo ulaganje.

Društvo ne sastavlja konsolidirane financijske izvještaje u kojima bi konsolidiralo svoju podružnicu temeljem primjene oslobođenja navedenih u članku 25. Zakona o računovodstvu i odredbi MSFI 10.4.

04. Materijalna imovina

Sva materijalna imovina iskazana je po nabavnoj vrijednosti umanjeno za amortizaciju (MRS 16.30 – *cost method*). Nabavna vrijednost uključuje sve troškove koji su u direktnoj vezi sa stavljanjem opreme u upotrebu.

Amortizacija se priznaje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti primjenom linearne metode, tako da se trošak stjecanja ili vrijednost opreme otpisuju tijekom njenog očekivanog korisnog vijeka. Očekivani korisni vijek iznosi ovisno o vrsti opreme od 3 do 10 godina (2018.: od 3 do 10 godina).

Financijska imovina

U Društvu se svi poslovi na promptnom tržištu (*regular way contracts*), neovisno o njihovoj kategorizaciji, priznaju na dan trgovanja. Derivatvni financijski instrumenti priznaju se također na dan trgovanja.

Klasifikacija financijske imovine u različite kategorije ovisi o karakteristikama financijskog instrumenta te o namjeri za koju je taj instrument stečen.

U svrhu sljedećeg mjerenja sva ulaganja raščlanjuju se u kategorije prema MRS-u 39.

U skladu s MSFI 13 fer vrijednost financijske imovine utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika da datum mjerenja na glavnom tržištu ili u njegovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu kojemu Društvo ima pristup.

05. Iskazivanje razgraničenih kamata od financijskih ulaganja

U skladu s Uputom za popunjavanje financijskih i dodatnih izvještaja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 10. 6. 2016. (klasa: 011-02/16-04/27, ur.broj: 326-01-660-16-01) razgraničene kamate od financijskih ulaganja pribrajaju se pojedinačnim knjigovodstvenim vrijednostima i zajedno iskazuju u odgovarajućim pozicijama.

U prikazu vrijednosti na kraju godine ta se povećanja priznaju za knjigovodstvene i tržišne vrijednosti u istom iznosu.

U prikazu kretanja te bilančne stavke u poslovnoj godini priljevi iz razgraničenih kamata iskazuju se pod „Preknjiženje“.

06. Financijska imovina koja se drži do dospijeca (*held to maturity, HTM*)

Financijska imovina koja se drži do dospijeca osim derivativnih financijskih instrumenata su ulaganja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja. Vrednuju se u trenutku stjecanja po trošku stjecanja uključujući transakcijske troškove koji odgovaraju tržišnoj vrijednosti financijskog instrumenta. Ukamaćivanje kao i razlika između troška stjecanja i otkupne vrijednosti raspoređuju se po metodi amortiziranog troška (*amortised cost-method*) na cijeli rok otplate (metoda efektivne kamatne stope, usp. MRS 39.UP₅ i nastavak).

Financijska imovina koja se drži do dospijeca podliježe redovitom testu umanjenja (*impairment-test*) radi provjere stalnosti realne vrijednosti imovine.

Vrijednosnice za čije se umanjenje vrijednosti može pretpostaviti da će biti trajno otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Iznos otpisa određuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova.

07. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*)

To je nederivativna financijska imovina koja se definira kao raspoloživa za prodaju i koja nije klasificirana niti u jednu od ostalih kategorija prema MRS 39. U trenutku nabave vrši se vrednovanje po fer vrijednosti. Financijska imovina raspoloživa za prodaju vrednuje se na dan bilance također po tržišnoj vrijednosti.

Razlike u procjeni između tržišne vrijednosti i početnog troška stjecanja prikazane su, tamo gdje su relevantne po odbitku odgođene porezne imovine, izravno u kapital i rezerve. Sukladno uputama Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga odgođena porezna imovina na udio u dobiti osiguranika nije uzeta u obzir.

Kod trajnog umanjenja vrijednosti rezultat vrednovanja koji je akumuliran u kapitalu i rezervama ukida se i prikazuje se realizirani rezultat u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. U slučaju prodaje financijske imovine priznati rezultat vrednovanja koji je akumuliran u revalorizacijskoj pričuvi poništava se i prikazuje se kao realizirani rezultat u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

08. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*at fair value through profit and loss, FV P/L*)

Financijska imovina iz ove kategorije već je prilikom početnog priznavanja klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili se drži radi trgovanja.

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Ova ulaganja odnose se na ugovore o životnom osiguranju čija se vrijednost ili prinos određuje ovisno o rezultatu ulaganja za koje osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik. Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja prikazuju se po aktualnoj tržišnoj vrijednosti i vode odvojeno od ostalih financijskih ulaganja Društva. Aktualna tržišna vrijednost odgovara objavljenoj izračunatoj vrijednosti udjela na dan bilance.

Ugovaratelj osiguranja ima pravo na ukupno ostvarene prinose iz tih ulaganja. Iznos iskazanih ulaganja u Izvještaju o financijskom položaju u najvećoj mogućoj mjeri odgovara tehničkim pričuvama za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih osiguranik snosi rizik ulaganja (prije predaje u reosiguranje). Nerealizirana dobit i gubitak iz promjene aktualne tržišne vrijednosti ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja kao i promjena tehničkih pričuva odražavaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

09. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

Radi se o nederivativnim financijskim instrumentima s fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu. Ova financijska imovina početno se vrednuje po trošku stjecanja. Svi transakcijski troškovi koji se mogu direktno pripisati ulaganju također su sadržani u trošku stjecanja. Sljedeće vrednovanje vrši se po amortiziranom trošku.

Osim toga, tečajne razlike iz vrijednosnica s fiksnim prinosom priznaju se kroz račun dobiti i gubitka. Kod vrijednosnica koje nemaju fiksni prinos tečajne razlike su, ukoliko se ne odnose na vrijednosnice čija vrijednost podliježe testu umanjenja, prikazane izravno u kapitalu i rezervama.

Potraživanja iz poslova osiguranja

Potraživanja iz poslova osiguranja obuhvaćaju potraživanja od ugovaratelja osiguranja po osnovi premije neživotnih osiguranja.

Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu a nefakturiranu premiju i potraživanja za fakturiranu a nenaplaćenu premiju.

Potraživanja za fakturirane i nenaplaćene premije iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za dvojbena i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti kao umanjenje potraživanja za premiju iskazuje se za sva nenaplaćena potraživanja od čijeg roka dospijeća je proteklo više od 90 dana. Realizirane tečajne razlike po nedospjelim potraživanjima za premiju također se iskazuju se kao ispravak vrijednosti.

Potraživanja iz poslova reosiguranja

Potraživanja iz poslova reosiguranja obuhvaćaju dugovna salda obračuna osiguranja prema važećim ugovorima o reosiguranju. Iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

Preračunavanje potraživanja u stranim valutama vrši se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja iskazuju se po nominalnoj vrijednosti. Ispravak vrijednosti formira se za nenaplaćena potraživanja od čijeg je roka dospjeća proteklo više od 90 dana.

Potraživanja u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Novac u banci i blagajni

Ova kategorija obuhvaća novac i novčane ekvivalente, te obuhvaća novac u blagajni i sredstva na računu u bankama. Vrednovanje se vrši po nominalnoj vrijednosti. Sredstva na računu u bankama denominirana u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan. Dobici ili gubici iz tečajnih razlika koji nastanu zbog preračunavanja novčane imovine i obveza izražene u stranoj valuti priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Mjenice, čekovi i potraživanja po kreditnim karticama računovodstveno se tretiraju kao potraživanja.

Određivanje tržišne vrijednosti

Tržišna vrijednost financijskih instrumenata uvrštenih u burzovnu kotaciju kojima se trguje na aktivnom tržištu određuje se pomoću njihove kupovne cijene (*bid*) na burzi na dan bilance.

Vrijednost financijskih instrumenata, za koje se ne može utvrditi aktivna tržišna cijena, utvrđuje Odjel za upravljanje imovinom društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG¹⁸ pomoću internih tehnika vrednovanja. Tržišne cijene strukturiranih vrijednosnica utvrđuju se pomoću modela Libor. Obveznice bez burzovne kotacije procjenjuju se pomoću aktualne krivulje prinosa.

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja vrednuju se na temelju izračunatih vrijednosti.

Tržišna vrijednost kratkoročnih depozita u bankama i novca na računu načelno odgovara sadašnjoj vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost odgovara trošku stjecanja i razgraničenim kamatama na dan bilance.

Za zajmove i potraživanja koji se vrednuju po amortiziranom trošku ne postoje likvidna tržišta. Za kratkoročne zajmove i potraživanja stoga se smatra da knjigovodstvena vrijednost odgovara sadašnjoj tržišnoj vrijednosti na dan bilance. Za sve druge zajmove tržišna vrijednost izračunava se diskontiranjem s efektivnom kamatnom stopom budućih očekivanih novčanih tokova.

Derivativni financijski instrumenti

Ukoliko to bude potrebno, Društvo predviđa mogućnost ulaganja u derivativne financijske instrumente prema MSFI-ju 7.22 (b) u svrhu zaštite ulaganja i povećanja prihoda u okviru dopuštenih granica koje je propisalo nadzorno tijelo.

Derivativni financijski instrumenti klasificirali bi se kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*FV P/L*) osim ako bi se radilo o efektivnim instrumentima računovodstvene zaštite (*hedging*). Svi derivativni financijski instrumenti iskazivali bi se kao financijska imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna, te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Derivativni financijski instrumenti koji se klasificiraju kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka načelno se stječu radi ostvarivanja dobiti u kratkom roku. Ovi financijski instrumenti početno

¹⁸ Društvo je, uz prethodnu suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih tržišta, od 1.1.2017. izdvojilo poslove ulaganja imovine na pružatelja usluge Grazer Wechselseitige Versicherung AG

se vrednuju u trenutku stjecanja po fer vrijednosti. Svako sljedeće vrednovanje vrši se također po fer vrijednosti. Svođenje na tržišnu vrijednost evidentira se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ulaganje u derivativne financijske instrumente koji se drže u svrhu računovodstvene zaštite, kao primjerice *valutni forward* ugovori ili *kamatni swapovi*, vrši se radi smanjivanja rizika promjene kamatne stope ili valutnih rizika.

Ulaganje u derivativne financijske instrumente koji se drže u svrhu računovodstvene zaštite i koriste kao efektivni instrumenti zaštite, kao primjerice *interest rate swaps* ili *valutni forward* ugovori, vrši se u svrhu zaštite od rizika promjene kamatne stope i promjene deviznog tečaja. Ovi instrumenti zaštite mogu se klasificirati kao instrumenti zaštite novčanih tokova (*cashflow hedges*) ili fer vrijednosti (*fair value hedges*).

Instrumenti zaštite novčanih tokova (*cashflow-hedge*)

Instrumenti zaštite novčanih tokova koriste se za zaštitu od rizika promjene novčanih tokova imovine ili iskazane obveze. Ovi financijski instrumenti vrednuju se u trenutku stjecanja po trošku stjecanja. Efektivni udio dobiti ili gubitka instrumenta zaštite evidentira se izravno u kapitalu i rezervama, dok se neefektivni udio vodi kroz račun dobiti i gubitka. Iznosi koji se evidentiraju izravno u kapital i rezerve imaju utjecaj na poslovni rezultat ako se efekti zaštićene transakcije odražavaju na rezultat obračunskog razdoblja.

Ako se ne ostvari rizik nastupa očekivanog događaja, evidentirani iznosi u kapitalu i rezervama poništavaju se također kroz račun dobiti i gubitka.

Instrumenti zaštite fer vrijednosti (*fair value-hedge*)

Instrumenti zaštite fer vrijednosti koriste se za zaštitu od rizika promjene fer vrijednosti iskazane imovine odnosno iskazane obveze ili fiksne obveze bez utjecaja na bilancu ili specifičnog udjela u takvoj imovini, takvoj obvezi ili takvoj fiksnoj obvezi, ako se taj udio može ubrojiti u određeni rizik i ako bi mogao utjecati na rezultat razdoblja.

Instrumenti zaštite fer vrijednosti isknjižavaju se nakon isteka roka, prodaje ili upotrebe instrumenta.

Umanjenje vrijednosti (*impairment*)

Najmanje jednom godišnje vrši se provjera imovine vezano za potencijalno umanjenje vrijednosti. Vrijednosnice, za čije se umanjenje vrijednosti može predvidjeti da će biti trajno, otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Ukupan portfelj nekretnina ponovno se vrednuje od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja. Ako se može predvidjeti trajno umanjenje vrijednosti imovine, tada se umanjuje njezina knjigovodstvena vrijednost.

U slučaju umanjenja vrijednosti stavke Zajmovi i potraživanja, kod kojih nije vjerojatno da će se u trenutku dospijea održati sva ugovorena plaćanja kamata i glavnice, vrši se ispravak vrijednosti. Povećanje ispravka vrijednosti vrši se izravno u poslovnoj godini u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Za procjenu postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti imovine s obzirom na značajan i dugotrajan pad vrijednosti imovine utvrđen je sljedeći kriterij:

- ▲ pad vrijednosti veći od 20 % tijekom posljednjih najmanje devet mjeseci
- ▲ smanjenje vrijednosti za više od 40 % na dan bilance.

Naglašavamo kako, sukladno MRS-u 39.60, nestanak aktivnog tržišta sam po sebi, a da pri tome ne postoje i dostatne osnove da dužnik, izdavatelj vrijednosnice, dugoročno neće ispunjavati svoje obveze, nije dokaz za umanjenje vrijednosti.

Vrijednost vrijednosnih papira s fiksnim prinosom stoga se umanjuje samo u slučaju da rezultat „događaja povezanog s gubitkom“ (*loss event*) ima negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te ako je vjerojatno, da se očekivani povrat novca neće ostvariti bez poteškoća. „Događaj povezan s gubitkom“ može biti na primjer značajno pogoršanje ili gubitak kreditne sposobnosti dužnika.

Druge stavke aktive

10. Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama izračunava se za svaki pojedinačni ugovor o reosiguranju uzimajući u obzir iznose bruto tehničkih pričuva.

11. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju

Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju mjeri se po nižoj od svoje knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ova dugotrajna imovina se ne amortizira.

12. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda

Razgraničeni troškovi pribave

Razgraničeni troškovi pribave, kao aktivna vremenska razgraničenja, koriste se zbog ravnomjernog tečenja ukupnih troškova promatranog poslovnog razdoblja, te što realnijeg prikaza konačnog poslovnog rezultata.

Poštujući temeljne računovodstvene standarde i druga načela struke, obračun razgraničenih troškova provizije prema vrstama rizika neživotnog osiguranja provodi se na temelju sljedećih vrijednosti:

- ▲ dospjela (fakturirana) zaračunata premija kao osnovica za obračun provizije,
- ▲ ukupni trošak svih vrsta provizije za sve prodajne kanale,
- ▲ bruto prijenosna premija pri čemu se za obračun koristi dospjela (fakturirana) zaračunata premija.

Ostali razgraničeni troškovi

Ostali razgraničeni troškovi obuhvaćaju unaprijed plaćene troškove zakupnine, premija osiguranja, pretplate na časopise i sl. koji nisu nastali do momenta plaćanja već se protežu kroz cijelu godinu. Razgraničenjem troškova osigurava se da se obračunsko razdoblje tereti samo troškovima tog razdoblja bez obzira kada su nastali.

Nedospjela naplata prihoda

Razgraničeni prihodi obuhvaćaju one prihode obračunskog razdoblja koji pripadaju tom razdoblju, ali za njih nisu mogli biti izdani računi ili nije dospjela njihova naplata.

Kamate se priznaju u prihode razmjerno vremenu na koje se odnose, uzimajući u obzir kamatnu stopu i osnovicu, v. bilješku 05.

Kapital i rezerve

13. Kapital i rezerve

Društvo u poslovnim knjigama iskazuje kapital raščlanjeno na: upisani kapital, revalorizacijske rezerve, zakonske rezerve, ostale rezerve i dobit tekuće godine.

Upisani kapital

Upisani kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih dionica i denominiran je u kunama. Dividende na redovne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su izglasane.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve formirane su sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i iznose 5 % dioničkog kapitala.

Revalorizacijske rezerve

Revalorizacijske rezerve obuhvaćaju nerealizirane neto dobitke i gubitke od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, umanjene za pripadajući odgođeni porez.

Ostale rezerve

Ostale rezerve formiraju se prema odluci Skupštine iz dobiti za tekuću obračunsku godinu.

Tehničke pričuve

14. Pričuve za prijenosne premije

Prijenosna premija izračunava se za svaki pojedinačni ugovor prema trajanju osiguranja (*pro rata temporis*) primjenom aktuarske metode.

U neživotnom osiguranju aktiviraju se ukalkulirani troškovi u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima i odredbama MRS-a. Oni se izračunavaju svake godine i odražavaju stvarno troškovno opterećenje za pojedinačnu skupinu proizvoda.

Prijenosna premija u životnom osiguranju obračunava se za ugovore koji su zaključeni kao dopunska osiguranja uz osiguranje života i koji se policiraju zajedno s glavnim proizvodom životnog osiguranja.

Obračun se vrši točno na dan.

15. Matematička pričuva

Matematička pričuva u osiguranju života izračunava se sukladno aktuarskim načelima po neto prospektivnoj metodi na bazi naplaćenih premija osiguranja kako slijedi:

- ▲ Obračun matematičke pričuve vrši se linearnom interpolacijom točno na dan.
- ▲ Negativne vrijednosti na osnovi pojedinačnih ugovora se nulificiraju.
- ▲ Stopa cilmerizacije iznosi 35‰ (2018.: 35‰).

Kod ugovora o osiguranju s pravom sudjelovanja u dobiti predviđeni su udjeli u dobiti od kamata, u dodatnoj dobiti i zaključnoj dobiti. Udjeli u dobiti od kamata izračunavaju se u postotku od matematičke pričuve. Udjeli u dodatnoj dobiti izračunavaju se u promilima od osigurane svote. Udjeli u zaključnoj dobiti izračunavaju se prilikom isteka trajanja osiguranja.

U matematičku pričuvu ubrajaju se i sve pričuve za udjele u dobiti, bilo da su već dodijeljeni ili rezervirani za sljedeću godinu i buduća razdoblja, te prijenosne premije za one vrste životnih osiguranja za koje je potrebno oblikovati matematičku pričuvu.

16. Pričuve šteta

Pričuve šteta koje su prijavljene, a nisu riješene do kraja obračunskog razdoblja utvrđuju se prema procjeni vrijednosti očekivanih iznosa za svaku pojedinačnu štetu.

Pričuve za nastale, a neprijavljene štete (IBNR) izračunavaju se primjenom metoda propisanih od strane nadzornog tijela na temelju podataka o nastalim štetama odnosno projekcijom očekivanih šteta. Osnovni podaci dobivaju se od kombinacije podataka o likvidiranim štetama i pričuvama za štete kroz što duža protekla razdoblja. Za izračun IBNR-a primjenjuju se različiti modeli ovisno o vrsti osiguranja¹⁹.

Kao temelj za izračun pričuva za troškove obrade šteta za prijavljene, a još neriješene štete korišten je prosječni iznos troškova obrade šteta od 744,25 kuna (2018.: 741,74 kuna) po otvorenom osiguranom slučaju iz 2019. Za otvorene štete iz ranijih razdoblja uzimaju se prilagođeni ponderi u odnosu na vrijednosti iz tekuće godine.

U izvještajnom razdoblju formirana je pričuva za troškove obrade šteta za već nastale, ali još neprijavljene štete (IBNR) u iznosu 1.116,39 kuna (2018.: 1.112,64 kuna) po očekivanom nastalom a neprijavljenom štetnom slučaju.

Tehničke pričuve provjerila je i potvrdila imenovana ovlaštena aktuarka, Valentina Car, mr.

17. Druge tehničke pričuve

Na svaki datum izvještavanja, sukladno odredbama MSFI-ja 4, vrši se provjera adekvatnosti priznatih obveza iz osiguranja - Liability adequacy test, LAT.

Ako tekuće procjene obveza iz ugovora o osiguranju pokažu da su pričuve, formirane prema prvobitnim pretpostavkama i umanjene za odgođene troškove pribave, i sadašnja vrijednost pripadajućih premija nedostatni za pokrivanje očekivanih budućih novčanih tokova, tada će se te osiguravateljnotehničke pričuve uskladiti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i iskazati u Bilješkama uz financijske izvještaje kao izvanplanske promjene. Test adekvatnosti prijenosnih premija kao i pričuva za još neriješene osigurane slučajeve vrši se na temelju realnih procjena budućih obveza iz osiguranja. Test adekvatnosti matematičke pričuve vrši se na temelju realnih procjena osnova koje ulaze u izračun matematičke pričuve, stvarnog razvoja stope otkupa i kapitalizacije, pripadajućih rezultata iz ulaganja kapitala te udjela u dobiti kod ugovora s pravom sudjelovanja u dobiti.

¹⁹ Paušalna metoda, metoda ulančanih ljestvica i Bornhuetter-Fergusonova metoda

Ostale stavke pasive

18. Ostale pričuve

U ovoj stavci iskazana su rezerviranja za troškove sudskih sporova i kazni iz upravnih postupaka. Rezerviranja se ne odnose na troškove sudskih sporova u svezi s regulacijom šteta ni na postupke u svezi s financijskim ulaganjem (zajmovi).

19. Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje

Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje odnose se na obveze prema reosiguravatelju u visini iznosa koje osiguravatelj zadržava kao osiguranje potraživanja iz ugovora o reosiguranju.

Obveze po depozitima iz reosiguranja ne smiju se saldirati s potraživanjima i obvezama prema reosiguravatelju.

20. Ostale obveze

Obveze se evidentiraju u nominalnom iznosu.

Obveza se priznaje kada je vjerojatno da će doći do odliva resursa od poduzetnika i kada se iznos kojim će obveza biti podmirena može pouzdano izmjeriti.

Obveza se prestaje priznavati kada je podmirena, istekla ili se vjerovnik odrekao ili izgubio svoja prava.

Obveze u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Obveze iz proizašle iz poslova izravnog osiguranja

Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja obuhvaćaju obveze za primljene predujmove, obveze za proviziju i ostale obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja.

Obveze proizašle iz poslova reosiguranja

Obveze proizašle iz reosiguranja obuhvaćaju potražna salda obračuna reosiguranja prema važećim ugovorima o reosiguranju. Iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

21. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

Na teret obračunskog razdoblja knjiže se i troškovi za koje ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava da bi se mogli priznati kao obveza, a za koje se sa sigurnošću može utvrditi da se odnose na obračunsko razdoblje.

U ovoj stavci iskazuju se i rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore sukladno hrvatskom računovodstvenom standardu.

Prihodi

Prihode Društva čine prihodi iz direktnih osiguravateljnih poslova, prihodi od ulaganja i drugi prihodi.

22. Zarađene premije

Premije neživotnog osiguranja

Zaračunate premije neživotnih osiguranja uključuju sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju na period najduže na godinu dana, bez obzira na to, odnose li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično na kasnije obračunsko razdoblje.

Premije osiguranja umanjuju se za storna (poništenja) iznosa, bez obzira na to, radi li se o stornu premija tekućeg ili prethodnog razdoblja.

Prihodi od premija neživotnih osiguranja priznaju se temeljem izdane police odnosno ugovora o osiguranju od dana kada osiguravatelj na sebe preuzima obvezu nošenja rizika. Premija osiguranja razgraničava se kroz kategoriju prijenosne premije. Osnovica za izračun prijenosne premije je zaračunata premija neživotnog osiguranja.

Premije životnog osiguranja

Zaračunatom premijom životnih osiguranja smatra se stvarno naplaćena premija uključujući naplaćeni dio djelomično naplaćenih rata.

Premije predane u reosiguranje

Premije predane u reosiguranje utvrđuju se obračunom temeljem zaključenih ugovora o reosiguranju kojima Društvo dio preuzetih rizika iznad samopridržaja prenosi na reosiguravatelja.

Promjena pričuve za prijenosne premije

Prijenosne premije obračunavaju se za sve one ugovore kod kojih osiguravateljno pokriće traje nakon kraja obračunskog razdoblja.

Ispravak vrijednosti premije osiguranja

Ispravak vrijednosti premije osiguranja potrebno je formirati u situaciji kada je od dana dospjeća proteklo više od 90 dana. U segmentu neživotnih osiguranja, ispravak vrijednosti uključuje i realizirane tečajne razlike po nedospjelim potraživanjima za premiju.

Naplaćena otpisana premija i naplaćeni ispravak vrijednosti priznaju se kao prihod u razdoblju kada su potraživanja naplaćena.

23. Prihodi od provizija i naknada

U ovoj stavci iskazuju se isključivo prihodi s osnove ugovora o reosiguranju.

Provizija od reosiguranja i udjeli u dobiti uključuju provizije koje su primljene ili se potražuju od reosiguravatelja i udjele u dobiti temeljene na ugovorima o reosiguranju.

24. Ostali prihodi

Ostale prihode čine poslovni prihodi koje nije moguće direktno dovesti u vezu s poslovima osiguranja kao što su prihod od prodaje materijalne imovine, otpisa obveza, prihodi iz ranijih godina i slično.

25. Prihodi od ulaganja

Prihod od kamata priznaje se kroz račun dobiti i gubitka kako nastaje za sve kamatonosne financijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za dužničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju uz primjenu metode efektivne kamatne stope, tj. stope koja diskontira očekivane buduće gotovinske tokove na neto sadašnju vrijednost kroz vrijeme trajanja ugovora ili trenutačno važeće varijabilne kamatne stope.

Prihod od kamata financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se kao prihod od kamata po kuponskoj kamatnoj stopi.

Financijski prihodi također uključuju i dividende i neto dobitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirane neto dobitke kod prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju i neto pozitivne tečajne razlike od preračunavanja financijske imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja.

Izdaci

26. Izdaci za osigurane slučajeve

Mjerodavne štete u osiguranju čine likvidirane štete, troškovi obrade šteta, promjena pričuve šteta, te promjena pričuve za troškove obrade šteta.

Likvidirane štete priznaju se u trenutku isplate štete u visini isplaćenog iznosa za naknadu štete. Likvidirane štete uvećavaju se za troškove šteta, naplaćeni regresi umanjuju likvidirane štete.

Pričuva šteta formira se za neriješene štete neovisno o tome jesu li prijavljene, na osnovi procjene pojedinačnih slučajeva odnosno primjenom statističkih metoda.

27. Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

Za utvrđivanje visine matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva te potvrdu ispravnosti obračuna odgovoran je ovlašteni aktuar.

Promjena pričuva je razlika vrijednosti pričuva na zadnji dan prethodne godine i vrijednosti pričuva na zadnji dan obračunskog razdoblja za koje se utvrđuje tehnička pričuva.

Tečajne razlike koje nastaju vrednovanjem pričuva također se uzimaju u obzir u promjenu tehničkih pričuva.

28. Troškovi pribave

Troškovi pribave uključuju sve izravne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju (kao što su troškovi provizije zastupnika i posrednika u osiguranju), te plaće zaposlenih na poslovima prodaje, troškove marketinga i ostale indirektni troškovi prodaje.

Troškovi provizije neživotnog osiguranja priznaju se kako nastaju sukladno načelu obračunskog razdoblja, a troškovi provizije životnog osiguranja priznaju se kako se plaćaju, što je povezano s načelom priznavanja prihoda od premija životnog osiguranja.

29. Troškovi uprave

Troškovi uprave odnosno administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, amortizaciju materijalne imovine, materijalne i nematerijalne usluge, materijalne i ostale troškove.

Raspodjela troškova

Svi troškovi poslovanja u trenutku nastanka evidentiraju se u glavnoj knjizi neživotnog osiguranja. Neposredno prije zaključivanja kvartala, prema unaprijed definiranim ključevima, vrši se prijenos dijela troškova u životno osiguranje i na svaku funkcionalnu grupu (troškove pribave, troškove uprave i troškove šteta).

Iznimka su troškovi za koje se odmah u trenutku nastanka jednoznačno i točno može utvrditi radi li se o direktnim troškovima životnog ili neživotnog osiguranja.

Definiranje i ažuriranje ključeva obavlja se na početku poslovne godine i kao takvo se koristi do kraja poslovne godine, osim u izvanrednim okolnostima, kada bi izostanak korekcije definiranih ključeva mogao prouzročiti krivu sliku o stanju troškova. Na kraju poslovne godine korišteni ključevi se još jednom preispituju, te prema potrebi, prilagođavaju stvarnoj prirodi i uzroku nastanka.

30. Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja uključuju neto gubitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirane neto gubitke kod prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju i neto negativne tečajne razlike od preračunavanja financijske imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja, te troškove iznajmljenih objekata i troškove na ime skrbničke naknade.

31. Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na dobit za godinu usklađenu za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu ili porezno nepriznate rashode, koristeći porezne stope koje su na snazi na datum izvještavanja.

Trošak poreza na dobit iskazuje se kroz računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kada se porez na dobit priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Odgođeni porezi priznaju se bilančnom metodom, odražavajući privremene razlike, izmjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovi propisa koji su bili na snazi ili u suštini važeći na datum bilance.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Odgođena porezna obveza pregledava se na svaki datum izvještavanja, te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

32. Izvanbilančni zapisi

U izvanbilančnoj evidenciji vode se sve one stvari, prava i obveze čije knjigovodstveno evidentiranje nije predviđeno u okviru bilančnih zapisa.

Izvanbilančni zapisi vode se prema knjigovodstvenim načelima i bilanciraju prema načelima bilanciranja.

Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz Izvještaj o financijskom položaju

Zemljišta i građevinski objekti

Zemljišta i građevinski objekti ne vode se u bilanci neživotnih osiguranja.

33. Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti

	Životna osiguranja	
	Knjigovodstvena vrijednost	Tržišna vrijednost
	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12. 2019.	38.786	58.717

Tablica 14: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja
	tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost na 31. 12. 2018.	40.704
Nabava	129
Preknjiženje	
Prodaja	
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	
Pripisi u kapital i rezerve	
Amortizacija	-2.047
Knjigovodstvena vrijednost na 31. 12. 2019.	38.786

Tablica 15: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (kretanje)

34. Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti

	Životna osiguranja	
	Knjigovodstvena vrijednost	Tržišna vrijednost
	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12. 2019.	94.079	127.240

Tablica 16: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja
	tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost na 31. 12. 2018.	97.126
Nabava	
Preknjiženje	
Prodaja	-1.120
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	
Pripisi u kapital i rezerve	
Amortizacija	-1.927
Knjigovodstvena vrijednost na 31. 12. 2019.	94.079

Tablica 17: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (kretanje)

Financijska imovina

Sadašnja vrijednost financijskih instrumenata bez burzovne kotacije utvrđena je metodom procjene.

Osnovne metode i pretpostavke

Napomena vezana za investicijske fondove:

Ulaganje se vrši isključivo u otvorene investicijske fondove iz kojih je u bilo koje vrijeme moguć izlazak po izračunatim vrijednostima. Udjeli u fondovima prikazani su u Godišnjim financijskim izvještajima kao vlasnički financijski instrumenti uvršteni u burzovnu kotaciju.

35. Podružnice, povezana društva i zajednički pothvati

Grawe nekretnine d.o.o.

Društvo je 12. 12. 2016. kupnjom 100 % poslovnih udjela steklo vlasništvo nad društvom Grawe nekretnine d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku. U vlasništvu Grawe nekretnine d.o.o. su dvije poslovne zgrade, jedna u Dubrovniku, a druga u Zagrebu. Procijenjena vrijednost nekretnina, uvećana za vrijednost ostale imovine (gotovo isključivo depoziti) koja se može točno odrediti, predstavlja tržišnu vrijednost.

Grawe solutions d.o.o.

Društvo je 3. 9. 2019. osnovalo društvo Grawe solutions d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu. U vlasništvu Grawe solutions d.o.o. je poslovni prostor u izgradnji u Splitu. Tržišna vrijednost novosonovanog društva na kraju izvještajnog razdoblja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti.

36. Financijska imovina koja se drži do dospijea (*held to maturity, HTM*)

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31. 12. 2019.	281.211	17.867
Dužnički vrijednosni papiri	281.211	17.867
uvršteni u burzovnu kotaciju	281.211	17.867
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Tržišna vrijednost. Stanje na 31. 12. 2019.	287.964	18.064
Dužnički vrijednosni papiri	287.964	18.064
uvršteni u burzovnu kotaciju	287.964	18.064
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 18: Financijska imovina koja se drži do dospijea (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31. 12. 2018.	634.502	37.494
Nabava		
Preknjiženje	-1.688	-94
Prodaja	-357.105	-20.510
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	4.047	972
Otpis		-70
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	1.455	75
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31. 12. 2019.	281.211	17.867

Tablica 19: Financijska imovina koja se drži do dospijea (kretanje)

37. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*)

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Stanje na 31. 12. 2019.	2.671.980	448.509
Vlasnički vrijednosni papiri	157.083	1.903
uvršteni u burzovnu kotaciju	157.083	1.903
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Dužnički vrijednosni papiri	2.514.897	446.606
uvršteni u burzovnu kotaciju	2.514.897	446.606
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 20: Financijska imovina raspoloživa za prodaju

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	Vlasnički financ. instr. ²⁰	Dužnički vrijednosni papiri ²¹	Vlasnički financ. instr.	Dužnički vrijednosni papiri
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12. 2018.	126.099	2.007.925	1.473	363.892
Nabava	2.775	394.236		35.316
Preknjiženje		-20.891		23.596
Prodaja		-22.736		-11.677
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka		703		
Pripisi u kapital i rezerve	27.795	149.516	425	36.124
Otpis		-550		-988
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	415	6.694	5	341
Stanje na 31. 12. 2019.	157.084	2.514.897	1.903	446.606

Tablica 21: Financijska imovina raspoloživa za prodaju (kretanje)

38. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Stanje na 31. 12. 2019.	9.720	
Vlasnički vrijednosni papiri		
uvršteni u burzovnu kotaciju		
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Dužnički vrijednosni papiri	9.720	
uvršteni u burzovnu kotaciju	9.720	
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 22: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31. 12. 2018.		
Nabava	7.392	
Preknjiženje		
Prodaja		
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	2.275	
Otpis		
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	52	
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31. 12. 2019.	9.720	

Tablica 23: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (kretanja)

²⁰ Vlasnički financijski instrumenti²¹ Dužnički vrijednosni papiri

39. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja
	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12. 2019.	24.303	5.036
Depoziti		4.496
Zajmovi	24.303	52
od toga zajmovi po policama	13.565	
od toga povezanim društvima	10.738	
Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja		488

Tablica 24: Zajmovi i potraživanja (pod Financijska imovina)

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja		Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja
	Depoziti	Zajmovi	Depoziti	Zajmovi	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
Stanje na 31. 12. 2018.		26.428	4.488	171	488
Povećanje		5.489	4.496		
Preknjiženje					
Povrat		-7.699	-4.488	-120	
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka					
Otpis					
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika		84		1	
Stanje na 31. 12. 2019.		24.303	4.496	52	488

Tablica 25: Zajmovi i potraživanja (pod Financijska imovina) (kretanje)

Depoziti kod kreditnih institucija (banaka)

Niže je pregled depozita prema rokovima dospjeća u skladu s MSFI-jem 7.7 i MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12.			4.496	4.488
do 3 mjeseca			4.496	4.488
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				

Tablica 26: Depoziti kod kreditnih institucija (rokovu dospjeća)

Zajmovi

Niže je pregled zajmova prema rokovima dospjeća u skladu s MSFI-jem 7.7 i MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12.	24.303	26.428	52	171
do 3 mjeseca				
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina	13.565	13.516	52	62
preko 5 godina	10.738	12.912		109

Tablica 27: Zajmovi (rokovu dospjeća)

Zajmovi po policama koriste se s obzirom na nekomplikiran način podizanja zajma i otplate uglavnom za kratkoročno financiranje. Korisnik prilikom podizanja zajma po polici ne određuje rok korištenja zajma. S obzirom na iskustva iz prethodnih godina računamo na prosječni rok zajma od jedne do pet godina.

Zajmovi koji su već dospjeli na naplatu ali kod kojih rok povrata nije moguće procijeniti zbog sudskih postupaka koji su u tijeku ili ugovorenih odredbi prikazani su kao zajmovi s rokom dospijeca *preko 5 godina*. U obračunskom razdoblju to nije bio slučaj ni s jednim zajmom.

Zajmovi s rokom dospijeca preko 5 godina iskazani u segmentu životnih osiguranja odnose se na zajam odobren društvu Grawe nekretnine d.o.o. za koji je korištena kamatna stopa iz članka 14. stavak 3. Zakona o porezu na dobit.

Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja

Potraživanja na temelju zajedničkih ulaganja odnose se na suvlasništvo nad jednim objektom koji su zajednički financirala društva-članovi Hrvatskog ureda za osiguranje i koji, pod uvjetom nastavka poslovanja u segmentu osiguranja motornih vozila, sukladno ugovornoj obvezi podliježe zabrani otuđenja.

Reklasifikacija financijskih instrumenata

U poslovnim godinama 2009. i 2011. izvršena je prenamjena financijske imovine iz kategorije Ulaganja raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*) u kategoriju Ulaganja koja se drže do dospelja (*held to maturity, HTM*), jer se zbog izmijenjene situacije na tržištu nije predviđala prodaja reklasificiranih financijskih instrumenata, nego se obveznice namjeravalo držati u portfelju do isteka roka dospelja.

Uvjeti iz MRS-a 39 koji se odnose na tretiranje računovodstvenih razlika između novog troška stjecanja i iznosa po dospelju ispunjeni su na način da se ove razlike ukidaju tijekom preostalog korisnog vijeka trajanja financijske imovine primjenom metode efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost reklasificiranih financijskih instrumenata na dan prenamjene 2009. godine iznosila je 1.363.920.685,55 kuna²² odnosno 286.266.800,77 kuna²³ 2011. godine.

²² Obveznice knjigovodstvene vrijednosti 1.363.920.685,55 kuna (na dan reklasifikacije) naplaćene su u cjelosti.

²³ Obveznice knjigovodstvene vrijednosti 11.048.000 kuna (na dan reklasifikacije) naplaćene su u međuvremenu do datuma bilance.

U sljedećoj tablici sadržane su dodatne informacije u skladu s MSFI-jem 7.12 i 7.12A:

Vrijednosni papir			Datum ²⁴	Na dan reklasifikacije				Pričuve AFS		
ISIN	<i>i</i> _{nom} ²⁵	Istek		<i>r</i> ²⁶	Tečaj	Knjigovodstv. vrijednost		Život	Neživot	
	%					Život	Neživot			
			%	%	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		
HRRHMFO103A0	6,75	08.03.2010.	01.01.2009.	7,63	99,00		2.970		-29	
			31.12.2009.						-4	
HRRHMFO125A3	6,88	23.05.2012.	01.01.2009.	6,02	102,50	310.872	4.490	-4.374	-53	
			31.12.2009.					-2.996	-36	
			31.12.2010.					-1.714	-21	
			31.12.2011.					-482	-6	
HRRHMFO137A8	4,50	11.07.2013.	01.01.2009.	6,87	91,00		58.422		-5.037	
			31.12.2009.						-3.793	
			31.12.2010.						-2.625	
			31.12.2011.						-1.534	
HRRHMFO142A8	5,50	10.02.2014.	01.01.2009.	5,96	98,00	423.491	22.431	-13.585	-381	
			31.12.2009.						-10.604	-297
			31.12.2010.						-7.884	-223
			31.12.2011.						-5.294	-150
			31.12.2012.						-2.710	-77
HRRHMFO157A6	4,25	14.07.2015.	01.01.2009.	5,96	90,94	128.461	5.089	-11.407	-148	
			31.12.2009.						-9.364	-122
			31.12.2010.						-7.522	-99
			31.12.2011.						-5.793	-76
			31.12.2012.						-4.030	-53
			31.12.2013.						-2.394	-31
HRRHMFO15CA8	5,25	15.12.2015.	01.01.2009.	7,12	90,00		21.600		-2.457	
			31.12.2009.							-2.028
			31.12.2010.							-1.626
			31.12.2011.							-1.251
			31.12.2012.							-902
			31.12.2013.							-576
HRRHMFO172A5	4,75	08.02.2017.	01.01.2009.	6,72	88,00		14.080		-1.752	
			31.12.2009.							-1.483
			31.12.2010.							-1.230
			31.12.2011.							-994
			31.12.2012.							-773
			31.12.2013.							-565
			31.12.2014.							-371
			31.12.2015.							-188
XS0305384124	5,00	14.06.2017.	01.01.2009.	6,69	89,29	32.700		2.899		
			31.12.2009.						2.468	
			31.12.2010.						2.083	
			31.12.2011.						1.736	
			31.12.2012.						1.375	
			31.12.2013.						1.045	
			31.12.2014.						721	
			31.12.2015.						412	
31.12.2016.						123				

Tablica 28: Reklasifikacija financijskih instrumenata

²⁴ U prvom retku za svaki vrijednosni papir naveden je datum reklasifikacije

²⁵ Nominalna kamatna stopa

²⁶ Prinos na dan reklasifikacije

Vrijednosni papir			Datum ISIN	Na dan reklasifikacije				Pričuve AFS				
ISIN	i_{nom}^{27}	Istek		r^{28}	Tečaj	Knjigovodstv. vrijednost		Život	Neživot			
	%					Život	Neživot					
	%			%		tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn			
HRRHMFO19BA2	5,38	29.11.2019.	01.01.2009.	5,86	96,12	266.825		-12.919				
			31.12.2009.					-11.319				
			31.12.2010.					-10.371				
			31.12.2011.					-9.092				
			31.12.2012.					-7.705				
			31.12.2013.					-6.462				
			31.12.2014.					-5.219				
			31.12.2015.					-4.016				
			31.12.2016.					-2.867				
			31.12.2017.					-1.815				
31.12.2018.		-829										
XS0158715804	5,75	4.12.2012.	02.01.2009.	5,66	100,31		14.709		70			
			31.12.2009.						51			
			31.12.2010.						17			
			31.12.2011.						4			
XS0190291582	5,00	15.4.2014.	13.01.2009.	6,37	94,00	11.352		414				
			31.12.2009.						328			
			31.12.2010.						245			
			31.12.2011.						169			
			31.12.2012.						92			
31.12.2013.				20								
HRGDZDO119A0	5,50	1.9.2011.	29.01.2009.	5,86	99,12		2.901		-77			
			31.12.2009.						-48			
			31.12.2010.						-19			
XS0126121507	6,75	14.3.2011.	16.02.2009.	6,29	100,85	39.776	3.752	1.431	124			
			31.12.2009.						808	70		
			31.12.2010.						133	12		
HRRHMFO203E0	6,50	5.3.2020.	01.07.2011.	5,93	103,71	257.912	17.306	2.557	28			
			31.12.2011.								2.418	28
			31.12.2012.								1.916	25
			31.12.2013.								1.617	-6
			31.12.2014.								1.318	-5
			31.12.2015.								1.027	-4
			31.12.2016.								749	-3
			31.12.2017.								495	-2
			31.12.2018.								257	-1
			31.12.2019.								38	0
HRRHMFO17BA6	6,25	25.11.2017.	22.07.2011.	5,80	102,30		11.048		50			
			31.12.2011.						46			
			31.12.2012.						37			
			31.12.2013.						29			
			31.12.2014.						21			
			31.12.2015.						13			
			31.12.2016.						6			
Ukupno			Razlika ²⁹					-34.984	-9.662			
			31.12.2009.					-30.679	-7.690			
			31.12.2010.					-25.030	-5.814			
			31.12.2011.					-16.338	-3.933			
			31.12.2012.					-11.062	-2.256			
			31.12.2013.					-6.360	-1.150			
			31.12.2014.					-3.991	-638			
			31.12.2015.					-2.576	-179			
			31.12.2016.					-1.994	-14			
			31.12.2017.					-1.320	-2			
			31.12.2018.					-573	-1			

Tablica 28: Reklasifikacija financijskih instrumenata (nastavak)

²⁷ Nominalna kamatna stopa²⁸ Prinos na dan reklasifikacije²⁹ Vrijednosti na dan reklasifikacije

 Ostala ulaganja

40. Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja klasificirana su kao financijski instrument i vrednuju se kao Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ova ulaganja čine udjeli u sljedećim investicijskim fondovima³⁰:

▲ InterCapital Growth (Interkapital d.o.o.) bivši Addiko Growth (Addiko Invest AG)

InterCapital Growth je dionički fond. Portfelj fonda sastoji se gotovo 100 % od dionica a karakterizira ga visok prinos i veći rizik ulaganja.

▲ InterCapital Balanced (Interkapital d.o.o.) bivši Addiko Balanced (Addiko Invest AG)

InterCapital Balanced je uravnoteženi fond, koji podjednako ulaže u dionice i obveznice i karakteriziraju ga viši prinos i umjereni rizik ulaganja. Preporučeno trajanje ulaganja je minimalno 3 godine.

▲ InterCapital Conservative (Interkapital d.o.o.) bivši Addiko Conservative (Addiko Invest AG)

InterCapital Conservative je obveznički fond, čiji se portfelj sastoji od gotovo 100 % ulaganja u obveznice i karakteriziraju ga niži prinos i manji rizik ulaganja. Preporučeno trajanje ulaganja je minimalno 2 godine.

▲ Apollo Ausgewogen (Security KAG)

Apollo Ausgewogen (uravnoteženi) primarno ulaže u dioničke investicijske fondove izdavatelja na međunarodnom tržištu i manjim dijelom u obvezničke investicijske fondove izdavatelja iz zemalja eurozone.

▲ Apollo Dynamisch (Security KAG)

Apollo Dynamisch primarno ulaže u dioničke investicijske fondove na međunarodnom tržištu. U strukturi portfelja dvije trećine čine dionice međunarodnih izdavatelja, a jednu trećinu čine dionice izdavatelja iz zemalja eurozone.

▲ Apollo Konservativ (Security KAG)

Apollo Konservativ je mješoviti krovni fond koji jednu trećinu sredstava investira u dionice a dvije trećine u obveznice. Dionički segment nadalje se dijeli na indeks Europa (MSCI EMU Index) koji čini jednu njegovu trećinu i indeks Global (MSCI World Index) koji čini dvije trećine. Obveznički segment karakterizira široka disperzija rizika na obveznice brzorastućih tržišta, zamjenjive obveznice, osigurane bankovne obveznice kao i državne obveznice.

▲ VALIF (Security KAG)

VALIF je skraćeni naziv za Value investment fonds Klassik i predstavlja mješoviti fond, čija strategija ulaganja ima za cilj ostvarivanje dugoročnih prinosa. Pri tome se nastoji kroz disperziju na dionice, državne obveznice, korporativne obveznice, obveznica brzorastućih tržišta (*emerging market*), zamjenjive obveznice te kroz posebnu opcijsku strategiju, slično kao ulaganje u osiguranja, postići što je moguće stabilniji porast vrijednosti.

³⁰ Uz svaki investicijski fond naveden je naziv društva za upravljanje investicijskim fondom.

41. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

Potraživanja

Potraživanja se vrednuju po trošku stjecanja. Ona približno odgovaraju sadašnjoj vrijednosti (usp. MSFI 7.25 i MSFI 7.29).

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Stanje na 31. 12.	316	343	52.122	39.093
Potraživanja od povezanih društava	82	118	9	7
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja				
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja				
Ostala potraživanja	82	118	9	7
Druga potraživanja	234	225	52.113	39.086
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja			15.568	15.341
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja			1398	64
Ostala potraživanja	234	225	35.147	23.681
od toga potraživanja po kreditnim karticama i čekovima			3.017	2.775
od toga interni odnosi ³¹			28.539	18.071

Tablica 29: Potraživanja

Napomena uz stavku Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja (Druga potraživanja):

▲ Neživotna osiguranja

U ovoj stavci iskazuju se sukladno računovodstvenom standardu potraživanja za policirane, još nefakturirane udjele premija. U izvještajnoj godini ona iznose 13.463.034,57 kuna (2018.: 13.072.155,76 kuna).

Za potraživanja od ugovaratelja osiguranja starija od 90 dana izvršen je ispravak vrijednosti.

Sljedeća tablica sadrži pregled potraživanja po rokovima dospijea u skladu s MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Stanje na 31. 12.	316	343	52.122	39.093
Potraživanja od povezanih društava	82	118	9	7
do 3 mjeseca	82	118	9	7
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				
Druga potraživanja	234	225	52.113	39.086
do 3 mjeseca	234	225	52.113	39.086
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				

Tablica 30: Potraživanja (rokovi dospijea)

³¹ Interni odnosi između bilance životnih i bilance neživotnih osiguranja prikazani su u stavci pasive Ostale obveze.

42. Novac u banci i blagajni

Knjigovodstvena vrijednost stavke Novac u banci i blagajni odgovara sadašnjoj vrijednosti na dan bilance.

Rok dospjeća kratkoročnih depozita uključenih u ovu stavku iznosi najviše tri mjeseca.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12.	32.062	20.108	6.817	12.760
Sredstva na poslovnom računu	32.062	20.100	6.786	12.739
Novčana sredstva u blagajni		7	32	21

Tablica 31: Novac u banci i blagajni

Ostale stavke aktive

43. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju

Radi se o nekretninama koje su uslijed nepotpune ili nepravovremene otplate hipotekarnih ili fiducijalnih zajmova prešle u vlasništvo Društva. Prodaja te imovine je u kratkoročnom planu.

44. Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina odnosi se ili na privremene razlike kod ulaganja, pri čemu one najvećim dijelom proizlaze iz revalorizacijskih pričuva prikazanih direktno u kapitalu, ili na porezno nepriznate nerealizirane gubitke iz financijskih ulaganja, a njihovo porezno nepriznavanje kompenzira se odgođenim porezima u tekućoj godini.

Razlike se vrednuju poreznom stopom od 18 %.

Kapital i rezerve

45. Struktura i promjena kapitala i rezervi

Podaci su navedeni u Izvještaju o promjenama kapitala na stranici 23.

Dijeljenjem iznosa vlastitog kapitala i rezervi prema podacima iz Izvještaja o financijskom položaju na 31. 12. 2019. s ukupnim brojem dionica od 90.000 komada dobije se vrijednost dionice od 10.096,7 kuna (2018.: 7.910,8 kuna). S obzirom na to da je nominalna vrijednost dionice 1.000 kuna, to iznosi 1.010 % njezine nominalne vrijednosti (2018.: 791 %).

46. Upisani kapital

Upisani kapital Društva iznosi 90 milijuna kuna i uplaćen je u cijelosti. Podijeljen je na 90.000 pojedinačnih dionica koje glase na ime, s pravom glasa, svaka nominalnog iznosa od 1.000 kuna. Svaka dionica koja glasi na ime sudjeluje u temeljnom kapitalu u jednakom opsegu.

U 2019. nije bilo promjena ni u pogledu strukture dioničara niti u pogledu iznosa upisanog kapitala. Dionice su upisane 100 % u korist Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz.

Na dan 31. 12. 2019. Društvo nije držalo vlastite dionice, a također ni tijekom 2018. godine.

47. Dobit tekućeg obračunskog razdoblja

Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja)

	Po dionici	Ukupno
	kn	tis. kn
Redovne dionice	100	9.000

Tablica 32: Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja)

Zarada po dionici

Prema MRS-u 33.10 osnovne zarade po dionici „trebaju se izračunavati dijeljenjem dobiti ili gubitka pripisiv redovnim dioničarima matičnog društva (brojnik) ponderiranim prosječnim brojem valjanih redovnih dionica (nazivnik) tijekom razdoblja“.

		2019.	2018.
Dobit obračunskog razdoblja	kn	31.925.034,13	31.229.099,64
Broj dionica (komad)	kom.	90.000	90.000
Dobit po dionici	kn	354,72	346,99

Tablica 33: Zarada po dionici

Budući da ni u 2018. niti u tekućem izvještajnom razdoblju nije bilo potencijalnih učinaka razrjeđivanja zarade, nerazrijeđena zarada po dionici jednaka je razrijeđenoj zaradi po dionici.

Prijedlog upotrebe dobiti

Odluku o upotrebi dobiti za 2019. u iznosu 31.925.034,13 kune donosi Glavna skupština.

Uprava će predložiti isplatu dividende u iznosu od 100 kuna po dionici (2018.: 100 kuna po dionici). Kao datum isplate dividende i datum „ex dividend“ utvrđen je 24. 4. 2020. Preostala dobit tekućeg obračunskog razdoblja raspoređuje se u Ostale pričuve.

Tehničke pričuve

48. Tehničke pričuve (osim Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja)

	Životna osiguranja			Neživotna osiguranja		
	2019.	2018.	Δ	2019.	2018.	Δ
	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	
Tehničke pričuve. Stanje na 31. 12.	2.491.028	2.472.167	0,8 %	253.498	237.255	6,8 %
Bruto iznos	2.491.663	2.472.758	0,8 %	330.984	303.038	9,2 %
Udio reosiguranja	-636	-590	7,7 %	-77.486	-65.784	17,8 %
Prijenosne premije	1.508	1.532	-1,5 %	66.138	60.499	9,3 %
Bruto iznos	1.822	1.809	0,7 %	72.787	66.658	9,2 %
Udio reosiguranja	-313	-277	13,0 %	-6.650	-6.159	8,0 %
Matematičke pričuve	2.463.709	2.449.428	0,6 %	1.137	1.006	13,0 %
Bruto iznos	2.464.031	2.449.741	0,6 %	1.137	1.006	13,0 %
Udio reosiguranja	-322	-313	2,9 %			
Pričuve šteta	25.810	21.208	21,7 %	185.623	175.149	6,0 %
Bruto iznos	25.811	21.208	21,7 %	256.460	234.774	9,2 %
Udio reosiguranja				-70.836	-59.625	18,8 %
Druge tehničke pričuve				600	600	0,0 %
Bruto iznos				600	600	0,0 %
Udio reosiguranja						

Tablica 34: Tehničke pričuve (osim Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja)

Prijenosne premije neživotnih osiguranja

Ova stavka sadrži sukladno računovodstvenom standardu i prijenosnu premiju za još nedospjelu premiju u iznosu 13.463.034,57 kuna (2018.: 13.072.155,76 kuna). To proizlazi od iskazivanja premije portfelja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na bazi zaračunate godišnje bruto premije.

Analiza kretanja matematičke pričuve životnih osiguranja

	Bruto	Udio	Neto
	tis. kn	reosiguranja tis. kn	tis. kn
Stanje na 1. 1. 2018.	2.427.264	-312	2.426.951
Alokacija premije	225.528		225.528
Promjena pričuve prijenosnih premija	1.388	-1	1.387
Zillmer	-937		-937
Pripis kamate	52.549		52.549
Alokacija diskrecijskog sudjelovanja u dobiti	-28.223		-28.223
Obveze oslobođene prilikom isplate naknada za slučajeve smrti, otkupa i drugih prekida tijekom godine	-206.752		-206.752
Tečajne razlike	-21.076		-21.076
Stanje na 31. 12. 2018.	2.449.741	-313	2.449.428
Stanje na 1. 1. 2019.	2.449.741	-313	2.449.428
Alokacija premije	232.218		232.218
Promjena pričuve prijenosnih premija	175	-9	166
Zillmer - ispravak	-956		-956
Pripis kamate	51.365		51.365
Alokacija diskrecijskog sudjelovanja u dobiti	-31.059		-31.059
Obveze oslobođene prilikom isplate naknada za slučajeve smrti, otkupa i drugih prekida tijekom godine	-247.356		-247.356
Tečajne razlike	9.903		9.903
Stanje na 31. 12. 2019.	2.464.031	-322	2.463.709

Tablica 35: Matematička pričuva životnih osiguranja (kretanje)

Analiza kretanja pričuva šteta

Životna osiguranja

	Pričuve RBNS ³²			Pričuve IBNR ³³			Pričuve za još neriješene osigurane slučajeve ³⁴		
	Bruto	Udio	Neto	Bruto	Udio reosi-	Neto	Bruto	Udio reosi-	Neto
	tis. kn	reosiguranja tis. kn	tis. kn	tis. kn	guranja tis. kn	tis. kn	tis. kn	guranja tis. kn	tis. kn
Stanje na 1. 1. 2018.	15.325	-349	14.977	5.664		5.664	20.989	-349	20.641
Štete tekuće godine	254.199		254.199				254.199		254.199
Likvidirane štete	-257.362	511	-256.851				-257.362	511	-256.851
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina.	3.690	-162	3.528				3.690	-162	3.528
Promjena (IBNR)				-309		-309	-309		-309
Stanje na 31. 12. 2018.	15.852		15.852	5.355		5.355	21.208		21.208
Stanje na 1. 1. 2019.	15.852		15.852	5.355		5.355	21.208		21.208
Štete tekuće godine	298.720		298.720				298.720		298.720
Likvidirane štete	-299.706	376	-299.330				-299.706	376	-299.330
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina	5.381	-376	5.005				5.381	-376	5.005
Promjena (IBNR)				208		208	208		208
Stanje na 31. 12. 2019.	20.247		20.247	5.563		5.563	25.811		25.810

Tablica 36: Pričuve šteta. Životna osiguranja (kretanje)

³² Pričuva. RBNS (Reported, but not settled. Pričuva za prijavljene štete koje nisu potpuno riješene)³³ Pričuva. IBNR (Incurred, but not reported. Pričuve za štete koje su nastupile a nisu prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se utvrđuje pričuva šteta)³⁴ Pričuva za štete koje još nisu riješene

Neživotna osiguranja

	Pričuve RBNS			Pričuve IBNR			Pričuve za još neriješene osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosig.	Neto	Bruto	Udio reosig.	Neto	Bruto	Udio reosig.	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 1. 1. 2018.	177.203	-49.424	127.779	58.224	-9.558	48.666	235.427	-58.982	176.445
Štete tekuće godine	70.201	-15.155	55.046				70.201	-15.155	55.046
Likvidirane štete	-64.230	9.932	-54.298				-64.230	9.932	-54.298
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina.	-7.095	4.608	-2.487				-7.095	4.608	-2.487
Promjena (IBNR)				471	-27	444	471	-27	444
Stanje na 31. 12. 2018.	176.079	-50.039	126.040	58.695	-9.585	49.109	234.774	-59.625	175.149
Stanje na 1. 1. 2019.	176.079	-50.039	126.040	58.695	-9.585	49.109	234.774	-59.625	175.149
Štete tekuće godine	78.406	-23.297	55.108				78.406	-23.297	55.108
Likvidirane štete	-63.663	12.367	-51.296				-63.663	12.367	-51.296
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina	1.015	2.484	3.499				1.015	2.484	3.499
Promjena (IBNR)				5.929	-2.766	3.163	5.929	-2.766	3.163
Stanje na 31. 12. 2019.	191.836	-58.485	133.351	64.624	-12.351	52.272	256.460	-70.836	185.623

Tablica 37: Pričuva za još neriješene štete. Neživotna osiguranja (kretanje)

Napomena:

Navedene pričuve za životna osiguranja i neživotna osiguranja sadrže razmjerne troškove obrade i likvidacije šteta (*Pričuva za obradu i likvidaciju šteta*).

49. Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja

Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja prikazuju obveze prema ugovarateljima osiguranja koje su vezane za kretanje vrijednosti i prinose od ulaganja.

Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja vrednuju se po fer vrijednosti jednako kao i Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja.

	2019.	2018.	Δ
	tis. kn	tis. kn	
Neto. Stanje na 31. 12.	85.342	67.951	25,6 %
Bruto	85.342	67.951	25,6 %
Udio reosiguranja			

Tablica 38: Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja

Ostale stavke pasive

50. Ostale pričuve

Ostale pričuve formirane su za potrebe sudskih troškova za tekuće sudske sporove. U ovu stavku nisu uračunate pričuve za pokrenute sudske postupke:

- ▲ zbog neriješenih i osporenih isplata naknada iz osiguranja
- ▲ radi naplate otvorenih potraživanja s osnove premije osiguranja i financijskih ulaganja.

51. Ostale obveze

Niže je prikazana struktura obveza prema skupinama vjerovnika sukladno MSFI-ju 7. Knjigovodstvene vrijednosti odgovaraju tržišnoj vrijednosti na dan bilance.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31. 12.	36.381	26.737	28.303	23.882
Obveze prema povezanim društvima	5	5	8.340	6.830
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja				
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	5	5	6.699	5.346
Ostale obveze			1.641	1.484
Druge obveze	36.376	26.731	19.963	17.052
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja	6.664	7.235	5.217	4.563
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	449	761	2.175	2.164
Ostale obveze	29.212	18.741	12.571	10.325
od toga interni odnosi ³⁵	28.539	18.071		

Tablica 39: Ostale obveze

Napomena uz stavku Ostale obveze (Druga potraživanja):

▲ Neživotna osiguranja

Uključuje obračunati, još neplaćeni porez na dohodak te obveze prema davatelju socijalnog osiguranja u iznosu 3.207.730,32 kuna (2018.: 2.414.248,37 kuna)

52. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućih razdoblja

U ovoj stavci (u bilanci neživotnih osiguranja) iskazana su rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore u iznosu 2.837.805 kuna (2018.: 2.970.391 kuna), rezerviranja za godišnje nagrade i druge obveze u iznosu od 8.281.030,80 kuna (2018.: 5.304.667,87 kuna), te rezerviranja za proviziju po osnovi dospjele nenaplaćene premije u iznosu od 266.785,39 kuna (2018.: 279.442,77 kuna).

U bilanci životnih osiguranja u ovoj stavci iskazan je prihod budućeg razdoblja po osnovi kamata od zajmova po policama u iznosu od 160.139,04 kuna (2018.: 184.365,65 kuna).

Potencijalne obveze i potencijalna potraživanja³⁶

Društvo je u svojstvu društva za osiguranje uključeno u nekoliko sudskih sporova. Ovi sporovi proizlaze iz uobičajenog poslovanja, u svezi s reguliranjem odštetnih zahtjeva i potraživanja od ugovaratelja osiguranja te drugih ugovornih odnosa.

Uprava je uvjerena da su pričuve formirane za troškove sporova dostatne za sve sudske i izvansudske postupke o kojima ima saznanja.

³⁵ Interni odnosi između bilance životnih i bilance neživotnih osiguranja prikazani su pod Ostala potraživanja.

³⁶ Izvanbilančni zapisi

53. Položeni instrumenti osiguranja

Utvrđuje se u skladu s odredbom 7.14 MSFI-ja da je Društvo za izvršenje obveza ili potencijalnih obveza položilo isključivo niže navedene instrumente osiguranja:

	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Stanje na 31.12.	5.145	5.141
Obveznice		
Dionice		
Depoziti	4.496	4.488
Izdane zadužnice	649	654

Tablica 40: Položeni instrumenti osiguranja za obveze i potencijalne obveze

Instrumenti osiguranja prikazani u gornjoj tablici su

▲ Depozit

Založen u korist Hrvatskog ureda za osiguranje. U slučaju da Društvo ne bude u mogućnosti pravodobno izvršavati svoju obvezu uplate doprinosa za Garancijski fond, Hrvatski ured za osiguranje će kao založni vjerovnik aktivirati ovaj instrument radi osiguravanja izvršavanja obveza prema Garancijskom fondu.

▲ Zadužnice

Vjerovnici su regionalna poduzeća za opskrbu energijom koji ovim instrumentom osiguravaju eventualna buduća potraživanja te Hrvatski ured za osiguranje, koji drži mjenicu u iznosu od 500.000 kuna kao instrument osiguranja plaćanja tekućih troškova poslovanja.

▲ Jamstva

Na dan bilance nisu postojale nikakve obveze na temelju jamstava. Isto vrijedi za obveze ili potraživanja s naslova ročnica, opcija, „swapova“ ili ostalih terminskih poslova u području ulaganja.

54. Primljeni instrumenti osiguranja

Tablica 41 prikazuje fer vrijednost financijske i nefinancijske imovine koja se drži kao instrument osiguranja za namirenje tražbine i kod koje za namirenje zalogom osigurane tražbine postoji odobrenje dužnika za prodaju:

	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Stanje na 31. 12.	87.717	28.126
Obveznice		
Dionice		
Založna prava	87.717	28.126
u obliku hipoteka	14.151	14.610
na provizijama i plaćama	60.000	
na otkupnim vrijednostima policia životnog osiguranja	13.565	13.516

Tablica 41: Instrumenti osiguranja za potraživanja i potencijalna potraživanja

O ostvarenju nekih založnih prava na nekretninama (hipoteke) odlučuje se u pokrenutim sudskim sporovima. Ostvarenje tih založnih prava je ili još predmet spora ili iz nekih drugih razloga nije provedivo u kratkom roku. Stoga ta založna prava nisu obuhvaćena u ovoj tablici.

Bilješke uz Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Društvo obavlja isključivo neposredne poslove osiguranja. Stoga u nastavku ne postoji podjela na posredne i neposredne poslove osiguranja.

Prihodi od premija

55. Zarađene premije

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva za prijenosne premije			Isprav. vrijedn. ³⁷	Zarađene premije		
	Bruto	Udio reosiguranja	Neto	Bruto	Udio reosiguranja	Neto		Bruto	Udio reosiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.										
Ukupno	451.397	-38.854	412.543	-6.142	527	-5.615	-215	445.040	-38.327	406.713
Životna osiguranja	298.343	-2.471	295.871	-12	36	24		298.331	-2.435	295.895
Neživotna osiguranja	153.054	-36.383	116.671	-6.130	491	-5.639	-215	146.710	-35.892	110.818
2018.										
Ukupno	431.482	-36.523	394.959	-3.446	447	-2.999	191	428.225	-36.076	392.149
Životna osiguranja	289.702	-1.186	288.516	25	82	107		289.726	-1.104	288.622
Neživotna osiguranja	141.780	-35.337	106.443	-3.471	365	-3.106	191	138.499	-34.972	103.527

Tablica 42: Zarađene premije. Pregled

Životna osiguranja

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva za prijenosne premije			Isprav. vrijedn.	Zarađene premije		
	Bruto	Udio reosiguranja	Neto	Bruto	Udio reosiguranja	Neto		Bruto	Udio reosiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.										
Životna osiguranja	298.343	-2.471	295.871	-12	36	24		298.331	-2.435	295.895
Životno osiguranje	274.918	-1.282	273.636					274.918	-1.282	273.636
Rentno osiguranje	2.811		2.811					2.811		2.811
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	9.238	-1.187	8.051	-12	36	24		9.226	-1.151	8.075
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	11.376	-3	11.373					11.376	-3	11.373
2018.										
Životna osiguranja	289.702	-1.186	288.516	25	82	107		289.726	-1.104	288.622
Životno osiguranje	268.343	-631	267.712					268.342	-631	267.711
Rentno osiguranje	1.992		1.992					1.992	0	1.992
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	9.299	-555	8.744	25	82	107		9.324	-473	8.851
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	10.068		10.068					10.068		10.068

Tablica 43: Zarađene premije. Životna osiguranja

³⁷ Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije osiguranja/suosiguranja

Klasifikacija premije životnih osiguranja

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	298.343	289.702
Premije za pojedinačne ugovore	285.329	277.982
Premije za grupne ugovore	1.638	1.652
Životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	11.376	10.068

Tablica 44: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za pojedinačne i za grupne ugovore

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	298.343	289.702
Jednokratno plaćanje premije	96.514	86.640
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja		
Obročno plaćanje premije	201.829	203.062
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	11.376	10.068

Tablica 45: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Jednokratno i obročno plaćanje premije

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	298.343	289.702
Premije za ugovore sa sudjelovanjem osiguranika u dobiti	276.460	269.593
Premije za ugovore bez sudjelovanja osiguranika u dobiti	21.883	20.109
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	11.376	10.068

Tablica 46: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za ugovore sa i bez sudjelovanja osiguranika u dobiti

Neživotna osiguranja

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva za prijenosne premije			Isprav. vrijed. ³⁸	Zarađene premije		
	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto		Bruto	Udio re-osiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.										
Neživotna osiguranja	153.054	-36.383	116.671	-6.130	491	-5.639	-215	146.710	-35.892	110.818
Osiguranje od nezgode	19.843	-6.310	13.533	-191	17	-173	-170	19.483	-6.292	13.191
Zdravstveno osiguranje	4.593	-35	4.557	-133		-133	130	4.590	-35	4.555
Kasko osiguranje cestovnih vozila	19.915	-758	19.157	-2.450		-2.450	12	17.477	-758	16.719
Kasko osiguranje plovila	1.562	-1.447	115	-51		-51	-4	1.506	-1.447	59
Osiguranje robe u prijevozu	287	-266	21	-37		-37	-1	250	-266	-17
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	25.970	-12.637	13.333	-637	157	-480	-125	25.208	-12.480	12.728
Ostala osiguranja imovine	19.732	-7.929	11.803	-987	228	-759	-105	18.640	-7.701	10.939
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	52.176	-2.637	49.539	-1.150		-1.150	38	51.065	-2.637	48.427
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	1.118	-1.036	82	-29		-29		1.089	-1.036	53
Ostala osiguranja od odgovornosti	4.410	-2.079	2.331	-238	80	-158	9	4.181	-1.999	2.182
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	596	-472	124	-20	8	-12		577	-464	113
Osiguranje pomoći	2.852	-775	2.076	-207		-207		2.644	-775	1.869
2018.										
Neživotna osiguranja	141.779	-35.337	106.442	-3.471	365	-3.106	191	138.499	-34.972	103.527
Osiguranje od nezgode	19.724	-6.428	13.296	-346	-8	-354	121	19.499	-6.436	13.063
Zdravstveno osiguranje	4.077	-44	4.033	-44		-44	56	4.090	-44	4.046
Kasko osiguranje cestovnih vozila	15.653	-621	15.032	-1.187		-1.187	-16	14.449	-621	13.828
Kasko osiguranje plovila	1.450	-1.304	146	-112		-112	2	1.340	-1.304	36
Osiguranje robe u prijevozu	255	-231	24	-2		-2	1	253	-231	22
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	24.719	-12.204	12.515	-451	116	-335	68	24.337	-12.088	12.249
Ostala osiguranja imovine	17.773	-7.369	10.404	-591	172	-419	52	17.235	-7.197	10.038
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	50.127	-2.553	47.574	-398		-398	-76	49.653	-2.553	47.100
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	1.051	-951	100	-40		-40		1.011	-951	60
Ostala osiguranja od odgovornosti	3.906	-1.912	1.994	-169	82	-87	-17	3.720	-1.830	1.890
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	575	-503	72	-12	3	-9		563	-500	63
Osiguranje pomoći	2.469	-1.217	1.252	-119		-119		2.349	-1.217	1.132

Tablica 47: Zarađene premije. Neživotna osiguranja

³⁸ Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije

Ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

56. Prihodi od ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Ukupno	156.447	129.826	14.924	18.736
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih pothvata	516	681		
Prihodi od najma	11.148	11.103		
Prihodi od prodaje zemljišta i građevinskih objekata	813			
Prihodi od kamata	110.018	113.268	13.010	15.419
Prihodi od dividendi	3.462	3.542	27	27
Realizirani i nerealizirani dobiti od prodaje financijskih ulaganja	20.903	377	1.491	3.289
Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike	9.587	856	396	

Tablica 48: Prihodi od ulaganja. Pregled

Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Ukupno	140.856	129.643	14.924	18.736
Podružnice	516	681		
Dividende i prihodi od povezanih društava	516	681		
Zemljišta i građevinski objekti	11.962	11.103		
Prihodi od najma	11.148	11.103		
Prihodi od prodaje zemljišta i građevinskih objekata	813			
Financijska imovina koja se drži do dospelosti (HTM)	31.434	39.013	1.154	3.459
Prihodi od kamata	31.434	39.013	1.154	3.459
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju (AFS)	85.979	76.303	13.361	15.242
Prihodi od kamata	76.951	72.568	11.842	11.926
Prihodi od dividendi	3.221	3.362	27	27
Dobici od prodaje (realizacije)	5.807	373	1.491	3.289
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira	5.807	373	1.491	3.289
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Prihodi od kamata				
Prihodi od dividendi				
Dobici od prodaje (realizacije)				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Nerealizirani dobiti od ulaganja				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Zajmovi i potraživanja (LAR)	1.632	1.686	13	34
Prihodi od kamata	1.632	1.686	13	34
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)	8.480		396	
Ostali prihodi od ulaganja	853	856		

Tablica 49: Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.

Ostali prihodi od ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	15.590	183		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)³⁹	15.590	183		
Prihodi od dividendi	241	179		
Dobici od prodaje (realizacije)	94	4		
Nerealizirani dobiti od ulaganja	15.002			
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)	253			
Zajmovi i potraživanja (LAR)				
Prihodi od kamata				

Tablica 50: Ostali prihodi od ulaganja. Analitički prikaz

U izvještajnom razdoblju nisu naplaćeni ni obračunati prihodi od kamata od financijske imovine za koju je izvršen ispravak vrijednosti.

57. Troškovi ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	8.838	44.446	380	5.765
Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	5.080	5.168		
od toga amortizacija	2.925	2.964		
Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja	1.235	4.450	18	3.126
Ostali troškovi ulaganja uključujući neto negativne tečajne razlike (FV P/L)	2.523	34.827	362	2.639

Tablica 51: Troškovi ulaganja. Pregled

³⁹ Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Troškovi ulaganja u financijske instrumente i troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	8.838	44.446	380	5.765
Zemljišta i građevinski objekti	5.595	5.168		
Amortizacija	2.925	2.964		
Ostali troškovi građevinskih objekata	2.155	2.205		
Trošak od prodaje zemljišta i građevinskih objekata	515			
Financijska imovina koja se drži do dospijeca (HTM)				
Otpis				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju (AFS)	720	4.450	18	3.126
Dobici od prodaje (realizacije)	720	4.450	18	3.126
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira	720	4.450	18	3.126
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji)				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Nerealizirani gubici od				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto negativne tečajne razlike (sve kategorije)		32.372		2.321
Zajmovi i potraživanja (LAR)				
Otpis i ispravak vrijednosti				
Ostali troškovi ulaganja uključujući troškove iz financijskih transakcija	2.523	2.455	362	318

Tablica 52: Troškovi ulaganja u financijske instrumente i troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz

Financijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava

Prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja prema izvoru sredstava raspoređeni su kako slijedi:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Financijski rezultat ulaganja	147.609	85.381	14.545	12.971
Ukupni prihodi od ulaganja	156.447	129.826	14.924	18.736
Ukupni troškovi ulaganja	-8.838	-44.446	-380	-5.765
Financijski rezultat ulaganja iz kapitala i slobodnih sredstava	15.683	8.589	5.214	3.277
Prihodi od ulaganja iz kapitala i slobodnih sredstava	16.764	13.062	5.330	4.688
Troškovi ulaganja	-1.081	-4.473	-116	-1.411
Financijski rezultat ulaganja iz sredstava tehničkih pričuva osim posebnih pričuva za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	118.110	81.568	9.331	9.694
Prihodi od ulaganja	125.769	116.027	9.594	14.048
iz sredstava matematičke pričuve	116.027	116.027		
iz sredstava preostalih tehničkih pričuva			9.594	14.048
Troškovi ulaganja	-7.658	-34.458	-263	-4.354
od ulaganja iz sredstava matematičke pričuve	-7.658	-34.458		
od ulaganja iz sredstava preostalih tehničkih pričuva			-263	-4.354
Financijski rezultat ulaganja iz sredstava posebnih pričuva za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	13.815	-4.776		
Ukupni prihodi od ulaganja	13.914	738		
Ukupni troškovi ulaganja	-99	-5.514		

Tablica 53: Financijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava.

Financijski rezultat ulaganja matematičke pričuve

U skladu s Uputom za popunjavanje financijskih izvještaja društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga niže je prikazan financijski rezultat ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve u odnosu na prosječni iznos matematičke pričuve u promatranom razdoblju:

		2019.	2018.
		tis. kn	tis. kn
Matematička pričuva	1. 1.	2.449.741	2.427.264
	31. 12.	2.464.031	2.449.741
	Prosjek	2.456.886	2.438.502
Financijski rezultat ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve		118.110	81.568
Prosječni prinos ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve	Izveštajna godina	4,81 %	3,35 %
	Trogodišnji prosjek	4,45 %	4,61 %

Tablica 54: Financijski rezultat ulaganja matematičke pričuve

Podaci o Izdacima za osigurane slučajeve i Promjenama ostalih tehničkih pričuva

58. Izdaci za osigurane slučajeve

U stavci Izdaci za osigurane slučajeve sadržani su troškovi uprave razmjerno njihovom udjelu u poslovima obrade i likvidacije šteta.

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.									
Ukupno	363.369	-12.743	350.626	26.289	-11.212	15.077	389.658	-23.955	365.703
Životna osiguranja	299.706	-376	299.330	4.603		4.603	304.309	-376	303.933
Neživotna osiguranja	63.663	-12.367	51.296	21.686	-11.212	10.474	85.349	-23.579	61.770
2018.									
Ukupno	321.592	-10.443	311.149	-435	-294	-728	321.157	-10.737	310.421
Životna osiguranja	257.362	-511	256.851	218	349	567	257.580	-162	257.418
Neživotna osiguranja	64.230	-9.932	54.298	-653	-643	-1.295	63.577	-10.575	53.002

Tablica 55: Izdaci za osigurane slučajeve. Pregled

Detaljan prikaz Promjena pričuva za štete naveden je u bilješci 48.

Životna osiguranja

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.									
Životna osiguranja	299.706	-376	299.330	4.603		4.603	304.309	-376	303.933
Životno osiguranje	293.184	-67	293.117	4.777		4.777	297.960	-67	297.894
Rentno osiguranje	1.383		1.383				1.383		1.383
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	1.336	-309	1.027	-171		-170,4	1.166	-309	857
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	3.803		3.803	-3		-3,314	3.800		3.800
2018.									
Životna osiguranja	257.362	-511	256.851	218	349	567	257.580	-162	257.418
Životno osiguranje	248.005	-511	247.494	622		622	248.627	-511	248.117
Rentno osiguranje	1.209		1.209				1.209		1.209
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	567		567	-355	349	-6	211	349	560
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	7.581		7.581	-49		-49	7.532		7.532

Tablica 56: Izdaci za osigurane slučajeve. Životna osiguranja

Neživotna osiguranja

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosig- ravatelja	Neto	Bruto	Udio reosig- ravatelja	Neto	Bruto	Udio reosig- ravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.									
Neživotna osiguranja	63.663	-12.367	51.296	21.686	-11.212	10.474	85.349	-23.579	61.770
Osiguranje od nezgode	3.865	-1.291	2.574	1.599	-558	1.040	5.463	-1.849	3.614
Zdravstveno osiguranje	2.546	-2	2.544	234	4	238	2.780	3	2.783
Kasko osiguranje cestovnih vozila	11.172	-2	11.170	1.008	0	1.008	12.180	-2	12.178
Kasko osiguranje plovila	462	-742	-279	56	-54	2	519	-796	-277
Osiguranje robe u prijevozu	94	-75	18	-10	9	-1	84	-66	17
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	11.666	-6.744	4.922	11.497	-5.425	6.073	23.163	-12.168	10.995
Ostala osiguranja imovine	5.419	-2.016	3.403	3.195	-1.183	2.012	8.614	-3.199	5.416
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	27.460	-967	26.493	2.237	-2.887	-650	29.697	-3.854	25.842
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	41	-33	8	-81	72	-9	-39	39	0
Ostala osiguranja od odgovornosti	512	-222	290	1.160	-532	627	1.671	-754	917
Osiguranje raznih financ. gubitaka	161	-140	21	668	-658	10	829	-798	32
Osiguranje pomoći	265	-134	132	123	0	123	388	-134	255
2018.									
Neživotna osiguranja	64.230	-9.932	54.298	-653	-643	-1.295	63.577	-10.575	53.002
Osiguranje od nezgode	6.846	-2.545	4.302	-1.759	752	-1.008	5.087	-1.793	3.294
Zdravstveno osiguranje	2.199	-61	2.138	464	82	546	2.662	21	2.684
Kasko osiguranje cestovnih vozila	10.236	-28	10.207	195		195	10.431	-28	10.403
Kasko osiguranje plovila	872	-697	174	725	-665	61	1.597	-1.362	235
Osiguranje robe u prijevozu				10	-9	1	10	-9	1
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	6.944	-3.056	3.887	796	-491	306	7.740	-3.547	4.193
Ostala osiguranja imovine	6.249	-2.339	3.911	283	-205	78	6.532	-2.544	3.989
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	30.187	-875	29.312	-2.117	290	-1.827	28.071	-585	27.486
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	1	0	1	81	-72	9	82	-72	10
Ostala osiguranja od odgovornosti	562	-246	316	566	-325	241	1.129	-571	558
Osiguranje raznih financ. gubitaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osiguranje pomoći	134	-85	49	103	0	103	236	-85	152

Tablica 57: Izdaci za osigurane slučajeve. Neživotna osiguranja

Napomena:

U skladu s propisanim shemom Izvještaja o financijskom položaju i Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za društva za osiguranje promjena pričuva za štete za Hrvatski ured za osiguranje prikazana je u gornjoj stavci, dok su naknade šteta za Hrvatski ured za osiguranje (Garancijski fond) prikazane u stavci Ostali tehnički troškovi.

59. Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019. tis. kn	2018. tis. kn	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Neto, od reosiguranja	14.281	22.476	131	82
Bruto iznos	14.290	22.477	131	82
Udio reosiguravatelja	-9	-1	0	
Promjena matematičke pričuve, neto od reosiguranja	14.281	22.476	131	82
Bruto iznos	14.290	22.477	131	82
Udio reosiguravatelja	-9	-1	0	
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja				
Bruto iznos				
Udio reosiguravatelja				

Tablica 58: Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

Napomena:

Negativne vrijednosti predstavljaju smanjenje pričuve (knjigovodstveni prihod).

▲ **Životna osiguranja**

Kod ugovora o životnom osiguranju ugovoreni iznos i iznos premije osiguranja iskazani su u eurima, te se i za naplatu premije i za formiranje matematičke pričuve vrši preračunavanje u kune primjenom tečaja eura na referentni datum.

Budući da je pričuva, koja se iskazuje na dan bilance, denominirana u kunama, za njezino preračunavanje primjenjuje se tečaj koji vrijedi na dan bilance. Stoga iz pričuve za prethodnu godinu nastaju dobiti ili gubici iz tečajnih razlika eura prema kuni. Oni se na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga ne prikazuju pod stavkom Ostali prihodi/rashodi već pod Promjena matematičke pričuve.

Promjena matematičke pričuve koja proizlazi iz promjena deviznog tečaja iznosila je:

	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Promjena matematičke pričuve. Bruto iznos	14.290	22.477
Od toga uslijed promjene deviznog tečaja	-8.258	-31.036

Tablica 59: Udio promjena deviznog tečaja u povećanju matematičke pričuve osiguranja

Detaljan prikaz Promjena matematičke pričuve naveden je u bilješci 48.

Rezultati testa adekvatnosti obveza (liability adequacy test, LAT)**Životna osiguranja**

Budući novčani tokovi projiciraju se na svakom pojedinačnom ugovoru portfelja klasičnih životnih osiguranja Društva. Očekivani tokovi novca za cijeli portfelj generirani su na bazi vrijednosti za pojedinačni ugovor.

Korištene pretpostavke

▲ Smrtnost

Smrtnost i pobolijevanje procijenjeni su temeljem stvarnoga iskustva Društva.

▲ Odustanci

Stope odustanaka temelje se na iskustvu Društva iz protekle tri godine. Stope odustanaka izračunavaju se pomoću modela GAM (*generalized additive model*). U izračunu su uzeta u obzir i korištena kao osnova sljedeća četiri parametra: godišnja premija, knjigovodstvena vrijednost pričuve, trajanje ugovora, preostalo vrijeme trajanja ugovora.

▲ Ugovori oslobođeni plaćanja premije

Analizom iskustvenih podataka Društva iz protekle tri godine projicira se broj ugovora koji će biti oslobođen plaćanja premije. Očekivani broj ugovora izračunava se pomoću modela GAM (*generalized additive model*). U izračunu su uzeta u obzir i korištena kao osnova sljedeća četiri parametra: godišnja premija, knjigovodstvena vrijednost pričuve, trajanje ugovora, preostalo vrijeme trajanja ugovora.

▲ Troškovi

Pretpostavke o budućim troškovima temelje se na stvarnom iskustvu Društva.

▲ Diskontna stopa

U svrhu diskontiranja budućih tokova novca korištena je kamatna krivulja koja je izvedena uvažavajući karakteristike i specifičnosti vlastitog portfelja ulaganja.

Rezultat

Najbolja procjena (*best estimate*) sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova testa adekvatnosti izračunata na osnovi navedenih pretpostavki (*base run*) iznosi 2.132.150.147 kuna. Iz rezultata ne proizlazi potreba za povećanjem pričuve za životna osiguranja.

Osjetljivost budućih novčanih tokova testa adekvatnosti obveza na promjene u značajnim varijablama

Najznačajnijom varijablom u smislu testa osjetljivosti za portfelj prema odredbama regulatornog okvira Solventnost II smatra se kamatna stopa. Uzimajući u obzir parametre za šok smanjenja kamatnih stopa obračunava se novi iznos najbolje procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova. Takvom analizom utvrđeno je da pad kamatne stope dovodi do povećanja ukupnih obveza u iznosu 193.186.699 kuna, koje prema knjigovodstvenom stanju obveza Društvo može u cijelosti pokriti.

Neživotna osiguranja

Test adekvatnosti obveza za neživotna osiguranja je ograničen na neistekli dio postojećih ugovora. Očekivana vrijednost šteta i troškova koji se mogu pripisati neisteklim ugovorima važećim na datum bilance uspoređuje se s nezarađenim premijama po tim policama umanjenim za odgođene troškove pribave. Očekivani novčani tokovi vezani uz štete i troškove se procjenjuju temeljem iskustva tijekom proteklog razdoblja i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test je proveden po vrstama osiguranja.

Rezultat

Na dan bilance priznata je pričuva u iznosu 600.000 kuna (2018.: 600.000 kuna) u vrsti rizika Kasko osiguranje plovila.

Iskazana pričuva za neistekle rizike (*URR. unexpired risk-reserve*) odnosi se na navedenu vrstu rizika i prikazana je na poziciji Druge tehničke pričuve.

Podaci o Izdacima za obavljanje djelatnosti

60. Izdaci za obavljanje djelatnosti

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obavljanje djelatnosti ⁴⁰
	Provizija	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2019.									
Ukupno	33.051	78.513	-1.117	110.447	3.613	11.708	15.770	31.091	141.538
Životna osiguranja	16.813	49.062		65.876	3.037	7.893	6.647	17.578	83.453
Neživotna osiguranja	16.237	29.451	-1.117	44.572	576	3.815	9.122	13.514	58.085
2018.									
Ukupno	29.644	75.684	-526	104.803	3.708	12.125	15.710	31.543	136.345
Životna osiguranja	16.013	48.612		64.625	3.055	7.695	6.265	17.014	81.639
Neživotna osiguranja	13.631	27.073	-526	40.178	653	4.430	9.445	14.529	54.707

Tablica 60: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Pregled

Životna osiguranja

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obavljanje djelatnosti ⁴⁰
	Provizija	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2019.									
Životna osiguranja	16.813	49.062		65.876	3.037	7.893	6.647	17.578	83.453
Životno osiguranje	14.893	46.579		61.472	2.915	7.539	6.297	16.751	78.223
Rentno osiguranje	36			36	3	7	3	13	49
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	189	1.929		2.118	82	246	226	555	2.672
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	1.695	554		2.249	38	101	121	260	2.509
2018.									
Životna osiguranja	16.013	48.612		64.625	3.055	7.695	6.265	17.014	81.639
Životno osiguranje	14.262	46.152		60.413	2.931	7.350	5.934	16.215	76.629
Rentno osiguranje	15	0		15	3	7	3	12	28
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	189	1.911		2.100	83	240	213	536	2.636
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	1.547	549		2.096	38	98	114	250	2.347

Tablica 61: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Životna osiguranja

⁴⁰ Izdaci za obavljanje djelatnosti

Neživotna osiguranja

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obav. djelatn. ⁴⁰
	Provizije	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezi i doprinosi na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2019.									
Neživotna osiguranja	16.237	29.451	-1.117	44.572	576	3.815	9.122	13.514	58.085
Osiguranje od nezgode	2.634	7.695	-92	10.236	150	997	2.383	3.531	13.767
Zdravstveno osiguranje	366	496	-28	834	10	64	154	227	1.061
Kasko osiguranje cestovnih vozila	2.295	1.842	-424	3.713	36	239	571	845	4.558
Kasko osiguranje plovila	160	251	-11	400	5	32	78	115	515
Osiguranje robe u prijevozu	29	46	-2	73	1	6	14	21	94
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	3.314	4.286	-117	7.484	84	555	1.328	1.967	9.451
Ostala osiguranja imovine	2.668	3.217	-110	5.775	63	417	996	1.476	7.251
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	3.818	9.481	-251	13.048	185	1.228	2.937	4.351	17.399
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	114	180	-7	287	4	23	56	82	369
Ostala osiguranja od odgovornosti	606	1.282	-48	1.841	25	166	397	588	2.429
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	23	58	-1	80	1	8	18	27	107
Osiguranje pomoći	210	617	-26	801	12	80	191	283	1.085
2018.									
Neživotna osiguranja	13.631	27.073	-526	40.178	653	4.430	9.445	14.529	54.707
Osiguranje od nezgode	2.288	7.339	-72	9.554	177	1.201	2.560	3.938	13.493
Zdravstveno osiguranje	291	436	-27	701	11	71	152	234	934
Kasko osiguranje cestovnih vozila	1.631	1.555	-138	3.048	36	241	515	791	3.840
Kasko osiguranje plovila	130	230	-6	355	6	38	80	124	478
Osiguranje robe u prijevozu	23	32	-2	53	1	7	14	22	75
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	2.924	3.841	-29	6.736	93	629	1.340	2.061	8.797
Ostala osiguranja imovine	2.217	2.883	-102	4.999	70	472	1.006	1.547	6.546
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	3.385	8.980	-120	12.245	218	1.481	3.158	4.857	17.102
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	94	168	-1	261	4	27	59	90	351
Ostala osiguranja od odgovornosti	465	1.112	-16	1.561	27	182	388	597	2.158
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	20	42	-2	60	1	7	14	22	81
Osiguranje pomoći	162	455	-11	606	11	75	159	244	851

Tablica 62: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Neživotna osiguranja

Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće

U stavkama Izdaci za obavljanje djelatnosti i Izdaci za osigurane slučajeve sadržani su troškovi plaća, poreza i doprinosa iz i na plaće prikazani u sljedećoj tablici⁴¹.

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	68.206	63.429
Plaće	56.565	51.884
Obvezni porezi i doprinosi iz i na plaće	11.641	11.545

Tablica 63: Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće

Izdaci za otpremnine kao i razne naknade radnicima su dijelom ili u cijelosti neto iznosi koji nisu sadržani u stavci Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće. Rezervacije za neiskorištene godišnje odmore također nisu prikazani u ovoj nego u stavci Troškovi uprave pod točkom Ostali troškovi uprave.

Naknada za usluge savjetovanja i revizije godišnjih financijskih izvještaja od strane revizorskog društva

U stavci Izdaci za obavljanje djelatnosti sadržani su sljedeći troškovi:

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Naknade za reviziju godišnjih financijskih izvještaja	375	375
Naknade za porezno savjetovanje		
Druge usluge savjetovanja		

Tablica 64: Naknade za usluge savjetovanja i reviziju godišnjih financijskih izvještaja od strane revizorskog društva

Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota⁴²

	2019.			2018.		
	Kvota šteta ⁴³	Kvota troškova ⁴⁴	Kombinirana kvota ⁴⁵	Kvota šteta ⁴³	Kvota troškova ⁴⁴	Kombinirana kvota ⁴⁵
Neživotna osiguranja	58,18 %	40,98 %	99,16 %	45,90 %	40,47 %	86,37 %
Osiguranje od nezgode	28,04 %	70,91 %	98,96 %	26,09 %	69,01 %	95,10 %
Zdravstveno osiguranje	60,56 %	31,26 %	91,82 %	65,10 %	31,06 %	96,15 %
Kasko osiguranje cestovnih vozila	69,69 %	26,22 %	95,91 %	72,19 %	26,48 %	98,66 %
Kasko osiguranje plovila	34,43 %	34,35 %	68,78 %	119,19 %	35,54 %	154,73 %
Osiguranje robe u prijevozu	33,46 %	37,84 %	71,29 %	4,04 %	29,57 %	33,61 %
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	91,89 %	37,65 %	129,54 %	31,80 %	36,05 %	67,85 %
Ostala osiguranja imovine	46,21 %	39,04 %	85,25 %	37,90 %	37,88 %	75,79 %
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	58,16 %	37,04 %	95,19 %	56,53 %	36,67 %	93,21 %
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	-3,58 %	33,98 %	30,40 %	8,11 %	34,70 %	42,81 %
Ostala osiguranja od odgovornosti	39,97 %	58,25 %	98,22 %	30,35 %	57,90 %	88,25 %
Osiguranje raznih financijskih Gubitaka	143,78 %	18,59 %	162,37 %	0,00 %	14,39 %	14,39 %
Osiguranje pomoći	14,68 %	41,10 %	55,78 %	10,06 %	36,16 %	46,21 %

Tablica 65: Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota. Na bazi bruto iznosa

⁴¹ Nisu obuhvaćene provizije za radnike Društva zaposlene u prodaji osiguranja.

⁴² na bazi bruto iznosa; bez udjela reosiguranja

⁴³ kvota šteta = mjerodavne štete / zarađena bruto premija

⁴⁴ kvota troškova = (izdaci za obavljanje djelatnosti + ostali tehnički troškovi + ostali tehnički prihodi) / zarađena bruto premija

⁴⁵ kombinirana kvota = kvota šteta + kvota troškova

Ostale stavke Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti

61. Prihodi od provizija i naknada

Navedene vrijednosti odnose se u cijelosti na provizije i udjele u dobiti iz poslova reosiguranja.

62. Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	323	366	1.376	1.568
Prihodi iz ranijih godina uključujući prihode od naplaćenih i već otpisanih potraživanja	16	38	187	119
Prihodi od uslužnih šteta			379	404
Provizije od prodaje graničnih osiguranja			10	9
Prodaja dodatnih proizvoda			631	576
Prihodi od zaračunatih opomena i zateznih kamata	279	298	105	114
Ostali prihodi	28	30	64	346

Tablica 66: Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi

63. Ostali tehnički troškovi

U skladu s propisanom shemom Izvještaja o financijskom položaju i Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za društva za osiguranje u ovoj stavci sadržani su doprinosi za financiranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga u iznosu 707.577,98 kuna (2018.: 295.969,91 kuna) te doprinosi za financiranje Hrvatskog ureda za osiguranje u iznosu 281.315 kuna (2018.: 299.920 kuna).

U ovoj stavci prikazane su i uplate u Garancijski fond za naknadu štete prouzročene nepoznatim i neoosiguranim motornim vozilima u iznosu 403.355,28 kuna (2018.: 408.988,43 kuna). Nisu uključene promjene pričuva za štete na temelju obračuna Garancijskog fonda pri Hrvatskom uredu za osiguranje.

Stavka nadalje uključuje uplaćeni doprinos u korist Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iz prihoda od obveznog osiguranja automobilske odgovornosti za 2019. u iznosu 1.318.126,66 kuna (2018.: 1.253.393,50 kuna).

64. Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja

U skladu sa zakonskim odredbama ova stavka obuhvaća osim vrijednosnih usklađenja za potraživanja u iznosu 169.613,65 kuna (2018.: 35.235,55 kuna) između ostaloga i negativne tečajne razlike u iznosu 86.211,18 kuna (2018.: 1.769.500,81 kuna). Naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina iznose 117.086,64 kuna (2018.: 53.618,75 kuna).

65. Porez na dobit⁴⁶

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg poreznog troška i odgođenog poreznog troška.

Porez na dobit kod revalorizacijskih pričuva koje su izravno priznate u kapitalu evidentiran je kao odgođeni porezni trošak te se prema potrebi knjiži u aktivni ili pasivi bilance. Odgođeni porezni trošak formira se osim toga za gubitke koji se ne mogu porezno priznati (vremenske razlike).

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Porez na dobit	4.879	2.614	2.044	4.112
Tekući porezni trošak	4.089	3.404	2.044	4.112
Odgođeni porezni trošak	790	-790		

Tablica 67: Trošak poreza na dobit

Iznos odgođenog poreznog troška izračunava se metodom bilančne obveze za sve privremene razlike između iskazanih vrijednosti imovine i obveza u godišnjim financijskim izvještajima po MSFI-ju i vrijednosti priznatih u porezne svrhe primjenom stope poreza na dobit važeće od 1. 1. 2017. (18 %). Prema MRS-u 12.47 iznos odgođenog poreznog troška vrednuje se primjenom poreznih stopa koje su važeće u trenutku realizacije ili koje se očekuju.

U sadašnjem trenutku ne očekuje se promjena stope poreza na dobit odnosno promjena načina obračuna porezne osnovice.

Odgođena porezna imovina ne procjenjuje se ako nije vjerojatno da će se sadržana porezna olakšica moći iskoristiti.

⁴⁶ Trošak poreza na dobit

Ostali podaci

Broj radnika

Prosječan broj radnika u Društvu 2019. godine bio je 654 (2018.: 672)⁴⁷. Prosječan broj zastupnika i voditelja timova bio je 463 (2018.: 481).

Prosječan broj radnika izračunava se kao srednja vrijednost broja radnika na početku i na kraju izvještajnog razdoblja.

Pravni odnosi

Na dan bilance nije bilo značajnih udjela u društvima sa sudjelujućim interesom.

Povezana društva i povezane osobe

Društvo je u cijelosti u vlasništvu društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG, sa sjedištem u Grazu, koje je pod 100 %-tnom kontrolom Grawe Vermögensverwaltung Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit (društvo za uzajamno osiguranje), sa sjedištem u Grazu. To društvo predstavlja matično društvo koncerna.

Povezana društva čine društva za osiguranje i reosiguranje, banke, društva za gradnju i upravljanje nekretninama kao i holdinge i društva za obavljanje uslužnih djelatnosti Grupe Grawe, a povezane osobe čine članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i prokuristi. Niže navedene transakcije odnose se prema MRS-u 24 na poslovne odnose s povezanim stranama.

Povezana društva Grupe Grawe

Grazer Wechselseitige Versicherung AG

Obveze prema Grazer Wechselseitige Versicherung AG na 31. 12. 2019. iznose 1.640.821,70 kune (2018.: 1.484.042,89 kuna) i odnose se uglavnom na prefakturirane troškove po osnovi ugovora o korištenju softverskih licencija. Pored toga postoje obveze po osnovi poslova reosiguranja u iznosu 3.828.713,30 kune (2018.: 4.299.987,00 kune).

Troškovi nastali u izvještajnoj godini po osnovi obavljanja usluga od strane Grazer Wechselseitige Versicherung AG iznosili su 6.542.631,29 kuna (2018.: 6.018.901,73 kuna). Saldo iz poslova reosiguranja koji utječe na poslovni rezultat iznosio je u izvještajnoj godini 1.233.528,16 kune (2018.: 6.922.559,67 kuna).

Grawe Reinsurance Ltd. (Grawe RE)

Na 31. 12. 2019. evidentirane su obveze prema Grawe Reinsurance Ltd. sa sjedištem u Nikoziji u iznosu 2.875.171,36 kune (2018.: 1.051.652,43 kuna), a one proizlaze iz poslova reosiguranja.

Saldo iz poslova reosiguranja koji utječe na poslovni rezultat u izvještajnoj godini iznosio je 1.250.021,31 kuna (2018.: 2.143.713,11 kune).

Grawe nekretnine d.o.o.

Društvo ima s društvom Grawe nekretnine d.o.o. iz Dubrovnika sklopljen ugovor o zakupu poslovnog prostora u Dubrovniku kojim se koristi Društvo, ugovore o osiguranju imovine, ugovor o pružanju usluga⁴⁸, te ugovor o danom namjenskom zajmu za kupnju poslovne zgrade u Zagrebu.

⁴⁷ Podatak o broju radnika uključuje i članove Uprave

⁴⁸ Društvo obavlja između ostaloga računovodstvene poslove za Grawe nekretnine d.o.o.

Društvo na 31. 12. 2019. ima otvorena potraživanja od društva Grawe nekretnine d.o.o. u iznosu 5.427,68 kuna (2018.: 7.204,81 kuna) na ime ugovora o pružanju usluga i 50.521,48 kuna (2018.: 120.368,62 kuna) po ugovorenoj polici osiguranja.

U izvještajnoj godini nastali su prihodi po osnovi ugovora o obavljanju usluga u iznosu 69.021,11 kuna (2018.: 57.633,07 kuna), prihodi od premije osiguranja u iznosu od 130.063,61 kuna (2018.: 120.368,62 kuna), prihodi po osnovi kamata od zajma u iznosu od 469.547,49 kuna (2018.: 367.819,37 kuna), te rashodi u iznosu 439.159,33 kuna (2018.: 431.691,88 kuna) po osnovi najma.

Grawe solutions d.o.o.

Društvo ima s društvom Grawe solutions d.o.o. iz Zagreba sklopljen ugovor o pružanju usluga. Društvo na 31. 12. 2019. ima otvorena potraživanja od društva Grawe solutions d.o.o. u iznosu 3.134,19 kuna (2018.: bez potraživanja) na ime ugovora o pružanju usluga. U izvještajnoj godini nastali su prihodi po osnovi ugovora o obavljanju usluga u iznosu 9.184,21 kuna (2018.: bez potraživanja).

Security Kapitalanlage AG (Security KAG)

Društvo na 31. 12. 2019. ima otvorena potraživanja od društva Security KAG iz Graza po osnovi provizije za portfelj investicijskih fondova kojima upravlja navedeno društvo u iznosu 82.415,04 kuna (2018.: 118.147,73 kuna).

U izvještajnoj godini su po toj osnovi ostvareni prihodi u iznosu 460.792,31 kuna (2018.: 487.543,94 kuna).

Capital Bank – GRAWE Gruppe AG

Društvo u Capital Bank – GRAWE Gruppe AG ima otvorene žiro račune i skrbničke račune. Na ime naknada za skrbništvo i naknada po računima plaćeno je u 2019. godini 2.123.592,01 kn (2018.: 2.077.863,76 kn).

	Potraživanja	Obveze	Rashodi	Prihodi
	Na dan bilance		U izvještajnoj godini	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.				
Ukupno	141	8.345	39.756	29.288
Grazer Wechselseitige Versicherung		5.470	23.593	15.817
Grawe RE		2.875	13.582	12.332
Grawe nekretnine	56		457	669
Grawe solutions	3			9
Security KAG	82			461
Grawe Immo Holding			2.124	
2018.				
Ukupno	125	6.836	35.748	21.166
Grazer Wechselseitige Versicherung		5.784	22.345	9.404
Grawe RE		1.052	12.971	10.828
Grawe nekretnine	7		432	446
Security KAG	118			488
Capital Bank – GRAWE Gruppe AG			2.078	

Tablica 68: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim društvima u izvještajnoj godini

Posebne napomene vezane za poslove reosiguranja s povezanim društvima

Potrebe za uslugama reosiguranja najvećim dijelom pokrivaju se unutar Grupe Grawe (Grazer Wechsel-seitige Versicherung AG i Grawe RE Ltd.).

	Obveze po osnovi poslova reosiguranja ⁴⁹ tis. kn
Stanje na 1. 1. 2018.	4.472
Povećanje obveza	9.602
Smanjenje obveza (plaćanje)	-8.671
Promjene deviznog tečaja	-52
Stanje na 31. 12. 2018.	5.351
Stanje na 1. 1. 2019.	5.351
Povećanje obveza	12.702
Smanjenje obveza (plaćanje)	-11.342
Promjene deviznog tečaja	-7
Stanje na 31. 12. 2019.	6.704

Tablica 69: Obveze po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima (kretanje)

	Rezultat transakcija po osnovi reosiguranja ⁵⁰	
	2019. tis. kn	2018. tis. kn
Razgraničena premija reosiguranja	-30.141	-28.933
Premije predane u reosiguranje	-30.632	-29.298
Promjena prijenosne premije. Udio reosiguranja	491	365
Razgraničene štete. Udio reosiguranja	19.086	8.832
Likvidirane štete. Udio reosiguranja	9.359	8.661
Promjena pričuve za štete. Udio reosiguranja	9727	171
Primljene provizije iz reosiguranja	7.683	9.390
Primljeni udjeli u dobiti iz reosiguranja	889	1.645
Saldo iz poslova reosiguranja	-2.483	-9.066

Tablica 70: Rashodi i prihodi iz transakcija po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima u izvještajnoj godini

Povezane osobe

Povezanim osobama smatraju se članovi Nadzornog odbora, Uprave i prokuristi.

Članovima Nadzornog odbora nisu isplaćene nikakve naknade.

Obveze prema članovima Uprave i prokuristima iskazane na dan bilance odnose se na obračunate i neisplaćene plaće za mjesec prosinac.

⁴⁹ Obveze iz poslova reosiguranja s povezanim društvima

⁵⁰ Rezultat transakcija s povezanim društvima po osnovi poslova reosiguranja

Iskazani rashodi za članove Uprave i prokuriste odnose se na plaće i uplaćene doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje. Uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje za članove Uprave iznosili su 437.022,83 kuna (2018.: 440.133,36 kuna), za prokuriste 133.677,47 kune (2018.: 168.017,29 kune).

	Potraživanja	Obveze	Rashodi	Prihodi
	Nad dan bilance		U izvještajnoj godini	
	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.				
Ukupno		240	3.788	
Članovi Nadzornoga odbora				
Članovi Uprave		187	3.009	
Prokuristi		53	779	
2018.				
Ukupno		287	4.274	
Članovi Nadzornoga odbora				
Članovi Uprave		202	3.289	
Prokuristi		85	985	

Tablica 71: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim osobama u izvještajnoj godini

Bivšim članovima Uprave ili bivšim prokuristima nisu isplaćene ni plaće niti bilo kakve druge novčane naknade (uključujući plaćanja za mirovinu).

Na dan bilance nisu postojala jamstva za članove Uprave i Nadzornog odbora.

Zagreb, veljača 2020.

Uprava

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
predsjednica Uprave

mr. sc. Adriana Tomić, dipl. oec.
članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc. oec., MBA
član Uprave

Imovina za pokriće tehničkih pričuva

Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće

	Iznos tis. kn
1 Državne obveznice	2.456.741
2 Korporativne obveznice	
3 Dionice i poslovni udjeli	119.748
4 Investicijski fondovi	28.137
5 Strukturirani proizvodi	9.720
7 Novac i depoziti	1.024
8 Hipoteke i zajmovi	13.565
9 Nekretnine	84.315
18 Ukupno imovina za pokriće (Σ 1-17)	2.713.250
19 Pričuve za prijenosne premije	
20 Matematičke pričuve	2.464.846
21 Pričuve šteta	22.324
24 Druge tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima	
25 Traženo pokriće (Σ 19-24)	2.487.170
26 Višak/manjak imovine za pokriće (18-25)	226.080

Tablica 72: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće

Ročna usklađenost

	Ulaganja za po- kriće	Traženo pokriće
	tis. Kn	tis. kn
Ukupno	2.713.250	2.487.170
<1 godine	322.335	274.807
1-3 godine	210.482	563.247
3-5 godina	614.486	504.888
5-10 godina	505.729	539.894
10-15 godina	856.154	292.676
15-20 godina		178.147
>20 godina ⁵¹	204.063	133.511

Tablica 73: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost

⁵¹ Za nekretnine se podrazumijeva ročnost dulja od 20 godina.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće

	Iznos tis. kn
1 Državne obveznice	330.753
2 Korporativne obveznice	
3 Dionice i poslovni udjeli	
4 Investicijski fondovi	1.903
7 Novac i depoziti	
8 Hipoteke i zajmovi	52
9 Nekretnine	
18 Ukupno imovina za pokriće (Σ 1-17)	332.708
19 Pričuve za prijenosne premije	67.646
20 Matematičke pričuve	
21 Pričuve šteta	189.110
24 Druge tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima	600
25 Traženo pokriće (Σ 19-24)	257.356
26 Višak/manjak imovine za pokriće (18-25)	75.352

Tablica 74: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće

Ročna usklađenost

	Ulaganja za po- kriće tis. kn	Traženo pokriće tis. kn
Ukupno	332.708	257.356
<1 godine	19.770	136.829
1-3 godine	4.742	55.591
3-5 godina	308.196	32.618
5-10 godina		32.318
10-15 godina		
15-20 godina		
>20 godina ⁵²		

Tablica 75: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost

⁵² Za nekretnine se podrazumijeva ročnost dulja od 20 godina.

Korporativno upravljanje

Održivo i odgovorno korporativno upravljanje smatra se preduvjetom za dugoročno ispunjavanje zahtjeva svih interesnih skupina kojima je u interesu uspješno poslovanje Društva.

Društvo primjenjuje u potpunosti zakonsku, regulatornu i internu regulativu kojom se osigurava ostvarenje navedenoga cilja. U nastavku je sažetak odredbi koje uređuju način rada pojedinih tijela u Društvu.

Glavna skupština

Dioničar ostvaruje pravo glasa na Glavnoj skupštini koja se održava u Hrvatskoj.

Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje. Glavna skupština odlučuje o financijskim izvještajima, upotrebi dobiti i davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora. Glavna skupština odlučuje i o izboru i imenovanju revizora uz podršku Revizijskog odbora kada je to potrebno.

Suradnja Nadzornog odbora i Uprave

Suradnja između Nadzornog odbora i Uprave temelji se na uzajamnom povjerenju i uvažavanju.

Uprava vodi poslove Društva i dužna je uključiti Nadzorni odbor u donošenje odluka odnosno pribaviti suglasnost Nadzornog odbora za poduzimanje određenih poslova. U Poslovniku o radu Nadzornog odbora i Poslovniku o radu Uprave uređen je način njihove suradnje.

Uprava donosi godišnji poslovni plan koji usvaja Nadzorni odbor. Uprava redovito izvješćuje Nadzorni odbor o realizaciji poslovnog plana i analizira odstupanja.

Odbor za sustav upravljanja

Odlukom Uprave osnovan je Odbor za sustav upravljanja koji je započeo s radom 1. 1. 2015. Navedeno tijelo raspravlja o pitanjima koja su od značaja s gledišta upravljanja rizicima i drugim pitanjima koja se ne mogu direktno ubrojiti u poslove iz nadležnosti Uprave.

Članovi Odbora za sustav upravljanja su članovi Uprave, nositelji ključnih funkcija (funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti, funkcija unutarnje revizije, aktuarska funkcija) i:

- voditelj Odjela za računovodstvo i financije
- koordinatori za izdvojene poslove računalne obrade podataka, izdvojene poslove ulaganja i imovine, te izdvojene poslove administriranja reosiguranja
- voditelj Odjela za upravljanje ljudskim potencijalima
- ovlaštena osoba za praćenje i kontrolu distribucije osiguranja.

Odbor je održao redovite sjednice kako je predviđeno Poslovnikom o radu Odbora za sustav upravljanja.

Izvještaj o rizicima

Opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se Društvo suočava

Poslovanje Društva odvijalo se i 2019. godine u zahtjevnim ekonomskim uvjetima. Tržišta kapitala bilježila su nastavak pada prinosa, što u životnim osiguranjima nameće posebne zahtjeve – ulaganje sukladno rizičnom profilu Društva u uvjetima nižih prinosa i nužnosti ostvarenja garantirane računске kamate po ugovorima.

Upravljanje poslovanjem s izraženim senzibilitetom za rizike u središtu je svake gospodarske aktivnosti usmjerene na postizanje trajnog učinka. Sustavi koji podržavaju upravljanje rizicima stoga moraju biti učinkoviti.

Ciljevi i strategije upravljanja rizicima

Glavna poslovna svrha društva za osiguranje je preuzimanje rizika uz naknadu. Stoga je važno da portfelj Društva ima visok stupanj transparentnosti, kako bismo mogli točno poznavati i vrednovati preuzete rizike.

Pod upravljanjem rizicima podrazumijevaju se sve mjere za prepoznavanje i smanjenje rizika, kojima je Društvo izloženo kao društvo za obavljanje djelatnosti osiguranja i pružanje financijskih usluga, dakle sveukupnost smjernica koje su međusobno usklađene i koordinirane, mjera i postupaka za prepoznavanje, nadziranje i obranu od rizika.

Promjenom zakonskih, ekonomskih i političkih uvjeta mogu se naravno promijeniti i pojedinačni rizici i njihovo vrednovanje unutar poduzeća. U tom smislu se upravljanje rizicima treba promatrati kao dinamičan proces. Na taj način moguće je svjesno i ciljano prihvaćanje rizika i njihovo sistematično vrednovanje, upravljanje, nadziranje kao i pripremanje alternativnih mjera, kako bi se protiv potencijalnih štetnih događaja moglo pravovremeno postupati.

Sustavom upravljanja rizicima koji je individualno prilagođen Društvu te učinkovitim procesima kontrole moguće je postizanje kako financijskih i strateških ciljeva Društva te osiguravanje kontinuiteta poslovanja, tako i ispunjenje zakonski utvrđene granice solventnosti.

Organizacija upravljanja rizicima

Uprava Društva odgovorna je za uspostavu i primjenu sustava upravljanja rizicima kao i upravljanje rizicima poduzeća.

U organizaciju upravljanja rizicima uključene su sve razine rukovođenja u Društvu. Rukovodeće osobe su kao upravitelji rizika odgovorne i za identifikaciju, vrednovanje i upravljanje rizicima unutar njihovog vlastitog područja odgovornosti. Pri tome je stavljen poseban naglasak na jasno raspoređivanje značajnih pojedinačnih rizika imenovanim upraviteljima rizika.

Uprava prikuplja pojedinačne izvještaje i upozorenja na rizike od upravitelja rizika, analizira ih i vrednuje zajedno s odgovornom osobom za upravljanje rizicima. Osim toga se redovito održavaju konzultacije sa stožerom za rizike koji je osnovan u koncernu.

Interna revizija kao operativno neovisna instancija nadzire po nalogu Uprave postojeće strukture i procese kao i poštivanje zahtjeva postavljenih od strane nadzornog tijela. Ona pruža stručnu podršku Upravi u postizanju ciljeva poduzeća tako što vrednuje učinkovitost upravljanja rizicima, internih kontrola i procesa rukovođenja i nadziranja, te pridonosi optimiranju navedenih procesa.

Izvješćivanje o rizicima

Pojedinačni upravitelji rizika provode vrednovanje rizika u redovitim i utvrđenim vremenskim razmacima. Osim toga je predviđeno trenutačno izvješćivanje u slučaju dostizanja definiranog praga vrijednosti. Procjene rizika i razlozi koji su doveli ili mogli dovesti do nastupa određenog rizika po potrebi se analiziraju s upraviteljima rizika i predstavljaju osnovu za izvješćivanje o rizicima, koje se dijeli prema povodu za izvješćivanje.

S jedne strane izrađuje se ukupna procjena rizika koji se odnose na budućnost, a s druge strane vrši se redovito izvješćivanje retrospektivno o rizicima koji su zaista nastupili u prošlosti.

Komunikacija o rizicima

Komunikacija o rizicima predstavlja važan oslonac u svakom sustavu upravljanja rizicima. Što se više informacija i činjenica u kontekstu upravljanja rizicima razmijeni s našim upraviteljima rizika, to će biti uspješnije prepoznavanje potencijalnih rizika u svakodnevnom radu i vlastitim područjima odgovornosti. U sklopu sastanaka i radionica kontinuirano se prosljeđuju relevantne informacije iz područja upravljanja rizicima.

Značajni rizici

Podjela značajnih rizika koji se odnose na Društvo u nadređene kategorije rizika ima za svrhu učinkovitije upravljanje rizicima.

Rizik osiguranja

Rizik osiguranja u neživotnim osiguranjima u bitnome predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja zbog neodgovarajućih pretpostavki u svezi oblikovanja premija i pričuva.

Mjera koju Društvo poduzima protiv rizika izrazito velikih izdataka za štete uslijed izvanrednih štetnih događaja je primjena odgovarajuće politike reosiguranja. Osim toga, ne analiziraju se samo preuzete rizike na osnovi pojedinačnih rizika nego se dodatno ispituje izloženost (*exposures*) Društva događajima koji mogu pogoditi veliki broj preuzetih rizika.

Neživotna osiguranja

U skupinama rizika osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i osiguranje elementarnih šteta ugovoreno je za slučaj nastupa eventualne kumulacije događaja ili iznadprosječne visine šteta odgovarajuće neproporcionalno reosiguranje s limitiranim samoprdržajem.

Kako bi se dalekosežno isključio rizik platne nesposobnosti reosiguravatelja, Društvo raspoređuje poslove reosiguranja neposredno ili posredno, daljnjim preraspoređivanjem na razini koncerna, na veliki broj međunarodnih društava za reosiguranje, koja sva, bez iznimke, imaju izvrstan bonitet.

Životna osiguranja

Osiguravateljni rizici u životnim osiguranjima su biometrijski rizik, rizik odustanka i rizik kamatnog jamstva.

Pažljivim razvojem proizvoda i stalnim aktuarskim analizama Društvo osigurava da korišteni temelji za izračun budu adekvatni i sadržavaju dovoljne sigurnosne marže. Neželjene, veće promjene rezultata rizika dodatno se sprečavaju primjenom odgovarajuće politike reosiguranja.

Rizici ulaganja

Rizik ulaganja kapitala obuhvaća u prvom redu kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik.

Kapitalno ulaganje Društva temelji se u prvom redu na formiranju djelotvornih portfelja i pri tome se vodi računa o cjelokupnoj izloženosti riziku poduzeća. Sukladno utvrđenoj strategiji, čiju provedbu prati interna revizija, vrši se široka disperzija ulaganja u odgovarajuće tržišne segmente (*benchmark*).

Strukturirani proizvodi koriste se s ciljem troškovne učinkovitosti i poboljšanja profila rizičnosti samo u okviru strateški odabrane alokacije imovine. Pri utvrđivanju dopuštenog volumena u obzir se uzima povećani stupanj rizičnosti predviđenih kategorija imovine.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja nisu uključena u razradu rizika ulaganja u nastavku s obzirom da kod ovih ulaganja investicijski rizik snosi ugovaratelj osiguranja.

Kreditni rizik

Kreditni rizik definira se kao rizik kojem je Društvo izloženo u slučaju da druga ugovorna strana ne može ispuniti svoju obvezu plaćanja. Rizik boniteta valja promatrati kao oblik kreditnog rizika i predstavlja opasnost da se bonitet korisnika kredita pogorša nakon početka korištenja kredita ili nakon kupnje neke vrijednosnice. Društvo se protiv rizika boniteta osigurava primjenom strogih uvjeta u pogledu kreditnog rejtinga koje izabrani izdavatelji vrijednosnica moraju ispunjavati.

Ukupna izloženost riziku nenaplativosti ("total credit risk exposure")

Tablica 76 prikazuje sukladno MSFI-ju 7.36 (a) maksimalni rizični potencijal pojedinačnih stavki bilance, uključujući eventualne derivativne financijske instrumente. Pri tome nisu uzeti u obzir mogući ublažavajući učinci „netiranja“ ili sličnih sporazuma.

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	3.525.029	3.257.164
Financijski instrumenti	3.525.029	3.257.164
Financijski instrumenti bez derivativnih financijskih instrumenata	3.525.029	3.257.164
Financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća (HTM)	299.078	671.996
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	3.120.489	2.499.388
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)	9720	
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)	56.894	52.940
kao dio stavke Ostala ulaganja	29.339	31.575
Zajmovi i potraživanja (LAR) ⁵³	27.555	21.365
Novac u banci	38.848	32.840
Derivativni financijski instrumenti		

Tablica 76: Kreditni rizik. Ukupna izloženost riziku nenaplativosti

⁵³ Isključivo potraživanja; umanjeno za interne odnose

Rizik nenaplativosti prema bonitetu

Kvaliteta kreditnog rizika financijskih instrumenata navedena je sukladno MSFI-ju 7.36 (c).

	AAA do A- tis. kn	BBB+ do BBB- tis. kn	BB+ i niže tis. kn	Bez ocjene tis. kn
Ukupna izloženost riziku nenaplativosti	9.720	3.260.581	66.403	188.325
Financijski instrumenti	9.720	3.260.581	66.403	188.325
Financijski instrumenti bez derivativnih financijskih instrumenata	9.720	3.260.581	66.403	188.325
Ulaganja koja se drže do dospelosti (HTM)		299.078		
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)		2.961.503		158.986
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)	9.720			
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)			27.555	29.339
kao dio stavke Ostala ulaganja				29.339
Zajmovi i potraživanja (LAR) ⁵⁴			27.555	
Novac u banci			38.848	
Derivativni financijski instrumenti				

Tablica 77: Kreditni rizik. Bonitet

Kreditni rejting financijskih instrumenata prikazanih u gornjoj tablici je tzv. *composite* rejting. *Composite* rejting je prosjek ocjena kreditnog rizika od strane četiriju agencija za ocjenu kreditnog rizika, a to su Moody's⁵⁵, S&P⁵⁶, Fitch⁵⁷ i DBRS⁵⁸, pri čemu ocjene svih četiriju agencija ulaze ravnopravno u prosjek. *Composite Rating* je konzervativni kreditni rejting, jer se u slučaju kada se ocijenjeni rejting nalazi između dviju kategorija kreditnog rejtinga, automatski dodjeljuje slabiji rejting.

Composite Rating nije raspoloživ ako je obveznica vrednovana samo od strane jedne agencije za ocjenu kreditnog rejtinga. U tom slučaju konzultira se kao druga po redu agencija S&P, kao treća Moody's, zatim Fitch. Financijski instrumenti bez ocjene su kao takvi i navedeni.

Analiza dospjelih a nenaplaćenih ulaganja i potraživanja

Sukladno MSFI-u 7.36 (c)-(d) ne daje se tabelarni prikaz dospjelih a nenaplaćenih ulaganja i potraživanja za koje još nije izvršeno umanjene vrijednosti.

Stavke navedene u bilanci za koje nije izvršen ispravak vrijednosti još nisu dospjele a nenaplaćene.

Rizik likvidnosti

Rizikom likvidnosti smatra se rizik nemogućnost podmirenja kratkoročnih ili budućih obveza plaćanja ili mogućnost njihovog podmirenja ali samo pod izmijenjenim uvjetima. Jedan dio rizika likvidnosti čini i opasnost, da se sredstva za refinanciranje u slučaju poteškoća s likvidnošću mogu osigurati samo uz veću kamatnu stopu ili da pojedine oblike imovine nije moguće transformirati u novac bez gubitka.

⁵⁴ Isključivo potraživanja; umanjeno za interne odnose

⁵⁵ Moody's Investors Service, New York

⁵⁶ Standard and Poor's Corporation, New York

⁵⁷ Fitch Ratings, New York i London

⁵⁸ DBRS Ltd. (ranije Dominion Bond Rating Service), Toronto

Društvo upravlja likvidnošću na način da u svakom trenutku ima na raspolaganju dovoljno sredstava da može u roku ispuniti svoje obveze. Središnja riznica dobiva od stručnih odjela podatke na dnevnoj bazi o obavljenim transakcijama koje se odnose na pojedinačnu organizacijsku jedinicu Društva. Financijskim planiranjem odnosno planom novčanih primitaka i izdataka (*cash flow*) za dugoročno razdoblje u kojem se uzima u obzir kretanje obveza iz osiguranja tako se problemi s likvidnošću mogu izbjeći i prije njihovog nastanka.

Ostvareni prihodi od kapitalnih ulaganja mogu se pretežitim dijelom iskoristiti za ponovno ulaganje.

Financijski plan za petogodišnje razdoblje u kojem je uzeto u obzir kretanje obveza iz osiguranja ima za cilj izbjegavanje rizika likvidnosti Društva.

Tržišni rizici⁵⁹

Tržišni rizici također imaju važnu ulogu. Oni predstavljaju rizike od gubitka u portfelju vrijednosnih papira koji nastaju kao posljedica promjene cijena na tržištu. Tržišni rizici relevantni za Društvo su u pravilu valutni rizik, rizik promjene kamatne stope i rizik pada cijene dionica.

Rizik promjene kamatne stope

Društvo je ulaganjem u ukamative financijske instrumente izloženo riziku promjene kamatne stope.

Tablica 78 prikazuje profil kamatonosnih financijskih instrumenata na dan bilance.

	2019.		2018.	
	S fiksnom kamatom	S promj. kamatom ⁶⁰	S fiksnom kamatom	S promj. kamatom ⁶⁰
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	3.289.432	9.720	3.074.900	
Obveznice	3.260.581	9.720	3.043.813	
Ulaganja koja se drže do dospelosti (HTM)	299.078		671.996	
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	2.961.503		2.371.817	
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)		9.720		
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)	28.851		31.087	
Depoziti	4.496		4.488	
Zajmovi	24.355		26.599	

Tablica 78: Tržišni rizici. Rizik promjene kamatne stope

⁵⁹ Nazivaju se još i cjenovni rizici.

⁶⁰ S promjenjivom kamatom

Valutni rizik

Društvo vrši ulaganja u načelu u valutnoj i po mogućnosti ročnoj usklađenosti s preuzetim obvezama.

	Životna osiguranja				Neživotna osiguranja			
	Aktiva		Pasiva		Aktiva		Pasiva	
	Ukupno	Ulaganja (D) ⁶¹	Ukupno	Tehničke pričuve (C) ⁶¹	Ukupno	Ulaganja (D) ⁶¹	Ukupno	Tehničke pričuve (C) ⁶¹
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.								
Ukupno	3.360.575	3.201.041	3.360.575	2.491.663	620.058	471.412	620.058	330.984
HRK	283.330	213.827	438.297		400.495	332.731	555.541	291.323
EUR	3.077.246	2.987.214	2.922.278	2.491.663	219.562	138.681	64.517	39.661
ostale valute								
2018.								
Ukupno	3.126.499	2.993.827	3.126.499	2.472.758	538.429	408.006	538.429	303.038
HRK	254.346	198.874	380.821		321.878	260.044	479.184	264.945
EUR	2.872.153	2.794.953	2.745.679	2.472.758	216.550	147.962	59.245	38.093
ostale valute								

Tablica 79: Tržišni rizici. Valutni rizik

Napomena:

Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte iskazuju se isključivo u kunama.

Rizik pada cijene dionice

Kod ulaganja na tržišta dionica rizik se diverzificira putem selekcije vrijednosnih papira specifičnih za pojedinu gospodarsku granu i regiju odnosno putem osnovne selekcije vrijednosnih papira. Osim toga, rizik bi se mogao dodatno smanjiti korištenjem derivativnih financijskih instrumenata. Društvo nadzire koncentraciju rizika u svom dioničkom portfelju prema regijama.

	2019.	2018.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	138.121	99.556
Republika Hrvatska	252	198
Zemlje članice Europske unije (bez RH)	91.631	64.893
Zemlje izvan Europske unije	46.238	34.465

Tablica 80: Tržišni rizici. Rizik pada cijene dionice

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire čine udjeli u fondovima, a prikaz obuhvaća zemlje iz kojih dolaze važniji dionički portfelji pojedinih fondova (Tablica 80).

Rizična vrijednost (VaR)

Izloženost investicijskog portfelja nadređenom tržišnom riziku izračunava se na razini koncerna primjenom VaR-metode. Rizična vrijednost pokazatelj je kojim se mjeri maksimalni potencijalni gubitak jedne određene pozicije rizika s određenom vjerojatnošću unutar određenog vremenskog horizonta.

Izračun se vrši na osnovi podataka iz prošlosti i korelacije iz posljednjih pet kalendarskih godina promatrano za razdoblje držanja od jedne godine. Na temelju tih podataka provode se Monte-Carlo-simulacije, kako bi se izmjerila izloženost riziku određenog portfelja.

U izračun su uključeni opcijski poslovi u skladu s kategorizacijom „underlyinga“ na koje su vezani.

⁶¹ Slovo u zagradi odnosi se na oznaku pozicije u shemi Bilance

Tablica 81 prikazuje pokazatelje rizične vrijednosti pri čemu su uzete u obzir različite razine pouzdanosti.

	Razina pouzdanosti	Kamatni rizik	Dionički rizik	Diverzifikacija ⁶²	Ukupno
		tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2019.					
Niska	95,0 %	-206.414	-26.454	23.464	-209.404
Srednja	97,0 %	-238.579	-31.489	26.829	-243.239
Visoka / obvezno se primjenjuje	99,5 %	-333.331	-46.321	36.740	-342.912
2018.					
Niska	95,0 %	-166.226	-18.126	17.630	-166.722
Srednja	97,0 %	-196.353	-21.819	20.130	-198.042
Visoka / obvezno se primjenjuje	99,5 %	-285.103	-32.696	27.495	-290.304

Tablica 81: Rizična vrijednost

Prikazana rizična vrijednost s razinom pouzdanosti od 99,50 % daje statistički izračun tržišnog rizika pri vjerojatnosti nastupa tog rizika jednom u 200 godina.

Procjena fer vrijednosti

Financijska imovina koja se u godišnjem izvješću iskazuje po fer vrijednosti klasificirana je kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. U oba slučaja imovina je vrednovana prema tržišnoj cijeni na aktivnom tržištu (MSFI 13, razina 1). Procjene temeljene na tržišnoj cijeni slične imovine (MSFI 13, razina 2) i alternativne metode vrednovanja koje su usklađene s tržišnim pristupom, pristupom prihoda ili troškovnim pristupom (MSFI 13, razina 3) nisu korištene.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	Dužnički vrijedn. papiri tis. kn	Udjeli u invest.fond. ⁶³ tis. kn	Dužnički vrijedn. papiri tis. kn	Udjeli u invest.fond. tis. kn
2019.				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.514.897	157.083	446.606	1.903
Razina 1	2.514.897	157.083	446.606	1.903
Razina 2				
Razina 3				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9.720			
Razina 1	9.720			
Razina 2				
Razina 3				
2018.				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.007.925	126.099	363.892	1.473
Razina 1	2.007.925	126.099	363.892	1.473
Razina 2				
Razina 3				

Tablica 82: Financijska imovina prema hijerarhiji fer vrijednosti

Prilikom vrednovanje preostale financijske imovine koja se u godišnjem izvješću ne iskazuje po fer vrijednosti koristi se metoda izračuna amortiziranog troška.

⁶² Učinak diversifikacije definira se kao razlika gubitaka kod promatranja ukupnog portfelja u odnosu na pojedinačno promatranje razreda imovine.

⁶³ Udjeli u investicijskim fondovima

Operativni rizici

Informacijska tehnologija i sustav računalne obrade podataka

Društvo je kao moderno društvo za osiguranje ovisno o učinkovitom funkcioniranju sustava računalne obrade podataka. Posljedice pogrešaka u poslovanju, programiranju i primjeni sustava računalne obrade podataka moraju se isključiti u najvećoj mogućoj mjeri. To se osigurava prvenstveno implementacijom infrastrukture koja je jedinstvena za cijeli koncern i brigom o sustavu iz središnjice.

U svrhu osiguranja vlastite računalne mreže od štetnih utjecaja izvana na razini koncerna je implementiran kompleksan koncept sigurnosti. Kontinuiranim infrastrukturnim poboljšanjem rizik od uništenja odnosno neraspoloživosti informacijskog sustava značajno je smanjen. Istovremeno je kroz tehničku doradu postignuto dodatno poboljšanje učinkovitosti.

Radnici

Radnici Društva imaju temeljita stručna znanja stečena kroz naše strukturirane i modularno ustrojene programe edukacije i usavršavanja, te za nas kao društvo za pružanje financijskih usluga predstavljaju izrazito važan kapital. Kroz veliki broj internih edukacijskih programa u okviru suvremeno organiziranog Odjela za razvoj ljudskih resursa radnicima zaposlenima u prodaji i internim odjelima prenose se znanja specifična za pojedinačno radno mjesto kao i znanja koja nadilaze okvire pojedine struke.

Iz izvještaja ovlaštenog aktuara

Mišljenje aktuara o obračunu matematičke pričuve

Potvrđujem da je matematička pričuva *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31. 12. 2019. obračunata u skladu s važećim propisima i Pravilnikom o Minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za matematičku pričuvu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuva te u skladu s načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Bruto iznos matematičke pričuve životnih osiguranja na 31. 12. 2019. iznosi 2.464.031.093 kuna od čega su 322.104 kuna udio reosiguranja. Bruto iznos matematičke pričuve zdravstvenih osiguranja na 31. 12. 2019. iznosi 1.137.149 kuna. Udio reosiguranja u matematičkoj pričuvi zdravstvenih osiguranja na 31. 12. 2019. iznosi nula kuna.

Bruto iznos posebne pričuve životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik na 31. 12. 2019. iznosi 85.341.720 kuna.

Mišljenje aktuara o obračunu prijenosne premije

Potvrđujem da su prijenosne premije *GRAWE HRVATSKA* na 31. 12. 2019. obračunate u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za obračun pričuva za prijenosne premije, aktima Društva te načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Pričuve za prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranje života na dan 31. 12. 2019. iznose 1.821.676 kuna od čega udio reosiguranja iznosi 313.443 kuna.

Bruto prijenosna premija u ostalim vrstama osiguranja na 31. 12. 2019. iznosi 72.787.132 kuna od čega su 6.649.608 kuna udio reosiguranja. Od toga na zdravstvena osiguranja za koja se ne obračunava matematička pričuva otpada bruto pričuva za prijenosne premije od 642.511 kuna. Udio reosiguranja iznosi nula kuna.

Mišljenje aktuara o pričuvama šteta

Potvrđujem da su pričuve šteta *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31. 12. 2019. izračunate s posebnim oprezom i u skladu s Pravilnikom o Minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun pričuva šteta, aktima Društva te načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Bruto pričuve šteta u skupini neživotnih osiguranja (bez pričuve šteta za nastale, a neprijavljene štete) na 31. 12. 2019. iznose 191.836.254 kunu, od čega je udio reosiguranja 58.485.099 kuna. Regresna potraživanja iznose 771.064 kune.

Bruto pričuve šteta u skupini životnih osiguranja (bez pričuva šteta za nastale, a neprijavljene štete) iznose 20.247.087 kuna, od čega je udio reosiguranja 203 kune.

Ukupna pričuva šteta za nastale, a neprijavljene štete u skupini neživotnih osiguranja iznosi 64.623.656 kuna (od toga 12.351.314 kuna na teret reosiguravatelja), a u skupini životnih osiguranja 5.563.431 kuna (od toga udio reosiguravatelja nula kuna).

Zagreb, 14. 2. 2020.

Ovlaštena aktuarka

mr. Valentina Car, prof.

Izvešće neovisnog revizora

dioničarima društva GRAWE Hrvatska d.d., Zagreb

Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja Društva GRAWE Hrvatska d.d. („Društvo“) koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva GRAWE Hrvatska d.d. na dan 31. prosinca 2019. godine, njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s računovodstvenom regulativom za osiguravajuća društva u Republici Hrvatskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima.

Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje

Kako se u reviziji bavilo ključnim pitanjem

Procjene korištene u izračunu tehničkih pričuva osiguranja i u testiranju adekvatnosti priznatih obveza iz osiguranja (LAT)

Društvo ima značajne pričuve osiguranja (uključujući i posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik) u ukupnom iznosu od 2.907.990 tisuća kuna, što predstavlja 95% ukupnih obveza Društva.

Mjerenje pričuva osiguranja uključuje značajnu prosudbu u pogledu neizvjesnih budućih ishoda, uključujući prije svega vrijeme i konačno potpuno podmirenje obveza osiguranika. Društvo dosljedno s praksom u osigurateljskoj industriji koristi aktuarske modele kako bi podržavalo vrednovanje pričuva osiguranja.

Složenost modela može dovesti do pogrešaka kao rezultat neadekvatnih ili nepotpunih podataka odnosno dizajna ili primjene modela. Ekonomske pretpostavke kao što su povrat ulaganja i kamatne stope te aktuarske pretpostavke kao što su smrtnost, poboljšavanje i stope odustanaka ključni su ulazni podaci koji se koriste za procjenu pričuva osiguranja.

Društvo je provelo test adekvatnosti obveza (LAT) kako bi se potvrdilo da su pričuve adekvatne.

Temeljem značajnosti pričuva osiguranja i stupnja procjene vezano uz ključne procjene i pretpostavke, smatramo da je to ključno revizijsko pitanje u našoj reviziji.

Naše procedure uključivale su slijedeće:

- proveli smo test potpunosti korištenih aktuarskih baza kao i analitičke procedure s ciljem uočavanja neuobičajenih kretanja i značajnih odstupanja. Također smo ocijenili konzistentnost metodologije u usporedbi s prethodnim godinama.
- angažirali smo neovisnog ovlaštenog aktuara kako bismo kritički preispitali kalkulaciju tehničkih pričuva od strane Društva i kako bi nam pomogao u obavljanju revizijskih procedura u pogledu procjene aktuarskih prosudbi korištenih u modelima kao i utvrđivanju ispravnosti izračuna pričuva koje su najviše podložne neizvjesnosti i koje su najveće po iznosima.
- procijenili smo valjanost testiranja adekvatnosti obveza (LAT) od strane Uprave što predstavlja ključni test koji se provodi s ciljem provjere jesu li iskazane obveze adekvatne u odnosu na očekivane buduće ugovorne obveze. Naše procedure na testovima adekvatnosti obveza primarno su uključivale pregled korištenih pretpostavki prihvaćenih u kontekstu iskustva Društva i industrije.
- procijenili smo adekvatnost objava u financijskim izvještajima vezano uz pričuve osiguranja kako bismo utvrdili da su objave primjerene.

Ostale informacije u godišnjem izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s računovodstvenom regulativom za osiguravajuća društva u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakcije na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i održavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima

Izvešće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014

1. Na dan 11. ožujka 2019. godine, imenovani smo odlukom društva Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft, Austrija na 26. Sjednici Nadzornog odbora, a na prijedlog Revizorskog odbora Društva GRAWE Hrvatska d.d. da obavimo reviziju godišnjih financijskih izvještaja za 2019. godinu.

2. Na datum ovog izvješća neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2014. godinu do revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. godinu, što ukupno iznosi šest (6) godina.

3. Osim pitanja koja smo u našem izvješću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja unutar podnaslova Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja nemamo nešto za izvijestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

4. Našom zakonskom revizijom godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagirane na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njihovim godišnjim financijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim financijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, financijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim financijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za financijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u izvješću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. godinu odredili smo značajnost za financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 9.000.000 kuna koja predstavlja 2% od zaračunate bruto premije Društva za 2019. godinu. Odabrali smo zaračunatu bruto premiju kao osnovicu zbog toga što navedena mjera predstavlja mjerilo uspješnosti poslovanja Društva u smislu postizanja željenog tržišnog udjela.

5. Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

6. Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu i/ili njegovom matičnom društvu unutar EU pružali zabranjene nerezivorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo - izvješće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu.

Izvešće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom izvješću posloводства Društva za 2019. godinu usklađene su s priloženim godišnjim financijskim izvještajima Društva za 2019. godinu;
2. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo izvješće posloводства Društva za 2019. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
3. Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u izvješću posloводства Društva.

Zagreb, 5. ožujka 2020.

Grant Thornton revizija d.o.o.

Mag. Marco Egger
direktor

Vedran Miloš, univ. spec. oec.
ovlašteni revizor

Izjava Uprave

Potvrđujemo prema našim najboljim saznanjima da godišnji financijski izvještaji *GRAWE HRVATSKA D.D.*, sastavljeni sukladno važećim propisima, prikazuju istinito financijski položaj, rezultate poslovanja i novčane tokove Društva, da Izvještaj Uprave prikazuje razvoj i rezultate poslovanja i položaj Društva na takav način da iz njega proizlazi istinit prikaz financijskog položaja, rezultata poslovanja i novčanih tokova Društva, te da opisuje značajne rizike i neizvjesnosti kojima je Društvo izloženo.

Zagreb, veljača 2020.

Uprava

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
predsjednica Uprave

mr. sc. Adriana Tomić, dipl.oec.
članica Uprave

Hrvoje Grčić, bacc. oec., MBA
član Uprave

Popis kratica, slika i tablica

Kratice

AFS.....	available for sale (raspoloživo za prodaju)
FV P/L	fair value through profit and loss (po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka)
HTM.....	held to maturity (koji se drži do dospijeca)
IBNR	incurred, but not reported (nastale, a neprijavljene štete)
LAR.....	loans and receivables (zajmovi i potraživanja)
LAT.....	liability adequacy test (test adekvatnosti obveza)
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI.....	Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
RBNS.....	reported, but not settled (prijavljene, ali još neriješene štete)
URR.....	unexpired risk reserve (pričuva za neistekle rizike)

Slike

Slika 1: Tržišni udjeli na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupna premija).....	11
Slika 2: Tržišni udjeli 2019. u životnim osiguranjima.....	12
Slika 3: Tržišni udjeli 2019. u neživotnim osiguranjima.....	12

Tablice

Tablica 1: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj i Grawe Hrvatska d.d. (zaračunata bruto premija)	11
Tablica 2: Zaračunata bruto premija i zarađena bruto premija (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja i promjenom bruto pričuva prijenosnih premija); podskupine osiguranja prema internoj podjeli.....	13
Tablica 3: Broj ugovora o osiguranju; podskupine osiguranja prema internoj podjeli.....	13
Tablica 4: Izdaci za osigurane slučajeve. Podskupine osiguranja prema internoj podjeli.....	14
Tablica 5: Saldo iz poslova reosiguranja.....	14
Tablica 6: Izdaci za obavljanje djelatnosti	14
Tablica 7: Pričuve za još nedodijeljene udjele u dobiti (dobit za sljedeću godinu i buduća razdoblja)	15
Tablica 8: Tehničke pričuve, neto.....	15
Tablica 9: Dobit i prijedlog Uprave o upotrebi dobiti.....	16
Tablica 10: Novi MSFI objavljeni do 31.12.2019.	29
Tablica 11: Tržišna vrijednost financijske imovine koja ispunjava pravilo SPPI	30
Tablica 12: Tržišna vrijednost financijske imovina koja ne ispunjava pravilo SPPI	31
Tablica 13: Knjigovodstvena i tržišna vrijednost financijske imovina koja ispunjava pravilo SPPI prema ocjenama bonitetnih agencija	31
Tablica 14: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost).....	47
Tablica 15: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (kretanje)	47
Tablica 16: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost).....	47
Tablica 17: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (kretanje)	47

Tablica 18: Financijska imovina koja se drži do dospelja (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost).....	48
Tablica 19: Financijska imovina koja se drži do dospelja (kretanje)	48
Tablica 20: Financijska imovina raspoloživa za prodaju	49
Tablica 21: Financijska imovina raspoloživa za prodaju (kretanje)	49
Tablica 22: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.....	49
Tablica 23: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (kretanja)	49
Tablica 24: Zajmovi i potraživanja (pod Financijska imovina)	50
Tablica 25: Zajmovi i potraživanja (pod Financijska imovina) (kretanje).....	50
Tablica 26: Depoziti kod kreditnih institucija (rokovi dospelja).....	50
Tablica 27: Zajmovi (rokovi dospelja)	50
Tablica 28: Reklasifikacija financijskih instrumenata	52
Tablica 29: Potraživanja	55
Tablica 30: Potraživanja (rokovi dospelja)	55
Tablica 31: Novac u banci i blagajni.....	56
Tablica 32: Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja).....	57
Tablica 33: Zarada po dionici	57
Tablica 34: Tehničke pričuve (osim Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja).....	58
Tablica 35: Matematička pričuva životnih osiguranja (kretanje)	59
Tablica 36: Pričuve šteta. Životna osiguranja (kretanje)	59
Tablica 37: Pričuva za još neriješene štete. Neživotna osiguranja (kretanje)	60
Tablica 38: Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	60
Tablica 39: Ostale obveze	61
Tablica 40: Položeni instrumenti osiguranja za obveze i potencijalne obveze	62
Tablica 41: Instrumenti osiguranja za potraživanja i potencijalna potraživanja	62
Tablica 42: Zarađene premije. Pregled.....	63
Tablica 43: Zarađene premije. Životna osiguranja	63
Tablica 44: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za pojedinačne i za grupne ugovore.....	64
Tablica 45: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Jednokratno i obročno plaćanje premije	64
Tablica 46: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za ugovore sa i bez sudjelovanja osiguranika u dobiti	64
Tablica 47: Zarađene premije. Neživotna osiguranja	65
Tablica 48: Prihodi od ulaganja. Pregled	66
Tablica 49: Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.	66
Tablica 50: Ostali prihodi od ulaganja. Analitički prikaz.....	67
Tablica 51: Troškovi ulaganja. Pregled	67
Tablica 52: Troškovi ulaganja u financijske instrumente i troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.....	68
Tablica 53: Financijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava.	68
Tablica 54: Financijski rezultat ulaganja matematičke pričuve	69
Tablica 55: Izdaci za osigurane slučajeve. Pregled	70
Tablica 56: Izdaci za osigurane slučajeve. Životna osiguranja	70
Tablica 57: Izdaci za osigurane slučajeve. Neživotna osiguranja.....	71

Tablica 58: Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva.....	72
Tablica 59: Udio promjena deviznog tečaja u povećanju matematičke pričuve osiguranja.....	72
Tablica 60: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Pregled.....	74
Tablica 61: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Životna osiguranja.....	74
Tablica 62: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Neživotna osiguranja	75
Tablica 63: Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće	76
Tablica 64: Naknade za usluge savjetovanja i reviziju godišnjih financijskih izvještaja od strane revizorskog društva	76
Tablica 65: Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota. Na bazi bruto iznosa.....	76
Tablica 66: Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi.....	77
Tablica 67: Trošak poreza na dobit	78
Tablica 68: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim društvima u izvještajnoj godini.....	80
Tablica 69: Obveze po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima (kretanje)	81
Tablica 70: Rashodi i prihodi iz transakcija po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima u izvještajnoj godini.....	81
Tablica 71: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim osobama u izvještajnoj godini.....	82
Tablica 72: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće	83
Tablica 73: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost.....	83
Tablica 74: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće.....	84
Tablica 75: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost	84
Tablica 76: Kreditni rizik. Ukupna izloženost riziku nenaplativosti	89
Tablica 77: Kreditni rizik. Bonitet.....	90
Tablica 78: Tržišni rizici. Rizik promjene kamatne stope.....	91
Tablica 79: Tržišni rizici. Valutni rizik.....	92
Tablica 80: Tržišni rizici. Rizik pada cijene dionice	92
Tablica 81: Rizična vrijednost	93
Tablica 82: Financijska imovina prema hijerarhiji fer vrijednosti.....	93

